

št. 90 (20.718) leto LXIX.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 24. novembra 1943 v vasi Zaključ nad Cerkljami, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Gornji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojškim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 7786339
GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 356320, fax 0481 356329
ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190
Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

ČETRTEK, 18. APRILA 2013

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI
Spedizione in abbonamento postale 45%
Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,20 €

Sv. Just ni Kvirinal, Rim pa bo vplival

SANDOR TENCE

Pred petimi leti je Riccardo Illy nepremišljeno združil deželne volitve s parlamentarnimi in presenetljivo izgubil. Volivci Furlanije-Juljske krajine so izvolili Renza Tonda, v resnici so hoteli s tem nagraditi Silvia Berlusconi, ki je tako zmagal v Rimu in v naši deželi. V nedeljo in v ponedeljek ne bo dvojnih volitev, deželne volitve pa bodo tako ali drugače močno pogojevale volitve za predsednika republike in velike politične negotovosti na državni ravni.

Kdo od deželnih predsedniških kandidatov bo s tem pridobil ali izgubil, bomo izvedeli v ponedeljek popoldne. Beppe Grillo, ki bo drevi prišel v Trst z jadnico, je prepričan, da bi nejasni in podtalni dogovor med desno in levo sredino (v italijanskem političnem žargonu se mu pravi inciucio) zelo koristil kandidatu Gibanja 5 zvezd Saveriu Gallucci. Drugačni razpleti v boju za Kvirinal znajo koristiti Renzu Tondu ali Debori Seracchiani, ki je sinoči rezko zavrnila možno predsedniško kandidaturo Bruna Marinija.

Skratka neke vrste loterija, v kateri bodo tudi čustvene izbire še kako igrale pomembno vlogo. Zdrava pamet bi zahtevala, da se ljudje opredelijo o prihodnosti FJK in ne o italijanski vladi, volitve pa so, kot vemo, tudi stvar emocij, občutkov in protestniških nagonov. Časopisni komentar ne bo spremenil odločitev volivcev, lepo pa bi bilo, da bi tudi Slovenci v nedeljo in v ponedeljek glasovali za svojo deželo in ne pod vtisom rimskih dogajanj.

RIM - Danes v parlamentu začetek glasovanja za novega predsednika republike

Tekma za predsednika v znamenju polemik

VOLITVE Ukmar (DS): Politika ni spektakel

TRST - Stefano Ukmar, edini Slovenec na deželni kandidatni listi Demokratske stranke na Tržaškem, je svojo volilno kampanjo vodil po stari in preizkušeni metodi od vrat do vrat, od hiše do hiše. S sodelavci in podporniki je obiskal vse vasi od Štivanja do Milj. V intervjuju pravi, da ne mara politike, ki se sprevrže v spektakel, ampak politiko konkretnih in poštenih ljudi.

Ukmar, sicer tržaški občinski svetnik, meni, da ima možnosti za izvolitev v deželni parlament, za to pa rabi veliko število osebnih preferenc. Ima se za levičarja in za človeka z ideali, ki mu jih je vcepil njegov pokojni oče partizan.

Na 5. strani

VOLITVE Vizintin (SEL): Brezposelnost največja težava

VOLITVE - Na goriški listi Levice, ekologije, svobode (SEL) kandidira doberdopski župan Paolo Vizintin, ki je prepričan, da dežela potrebuje zasuk v levo, saj ga je dosedanja deželna uprava razočarala na celi črti. Vizintin opozarja, da predsednik dežele Renzo Tondo ni imel nikakršnega posluha za potrebe slovenske narodne skupnosti, hkrati je vztrajal pri načrtu za hitro železnico, ki bi imela za Kras izredno škodljive posledice. Vizintin je prepričan, da se bo morala nova deželna vlada takoj lotiti reševanja težav, ki jih ustvarja brezposelnost. »Zagotoviti je treba pomoč družinam v stiski, znižati davčni pritisk, poenostaviti birokracijo, mladim je treba omogočiti zaposlitev. Nujno je tudi izboljšanje zdravstvenega sistema«, poudarja Vizintin.

Na 14. strani

RIM - Danes se bodo začele volitve novega predsednika države, ki bo na Kvirinalu nasledil 87-letnega Giorgia Napolitana. Možnih kandidatov je več, zaradi pat položaja v parlamentu v Rimu pa je povsem negotovo, kdo bi lahko postal predsednik. Glede možnih kandidatov tudi včerajšnji dan ni potekel brez polemik in sporov. Iz kontaktov med Bersanijem, Berlusconiem in Montijevih pristašev je včeraj izšla trojica imen: Giuliano Amato, Sergio Mattarella in Franco Marini. In prav slednji je po sinočnih vestih izšel kot najverjetnejši kandidat za predsednika. Temu se je uprl župan Firenc Matteo Renzi, ki je napovedal, da njegovi pristaši ne bodo glasovali zanj.

Novinarka Milena Gabanelli, ki jo je po spletnem glasovanju predlagalo Gibanje 5 zvezd, je včeraj sporočila, da se odreka kandidaturi, zdravnik Gino Strada prav tako. Tako je kandidat Grillovega gibanja postal jurist Stefano Rodotà.

Na 11. strani

Beneške pravce predstavili v Ljubljani

Na 2. strani

Predstavili poročilo italijanskih in nemških zgodovinarjev

Na 8. strani

Tisoč goriških družin potrebuje pomoč

Na 12. strani

Brda so se prebudila v pomlad

Na 13. strani

TRST - 24-letnik umrl, zaročenko oživljali

Smrtna nesreča na Obalni cesti

Sant'Anna
Impresa Trasporti Funebri

TF Pogrebno podjetje
...v Trstu od leta 1908

Več kot stoletje nudimo pogrebne storitve in prevoze na tržaškem območju, v Italiji kot tudi v inozemstvu.

Devin-Nabrežina 166 - Trst
Ul. Torbianca 34
Ul. dell'Istria 129
Prosek 154 - Trst
tel. 040 630696
Usluge na domu

bip MOBILE Varčuj z novimi **Mesečnimi opcijami Bip Mobile**

Bip 500 Govoriš z vsemi 500 minut mesečno samo 5€	Bip 1000 Govoriš z vsemi 1000 minut mesečno samo 9€
Megabip 500 500 minut pogovora z vsemi 2GB mesečno za brskanje s svojim telefonom po samo 8€	Megabip 1000 1000 minut 2GB mesečno za brskanje s svojim telefonom po samo 12€

Za vse 2013 Za podrobnejše informacije www.bip.it Sledi nam: [f](#) [t](#) [g+](#) [p](#)

BIP STORE TRST - Ul. Teatro Romano 2/A - tel.: 040 763011 - biptrieste@gmail.com

PARIZ - Borut Pahor gost francoskega predsednika

Hollande prepričan, da bo Slovenija sama rešila svoje težave

PARIZ - Francoski predsednik Francois Hollande je včeraj v Parizu izrazil popolno zaupanje v to, da bo Slovenija sama rešila svoje težave. Hollande je v izjavi po svojem prvem srečanju s Pahorjem omenil odprtje razstave slovenskih impresionistov in poglobljanje strateškega partnerstva, podpisanega marca 2011, a izpostavil, da so bili pogovori osredotočeni na vprašanje, kaj se pričakuje od Evrope, in na razmere v Sloveniji. V povezavi s Slovenijo je francoski predsednik poudaril, da želi izraziti popolno zaupanje v ukrepanje Slovenije, tako v ureditev bančnega sektorja kot v pogumne ukrepe za ureditev javnih financ ter v voljo za izboljšanje konkurenčnosti.

Francoski predsednik je tudi izpostavil, da ni nikakršnih razlogov za kakršne koli primerjave med Slovenijo in drugimi državami, katerih probleme je območje evra reševalo pred kratkim, in sicer ne z bančnega, ne z gospodarskega, ne s političnega vidika. Francija bo po njegovih besedah z novo predsednico slovenske vlade Alenko Bratušek sodelovala pri prenašanju tega sporočila. »Danes želim sporočiti popolno zaupanje v Slovenijo,« je poudaril Hollande in še enkrat ponovil, da zaupa v ukrepanje Slovenije, v politike pomembnih reform, tudi tistih, ki jih bo treba prevesti v ustavo. V povezavi z drugo ključno temo - pričakovanji v povezavi z Evropo - je francoski predsednik izpostavil, da se od Evrope pričakuje, da bo okvir solidarnosti in okvir za rast.

Pahor je tudi v Parizu zatrdil, da ima Slovenija za zdaj vse možnosti, da svoje težave reši sama. Pojasnil je, da je Hollanda seznanil z ravnanji in načrti slovenske vlade, povezanimi s konsolidacijo javnih financ in ukrepi za okrevanje slovenskega gospodarstva. »Slovenija ne skriva, da se sooča s težavami, zlasti v bančnem sektorju, ki pa nikakor niso primerljive z državami, ki so zaradi teh ali podobnih težav bile na koncu primorane zaprositi za finančno pomoč,« je poudaril Pahor. V naslednji tednih in mesecih bo Slovenija po Pahorjevih besedah izvedla številne ukrepe, od posegov v ustavo, dogovorjenih z vodilnimi predstavniki parlamentarnih strank 14. februarja, do tistih, ki pomenijo uresničitev odločitev prejšnje vlade, in novih zamisli sedanje vlade.

Predsednik Slovenije je ob drugi obletnici podpisa strateškega partnerstva tudi poudaril, da tega partnerstva ne ilustrira »samo odprtje razstave impresionistov v Parizu, ampak zlasti zelo poglobljen politični dialog in dejstvo, da smo kljub krizi, kar ne velja za vse druge pomembne partnerje Slovenije, obdržali približno podobne številke sodelovanja kot pred krizo«. Pojasnil je tudi, da Slovenija - ne glede

na to, da je osredotočena na reševanje domačih težav - želi še naprej nositi del evropske odgovornosti in solidarnosti za regijo v Jugovzhodni Evropi.

Pomembna tema dvodnevne Pahorjevega obiska v Franciji je tudi krepitev gospodarskega sodelovanja, o čemer bo več govora na današnjem poslovnem zajtrku slovenskih in francoskih podjetij. Glede na to, da je ena treh prioritete vlade privatizacija, slovenska stran v Parizu preverja tudi zanimanje Francozov za nakup slovenskih podjetij. Prve stopke privatizacije naj bi vlada zagnala do poletja, v prvem svežnju podjetij naj bi bila tudi banka. Omenja se Nova kreditna banka Maribor. Med Francozi naj bi bilo največ zanimanja za slovenska podjetja na energetskega področju.

Borut Pahor je Hollanda tudi povabil v Slovenijo. Obisk se pričakuje do julija. (STA)

Francois Hollande (levo) in Borut Pahor

ANSA

STRASBOURG - Evropski parlament

Na zadnjem zasedanju o Hrvaški v razpravi pohvale in tudi kritike

STRASBOURG - Evropski poslanci so včeraj obravnavali še zadnje poročilo o Hrvaški, preden bo ta postala članica EU. Ob tem je bila deležna predvsem pohval in dobrodošlic ter čestitk v nedeljo izvoljenim evropskim poslancem, a tudi opozoril, da vstop v EU ne sme biti konec, ampak da jo čaka še veliko dela. Tako kot je v svojem poročilu nedavno ocenila Evropska komisija in kot tudi piše v osnutku resolucije, ki jo je pripravil poročevalec Evropskega parlamenta o Hrvaški Libor Rouček, so se poslanci včeraj strinjali, da je Hrvaška pripravljena, da 1. julija postane članica evropske družine.

Poslanci so se načeloma strinjali, da je hrvaška demokracija močna, da tržna ekonomija deluje in da je država sposobna v prihodnjih dveh mesecih in pol izpolniti še nekaj zadnjih nalog, ki so ji ostale. Slišati je bilo tudi nekaj pozivov Nemčiji in Danski, naj ne omahuje in naj čim prej še kot zadnji ratificirata hrvaško pristopno pogodbo.

Da je bilo maratonsko, kar desetletno potovanje Hrvaške v EU uspešno in bo kmalu končano, sta včeraj pred poslanci izpostavila tudi Lucinda Creighton v imenu irskega predsedstva EU in evropski komisar za širitev Štefan Füle. Oba sta ji čestitala ob nedavni izvolitvi 12 evropskih poslancev. Creightonova, sicer irska ministrica za evropske zadeve, je Zagreb obenem opomni-

la, da dvostranska vprašanja ne smejo ovirati približevanja držav EU. Posebej pa je pozdravila odločitev Slovenije in Hrvaške, da podpišeta memorandum s ciljem poiskati rešitev v sporu glede Ljubljanske banke.

Na to temo je v razpravi govorila tudi Tanja Fajon (S&D/SD), ki pa je opozorila, da se na hrvaških sodiščih kljub memorandumu nadaljujejo obravnave proti slovenskim bankam, čeprav se je Zagreb zavezal k ustavitvi teh postopkov. Fajonova je istočasno izpostavila, da se v Sloveniji »iskreno veselimo članstva Hrvaške«. Med tistimi, ki so Hrvaški izrekli dobrodošlico, je bil Ivo Vajgl (Alde/Zares).

»Hrvaške voditelje je treba vzpodbuditi, naj se tudi po 1. juliju osredotočajo na reformo pravosodja in vladavino prava. Vznemirjenje javnosti glede uporabe cirilice v mestih, kjer živijo etnični Srbi, kaže, da je treba še bolj okrepiti institucije in izvajanje zakonov, ustave in obveznosti, ki izhajajo iz članstva v EU,« je poudaril Jelko Kacin (Alde/LDS).

Med pozivi Hrvaški je bil tudi ta, da mora igrati konstruktivno vlogo v svojem sosedstvu. Kot je poudaril Rouček, od Hrvaške pričakujejo, da pomaga ostalemu Zahodnemu Balkanu na poti v EU, potem ko si je v minulih desetih letih pridobila ogromno znana in izkušnje.

Letošnja naj smučišča Cerkno, Golte in Celjska koča

LJUBLJANA - Letošnja priznanja naj smučišče 2012/2013 so v različnih kategorijah glede na velikost v tork v Mariboru prejeli Cerkno med velikimi smučišči, Golte med srednje velikimi in Celjska koča med malimi smučišči. Izberejo jih poslušalci in poslušalke radijske oddaje Dobro jutro, Slovenija, dolga smučarska sezona pa se je poznala tudi v velikem številu glasov, so sporočili organizatorji.

Po treh zaporednih letih zmanjševanja se je število obiskovalcev na slovenskih smučiščih letos povečalo. Našteli so blizu 1,3 milijona smučarjev, kar je 11 odstotkov več kot v lanskim smučarski sezoni in tudi več kot v predlanski. Zabeležili so okrog 2200 obratovalnih dni. V Združenju slovenskih žičničarjev ocenjujejo, da bi bilo lahko v drugačnih pogojih število obiskovalcev še precej večje. Ob tem navajajo nekoliko manj ugodne vremenske razmere, splošen gospodarski položaj ter težave na Kaninu. Med smučarji na slovenskih smučiščih je bilo letos od 20 do 25 odstotkov tujcev. Število obiskovalcev iz večine tujih držav počasi narašča, nekoliko manj od pričakovanih je bilo gostov z območja bivše Jugoslavije.

V teh dneh so nekatera slovenska smučišča še vedno prekrita z debelo snežno odejo, nekatera pa ob koncu tedna tudi še obratujejo. To so Vogel, Kravac, Golte, Areh, Rogla, Cerkno, Kope in Soriška planina. Na nekaterih od teh bo mogoče smučati tudi med prvomajskimi prazniki.

Cariniki zasegli 13 ton tobaka za kajenje v vodnih pipah

KOPER - Cariniki so v enem od zabojnikov v Luki Koper v ponedeljek odkrili dobrih 13 ton neprijavljenega tobaka za kajenje v vodnih pipah, so sporočili s carinske uprave. Zabojnik, ki je prišel iz Jordanije, je bil namenjen na Slovaško. Tobak so odkrili po natančnejšem pregledu, ko so po pregledu z mobilnim rentgenom posumili, da v zabojniku ni samo prijavljeno blago. S pomočjo psa, izurjenega za odkrivanje tobačnih izdelkov, so med 328 škatlami konzerviranih paradižnikov našli tudi 1000 škatel tobaka za kajenje v vodnih pipah. Kot so še sporočili s carinske uprave, se tobak za kajenje v vodnih pipah uvršča med blago, za katero se ob uvozu obračunajo carina, davek na dodano vrednost in trošarina. Cariniki so neprijavljeni tobak začasno zasegli.

LJUBLJANA - Predstavitev beneškega pripovednega izročila na festivalu Pravljice danes 2013

Pravce za ta male an te velike

LJUBLJANA - V Cankarjevem domu in Slovenskem etnografskem muzeju med 13. in 19. aprilom poteka 16. pripovedovski festival Pravljice danes 2013. Izvorna ideja festivala ostaja vseskozi nespremenjena. Nastopajoči poslušalci ponujajo zgodbe, ki jih prosto pripovedujejo, predstavljene pripovedi pa izvirajo iz različnih ljudskih izročil. Obiskovalcem je omogočeno, da doživijo pripove-

dovano besedo, ljudskim pripovedim pa išče živo pot v današnji čas.

V okviru spremljevalnega programa, ki na različnih prizoriščih po Sloveniji in v zamejstvu poteka vse do 25. aprila, je bil ta tork povsem beneško obarvan. V prostorih atrija Slovenske akademije znanosti in umetnosti v Ljubljani je pod naslovom Pravce za ta male an te velike potekala predstavitev bogatega beneškega folklornega izročila. V uvodni predstavitvi je dr. Marija Stanonik obudila osebne spomine na Benečijo, skupaj z dr. Barbaro Ivančič Kutin pa sta se sprehodili po skupni slovenski zgodovini tega skrajno zahodnega slovenskega etničnega prostora. Živa Gruđen je obiskovalcem podrobno predstavila razstavo knjižnih del, ki sta jo pripravila Inštitut za slovensko kulturo iz Špetra in Kulturno društvo Ivan Trinko iz Čedad. Prvi sklop je posvečen Reziji, ki je tudi po zaslugi etnologa Milka Matičetova in »njegovih« Zverin iz Rezije v slovenskem prostoru najmočnejše zastopana. V nadaljevanju so izpostavljena dela Ivana Trinka ter »njegovih« Ljudskih zgodb kot so Vodomec, Divje žene, Boter petelin ... Sledi sklop, ki se posveča otroški literaturi in prevodom le te v številna druga narečja. V sklepnem delu pa si je mogoče ogledati diplomske naloge, ki obravnavajo ljud-

V atriju Slovenske akademije znanosti in umetnosti v Ljubljani so predstavili bogato beneško folklorno izročilo

ROŠA

sko izročilo Benečije.

V finalnem fokusu prireditve Pravce za ta male an te velike je potekala predstavitev knjižnega dela Od Idrije do Nadiže. Gre za pester nabor 587 ljudskih zgodb ki ga je pripravila, uredila in zapisala dolgoletna zbiralka beneškega izročila Ada Tomaseti.

Poleg avtorice sta nekatere izmed zgodb predstavila Giovanni Coren in Eleonora Comugnaro. Naj omenimo, da je za razliko od številnih vsebinsko podobnih dogodkov festival Pravljice danes namenjen tako otrokom kot tudi odraslim.

Roša

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA - Neposredna izvolitev predsednika Dežele in deželnega sveta

Volitve v nedeljo in ponedeljek

Franco Bandelli

Saverio Galluccio

Debora Serracchiani

Renzo Tondo

TRST - V nedeljo in ponedeljek bodo v Furlaniji-Juljski krajini deželne volitve. Volivke in volivci bodo neposredno izvolili deželni svet ter predsednika oziroma predsednico deželnega odbora. Za to mesto kandidirajo Franco Bandelli (gibanje Un'Altra Regione), Saverio Galluccio (Gibanje 5 zvezd), Debora Serracchiani (leva sredina) in aktualni predsednik Renzo Tondo iz vrst desne sredine. Predsedniške volitve so enokrožne in zmaga kandidat, ki bo prejel največ glasov (tudi enega več od ostalih kandidatov). Deželnih svetnikov bo po novem 49 namesto dosedanjih 59. V nedeljo in v ponedeljek bodo tudi pokrajinske volitve v Vidmu ter občinske volitve v nekaterih občinah videmske in pordenonske pokrajine.

Volišča bodo v nedeljo odprta do 22. ure, dan pozneje pa do 15. ure. Na volišče pridemo z veljavnim osebnim dokumentom in z volilno izkaznico. Kdor je nima ali je zapolnil vse razpoložljive volilne žige, lahko izkaznico (po možnosti dvojezično) dvigne na občinskem volilnem uradu. Med tednom so občinski volilni uradi odprti do 14. ure, na dan volitev pa z istim urnikom kot volišča.

REGIONE AUTONOMA
FRIULI VENEZIA GIULIA

21. IN 22. APRIL 2013 NEPOSREDNE VOLITVE PREDSEDNIKA DEŽELE IN ČLANOV DEŽELNEGA SVETA

1

Kako izbrati kandidata za predsednika

☐ Ime in priimek kandidat za predsednika	☐
☐ Ime in priimek kandidat za predsednika	☐
☐ Ime in priimek kandidat za predsednika	☐

☒ Kandidata za predsednika volite tako, da njegovo ime ali znak označite s križcem.

☐ če izberete samo kandidata za predsednika, vaš glas **NE VKLJUČUJE** z njim povezanih list, tudi če je z njim povezana ena sama lista.

2

Kako izbrati kandidata za predsednika in listo

☐ Ime in priimek kandidat za predsednika	☐
☐ Ime in priimek kandidat za predsednika	☒
☐ Ime in priimek kandidat za predsednika	☐

☒ Kandidata za predsednika in listo volite tako, da označite s križcem ime kandidata za predsednika in simbol liste.

☐ če s križcem označite samo simbol izbrane liste, vaš glas avtomatično **VKLJUČUJE** tudi kandidata za predsednika, ki pripada tej listi;

☐ lahko volite tudi za eno listo in za enega kandidata za predsednika, ki med seboj **NISTA** povezana (nepovezan glas).

3

Kako izbrati kandidata za predsednika, listo in kandidata za člana deželnega sveta

☐ Ime in priimek kandidat za predsednika	☐
☐ Ime in priimek kandidat za predsednika	☒ Priimek
☐ Ime in priimek kandidat za predsednika	☐

☒ Poleg kandidata za predsednika in liste lahko volite tudi kandidata za člana deželnega sveta, in sicer tako, da zapišete njegov priimek poleg simbola liste, ki ste jo volili.

☐ izbrani kandidat za člana deželnega sveta mora biti član liste, ki ste jo volili;

☐ če napišete samo priimek izbranega kandidata za člana deželnega sveta, vaš glas avtomatično **VKLJUČUJE** tudi povezano listo in kandidata za predsednika.

VOLITVE - David Peric (SEL) gost SKGZ

»Skrb za razvoj slovenstva ne sme biti v domeni ene same komponente«

TRST - »Skrb za slovenstvo ne more biti v izključni pristojnosti ene same komponente v naši skupnosti, zato cenim kandidaturu za deželni svet Davida Perica. Ne moremo namreč spregledati dejstva, da so dosedanje

pomembnejše rezultate v korist naše narodne skupnosti (zaščitne zakone) tako na državni kot na deželni ravni dosegle levsredinske koalicije.« S temi besedami je predsednik SKGZ Rudi Pavšič uvedel srečanje med vod-

stvom krovne organizacije in slovenskim kandidatom iz stranke SEL. Ob tem je Pavšič izpostavil državotvorno vizijo SEL, ki podpira predsedniško kandidatko Debora Serracchiani.

Med srečanjem je beseda tekla še

zlasti o Krasu. Pavšič in Peric sta se strinjala, da sedanja deželna uprava ni storila veliko za Kras. Obratno, pojavili so se načrti infrastrukture, ki bi kot učinek imeli uničenje kraškega prostora. Prav tako sta se sogovornika strinjala, da je nujno potrebna skupna vizija in dolgoročni projekt za Kras, ki ne sme postati zaprt rezervat. Upravljati bi ga morali ljudje, ki na tem teritoriju živijo.

Srečanje je zaključil Peric: »Sem zaveden Slovenec, ampak jasno mi je, da morajo stranke, ki delujejo na območju, kjer živimo Slovenci, sestavljati tudi Slovenci. Svoje interese pa lahko zastopamo najboljše na levi.«

Davide Peric (drugi z desne), kandidat SEL za deželnega svetnika, je bil včeraj gost Slovenske kulturno-gospodarske zveze

KROMA

MANJŠINA Poziv SSO: Volite SSK

TRST - Pred nami so volitve v deželni svet Furlanije Juljske krajine, na katere gleda Svet slovenskih organizacij z velikim zanimanjem. »Dežela FJK praznuje letos 50-letnico odobritve v rimskem parlamentu statuta, ki je leta 1963 omogočil prve deželne volitve, ki so bile maja 1964. Na teh prvih deželnih volitvah je edina slovenska stranka v Italiji zmagovala in izvolila v najvišji administrativni in politični organ svojega poslanca in ga potrdila na vseh naslednjih volitvah razen v času, ko je krivični deželni zakon dejansko izločil slovensko stranko, oz. ji onemogočil prisotnost v deželnem svetu samem. Sledila so težka leta odsotnosti slovenske stranke v deželnem svetu. Šele leta 2003 se je SSK lahko ponovno vrnila v deželni zbor FJK,« piše v sporočilu SSO.

Letos praznujemo torej 50-letnico Dežele FJK in nujno je, da je slovenska stranka nadalje prisotna v deželnem svetu, kjer so in bodo njeni izvoljeni predstavniki vedno dosledno, vztrajno in odločno zagovarjali pričakovanja vseh Slovencev v Italiji in bili stalna vest ostalim strankam pri obrambi pravic slovenske narodne skupnosti v deželi FJK. Vsled vsega tega vabi Svet Slovenskih organizacij zavedne slovenske volivce v naši deželi, da gredo množično na volišča in oddajo svoj glas volilni listi Slovenske skupnosti, zbirni stranki vseh Slovencev v deželi Furlaniji Juljski krajini, se zaključuje izjava SSO.

Zveza slovenskih kulturnih društev sklicuje

47. REDNI OBČNI ZBOR,

ki bo danes, 18. aprila 2013, ob 19.30 uri v drugem sklicu

na sedežu Inštituta za slovensko kulturo - Slovenski kulturni center
Ul. Alpe Adria 67/b, 33049 ŠPETER/SAN PIETRO AL NATISONE

OBČINA REPENTABOR - Občinski svet odobril proračun za leto 2013

Kljub finančni stiski ne bodo zvišali davkov

Nobenega povišanja davkov in tarif občinskih služb in storitev. Repentaborska občina se je odločila, da po svojih močeh pripomore občanom, ki jih že itak pesti huda gospodarska kriza, in ni - kljub lahki blagajni - privila davčnega vijaka. Stopnja davka na nepremičnine Imu ostaja nespremenjena: 0,38 promile na prvo stanovanje, 0,76 na ostala stanovanja in nepremičnine. Tudi olajšave so ostale nespremenjene (200 evrov za glavno stanovanje in po 50 evrov na vsakega bivačnega otroka do 26. leta starosti). Pač pa je bila na torkovi občinski seji odobrena sprememba, po kateri bodo tudi občani, ki živijo v domovih za ostarele in imajo tam uradno bivališče, a so lastniki stanovanja, plačali za to stanovanje davek na prvo hišo, to je 0,38 promile.

Potrđitev dosedanjih davčnih stopenj in to edino novost je predstavil podžupan in odbornik za proračun Casimiro Cibi. Obregnil se je tudi ob no-

PODŽUPAN
CASIMIRO CIBI

ARHIV PD

vi davek na odpadke Tares. Vlada se o njem še ni dokončno izrekla, njegova uvedba je bila preložena, zato bo občinski svet o njem razpravljajl čez kak mesec (ali še pozneje).

Potrđitev davčnih stopenj je bila nekakšna »uvertura« v odobritev proračuna za letošnje leto. Župan Marko Pisani je spomnil, da je repentaborska občina pretekla leta vedno odobrila proračun pred novim letom. Letos tega ni bilo mogoče storiti, ker deželna

uprava ni pravočasno izdala smernic, ki bi omogočile pripravo občinskih proračunov. 31. marca je zapadel rok, ki ga je deželna uprava sama določila za izdajo teh smernic. Doslej jih še ni objavila. Kljub temu se je repentaborski občinski odbor odločil, da pripravi proračun, saj bi še nadaljnje poslovanje »po dvanajstinkah« ohromilo upravljanje občine, je opozoril Pisani.

Proračun je »vreden« 2 milijona 187 tisoč evrov. Davek Imu bo nanese 478 tisoč evrov, davek na odpadke 228 tisoč evrov, tekoči prispevki Dežele bodo znašali 150 tisoč evrov. (»S fotovoltaičnim sistemom smo prihranili 11.500 evrov,« je naznanil podžupan Cibi). Upravni presežek bo minimalen, znašal bo tisoč evrov.

Med stroški bo občina »investirala« v osebje 442 tisoč evrov, za kulturo in šport 76 tisoč evrov, za socialne službe 171 tisoč evrov.

Obenem je občinski svet odobril

triletni načrt javnih del. Letos bo občina namenila 67 tisoč evrov za vzdrževanje občinskega premoženja, 15.500 evrov za vzdrževanje repenskega Placa, 400 tisoč evrov za dokončanje objektov nogometnega igrišča v Repnu in 52 tisoč evrov za ostale posege in nakup športne opreme.

Prihodnje leto bodo na vrsti ureditev kulturnega centra na Colu (922 tisoč evrov), zbirna mesta za smeti (64 tisoč evrov) in vzdrževanje cest (82 tisoč evrov). Leto 2015 pa sta predvidena vzdrževanje šolske stavbe (25 tisoč evrov) in povečanje plinskega omrežja (200 tisoč evrov).

Proračun 2013 so podprli vsi svetniki, razen svetnika Ljudstva svobode Dorjana Gomizlja, ki se je vzdržal. Občinski svet je nadalje odobril sklep o podaljšanju petletne konvencije z zgošniško občino o skupnem vodenju tehničnega urada in skupnega urada za javna naročila, ki bo zapadla 30. junija.

Potrđilo CUD za upokoјence

Občina Trst izdaja potrđila o dohodkih za leto 2013 (CUD) za upokoјence. Za dokument, ki je dostopen na spletu, bo mogoče zaprositi še do jutri, in sicer na okenčih občinske uprave v poročni dvorani na Velikem trgu št. 4. Okenca so odprta od 9. ure do 12.30. Prosilci morajo izročiti osebni dokument in davčno številko.

Poklicna tečaja

Konec maja se bosta na pobudo znanstvenega parka AREA in podjetja TBS Group začela poklicna tečaja medicinskega računalništva in upravljanja aparatov za diagnosticiranje s posnetki. Tečaja sta namenjena prebivalcem dežele FJK z višješolsko diplomom, ki trenutno ne delajo (brezposelni, delavci v dopolnilni blagajni, mobilnosti ali s solidarnostno pogodbo, prekerni). Vpisovanje se bo zaključilo 2. maja, selekcije bodo od 8. do 10. maja. Tečaja staneta po 752 evrov in bosta trajala 788 ur, od tega 350 ur delovne prakse pri kakem podjetju. Informacije: www.area.trieste.it/corsiFSE.

Poškodovali devet avtov

V ponedeljek ponoči so neznanci poškodovali devet avtomobilov, parkiranih v Ulici Bonafata in bližnjih ulicah v Barkovljah. Razbili so vetrobrane in stranske šipe ter ukradli računalnik, več avtoradij, predvajalnik i-pod in kovance. Policijo je v torek zjutraj poklical lastnik enega od avtomobilov, vozila so si ogledali forenziki.

OBALNA CESTA - Mlad motorist Brian Flora umrl, Giuliana Zanella v bolnici

Ugasnilo mlado življenje

Na Obalni cesti je ugasnilo mlado življenje. Motorist je včeraj ob 15.45 med vožnjo iz Trsta v Sesljan izgubil nadzor nad vozilom, ki je padlo na asfalt in zdrsele na nasprotni vozni pas ter se silovito zaletelo v leseno zaščitno ograjo. Zgodilo se je pod Križem, kjer so prometne nesreče žal pogoste. Tržačan Brian Flora, ki je po vsem sodeč vozil prehitro, bi čez natanko mesec dni dopolnil 25 let, njegovo dve leti mlajšo sopotnico Giuliano Zanella pa so reševalci, ki so prileteli s helikopterjem, oživljali in jo hudo poškodovano odpeljali v katinarsko bolnišnico. Po nesreči je nastal velik zastoj, ki je zajel doberšen del tržaškega predmestja.

Flora je na odseku s hitrostno omejitvijo 50 kilometrov na uro, vozil hitro. Tristo metrov po gostilni Tenda rossa je njegov močni ducati 800 izgubil ravnotežje, zaviral je pozno in zaščitni ograji se ni mogel izogniti. Trčenje je bilo tako močno, da je odtrgano prednje kolo pristalo na travi onstran ograje. Reševalci službe 118 so prileteli s helikopterjem iz Vidma, njihovi tržaški kolegi so prispeli z dvema rešilcema in avtomobilom. Mladeniču niso mogli pomagati - umrl je zaradi predtrtega prsnega koša, poškodb na pljučih in zloma na lobanji. Dekletu je zastalo srce, a so ga uspešno oživljali: hudo poškodovano Giuliano so prepeljali na Katinaro, sinoči je bila na oddelku za oživljanje (prognoza je pridržana). Poleg reševalcev, ki so jo oživljali, ji je življenje rešil tudi pilot helikopterja, ki je pristal na Obalni cesti - meter od skal in deset metrov od ponesrečencev.

Na prizorišču so bili mestni redarji, ki obravnavajo nesrečo, karabinjerji, prometna policija, gasilci in sodni zdravnik. O tem, da je nekaj sekund pred nesrečo pričal tudi kolesar, ki mu je nekaj sekund pred nesrečo zakričal, naj vozi počasneje. Statistike o nesrečah potrjujejo, da so za motocikliste najhujši spomladanski meseci, ko po daljšem zimskem premoru odprejo garažo in se odpravijo na cesto ter občasno »potegnejo«, čeprav še niso v najboljši formi.

Brian Flora se je izšolal na tržaški pomorski šoli, delal je že na ladjah za križarjenje, že pet let pa je bil zaposlen v tovarni Wartsila pri Boljuncu. Ljubil je morje, ob ducatu pa je bil med njegovimi konjički mali nogomet. Njegova zaročenka Giuliana, ki se bori za življenje, je nekdanja dijakinja liceja Oberdan in študentka na tržaški univerzi.

Takoj po nesreči so Obalno cesto zaprli v obe smeri. Nastal je velik zastoj, ki je prizadel Sesljan, Miramarski drevored (vse do Rojana) in Furlansko cesto (do Kontovela in Proseka). Obalno cesto so spet odprli ob 18.30. (af)

Motoristu niso mogli pomagati (sopotnico pa so uspešno obdržali pri življenju); na sliki spodaj Giuliana Zanella, Brian Flora in motorno kolo ducati 800 na Obalni cesti

KROMA

TRŽAŠKO SODIŠČE - Proces Potapljaški tečaj v resnici ni bil tečaj

Potapljaške dejavnosti, ki so julija 2010 potekale v miramarskem morskem rezervatu in ob koncu katerih je prišlo do dvojne tragedije, niso bile mišljene kot tečaj, temveč kot predstavitev potapljaške opreme z zaprtim sistemom dihanja (rebreather) tržaškega podjetja HBT. Pred zaključno podvodno vadbo pa ni bilo potrebno slediti vsem predavanjem. Tako sta na včerajšnji sodni obravnavi v zvezi s smrtjo Sama Alajbegovića in Žige Dobrajca povedala biologa Roberto Odorico (predstavnik družbe Shoreline, ki upravlja morski rezervat) in Victoria Bertucci Maresca, udeleženka vadb. Potapljači torej niso bili usposobljeni, saj niso obiskali pravega tečaja in ob koncu niso prejeli nobene diplome ali potrđila. Vsi so se že potapljali, vendar z običajnim odprtim sistemom, ki se od zaprtega bistveno razlikuje.

Predstavnika podjetja N.U.E.T. iz Bergama Fabio Bozzato in Roberto Bendotti sta kot organizatorja tedanjih dejavnosti v Miramaru obtožena uboja iz malomarnosti. To je že drugi proces v zvezi z miramarsko nesrečo, saj sta bila proizvajalec opreme Nicola Donda in karabinjer ter spremljevalec potapljačev Marco Panico po skrajšanem postopku že obsojena na leto pogojne kazni. Oba sta vložila priziv.

Pred sodnikom Paolom Vascottom je tožilka Lucia Baldivin vztrajno spraševala priči, kaj se je dogajalo od četrтка do usodne nedelje. Roberto Odorico je sprejel predlog organizatorjev, da priredijo tečaj, ki ni tečaj in po njegovem sta med teoretičnim delom poudarila nevarnosti, povezane z vnosom prevelikih ali premajhnih količin kisika. Opremo so pregledali inštruktorji, mešanico pa je s formulo izračunal Marco Panico. V soboto je imel Alajbegović težave s filtrom, zrak je imel »čuden okus«. Filter pa naj bi v nedeljo zamenjali. Alajbegović, ki petkovemu teoretičnemu delu ni prisostvoval, je odlično poznal italijanski jezik, medtem ko se je Dobrajc sporazumeval v angleščini. Inštruktorja sta mu del navodil prevedla v ta jezik, dopolnjeval ju je nek udeleženec. Odorico je poudaril, da je bil namen štiritidnevni aktivnosti poskusiti opremo, ki je za morske biologe koristna, saj potapljanje brez ustvarjanja mehurjev poenostavlja opazovanje morske favne.

Victoria Bertucci Maresca je potrđila, da pred praktičnim delom ni bilo obvezno poslušati vseh predavanj. Organizatorji niso omenili, da je potapljanje z zaprtim sistemom nevarnejše od običajnega, udeležencem pa ni bilo treba dokazati, da imajo potapljaške izkušnje. Naslednje priče bodo na vrsti 3. julija. (af)

DRŽAVNA TOŽILKA
LUCIA BALDIVIN

DEŽELNE VOLITVE - Kandidat Demokratske stranke Stefano Ukmar

»Ljudje ne marajo spektakla, od nas zahtevajo konkretnost«

Stefano Ukmar bo svojo volilno kampanjo do petka popolnoma nadaljeval od vrat do vrat in od hiše do hiše, kot v starih časih, ko je neposreden človeški stik z ljudmi še nekaj pomenil. S prijatelji in podporniki je 49-letni kandidat Demokratske stranke obiskal vse vasi od Štivanja do Milj. Volivce nagovarja tudi na Twitterju in Facebooku, neposredno soočenje z volivci pa se mu še vedno zdi najboljši način komuniciranja. Natiskal je tudi volilni listič (na Tržaškem mu pravijo santin), v katerem med drugim izpostavlja, da je srečno poročen in oče dveh hčerk, saj je prav – pojasnjuje – da ljudje vedo koga volijo.

Kakšen občutek imate kot edini Slovenec na listi Demokratske stranke?

DS bo na Tržaškem izvolila v deželni svet dva ali tri svetnike, odvisno pač od zmage ali poraza levosredinske koalicije. Kot pravijo poznavalci, zgleda, da se štirje potegujemo za tri svetniška mesta. Mislim, da imam stvarne možnosti za izvolitev, odločen bo seveda doprinos volivcev, ki mi lahko pomagajo s preferenčnim glasom.

Vi ste že nekaj let tržaški občinski svetnik in imate torej za sabo kar nekaj političnih in upravnih izkušenj, poleg tega ste tudi predsednik kontovskega jusa. Kako to, da ste se sedaj odločili za kvaliteten skok?

Stefano Ukmar je tržaški občinski svetnik in predsednik kontovskega juserskega odbora

Moja kandidatura predstavlja nadaljevanje politične tradicije in kulture slovenskih izvoljenih predstavnikov v vsedržavnih in evropskih strankah. Zgodovina je namreč pokazala, da smo Slovenci v velikih strankah bolj učinkoviti, bodisi za manjšino kot za celoten teritorij.

Kako ocenjujete dejavnost desnorsredinske vlade predsednika Renza Tonda?

Popolnoma negativno. V zadnjem času Dežela ni znala, kako in kaj s t.i. paktom stabilnosti, kar je popolnoma ohromilo naše občine. To bo treba popolnoma spremeniti. Če bom izvoljen, bom dal prednost ukrepom, ki gredo v smer gospodarske rasti in ustvarjanja delovnih mest. V današnjem času je prioriteta delo in to sem tudi napisal na svoj volilni listič. Naj-

prej delo za dostojanstvo teritorija in za pošteno politiko.

Kakšen je bil Tondov odnos do Slovencev?

Tondova vlada je popolnoma zanemarjala tudi slovensko manjšino. Naše kulturne, športne in druge ustanove si zaslužijo mnogo več pozornosti.

Kaj pa infrastrukture, železnice in avtoceste?

Furlanija-Juljska krajina je danes povsem odrezana od sveta. To je v nasprotju z določili ustavodajne skupščine, ki je naši deželi priznala posebno upravno avtonomijo zaradi narodnih manjšin, začeni s slovensko, ter zaradi njenega mednarodnega položaja. Dežela bo ohranila svoj posebni statut le, če bo delovala v tej smeri. To je eden glavnih ciljev leve sredine in naše predsedniške kandidatke Debore Serracchiani. Potrebujemo povezave z vzhodom in s severno Italijo.

Kako ocenjujete izključitev Levice od teh volitev?

Meni je posebno žal, da Levice ne bo na glasovnici, saj ji je konec koncev manjkalo le en podpis. Šlo je za formalno in ne za vsebinsko pomanjkljivost.

Imate kakšen nasvet za levičarje, ki so ostali brez volilnega simbola?

Mislim, da ni korektno svetovati volivcem, kaj naj naredijo. Zato se mi zdi pozivi, ki sem jih v preteklih dneh bral v občilih in na spletnih forumih, neprimerni.

Zakaj neprimerni?

Volivcev ni treba ničesar učiti, saj sami dobro vedo, kako naj se obnašajo v volilni kabini. Kot delavec bi rad rekel le to, da sem bil vedno levičar in da me bodo plemenite vrednote, ki mi ji je vcepil moj oče partizan, spremljale do smrti.

Vi imate radi direktna soočenja, tokrat pa ste izbrali zelo mirno volilno kampanjo. Kako to?

Takšna kampanja je bila sad premišljene izbire, saj ljudje ne marajo spektakla in imajo raje konkretne zadeve. Politika itak preveč govori in premalo dela. Tisti, ki me pozna, ve, da sem po značaju konkreten človek in to skušam dokazati z delom v občinskem svetu. Tudi po moji zaslugi smo odpravili količnik davka na nepremičnine IMU na zazidljivih zemljiščih v tržaški občini in odprli novo občinsko sekcijo slovenskega otroškega vrtca v Dijaškem domu Srečko Kosovel.

Zakaj bi morali volivci glasovati za vas?

Moja kandidatura predstavlja možnost, da v deželni svet izvolimo enega Slovenca več. Kdor bo glasoval zame, ve, da bo imel resnega in zanesljivega predstavnika. Slovenska skupnost potrebuje en odstotek glasov, se pravi od 6 do 7 tisoč glasov. Podpisani pa bo izvoljen s 1500 preferencami, kar je približno ena četrтина glasov, ki jih potrebuje SSK.

S.T.

POKRAJINA - Predstavili pobudo Okusi med morjem in Krasom

Dvajset srečanj za turistično promocijo tržaškega ozemlja in njegovih proizvodov

S pobudo želijo privabiti tako posamezne turiste kot vsedržavne in mednarodne turistične operaterje

Od 25. aprila do 13. oktobra bodo v Centru za promocijo ozemlja v Sesljanu potekale pobude v okviru niza Okusi med morjem in Krasom, ki ga prireja Pokrajina Trst v sodelovanju s konzorcijem Promotrieste. Cilj pobude, ki sta jo večeraj na sedežu Pokrajine predstavila predsednica Maria Teresa Bassa Poropat in podpredsednik Igor Dolenc, je po eni strani privabiti vsedržavne in mednarodne turistične operaterje, po drugi pa privabiti tudi posamezne turiste, ki obiskujejo Tržaško.

Niz obsega dvajset srečanj, na katerih bodo predstavili turistično ponudbo tržaškega ozemlja, priredili kuharsko delavnico in pokušnjo ter se srečali s krajevnimi proizvajalci. Prvo srečanje z na-

slovom Morje na mizi bo 25. aprila in bo posvečeno t.i. »revni ribji kuhinji«. 28. aprila bo srečanje o kraških vinskih sortah, 1. maja pa srečanje o tradicionalnih sladicah, medtem ko bodo 5. maja ob priložnosti kraškega maratona novinarji spoznavali krajevno kuhinjo in proizvajalce, ki jih bodo 9., 11. in 12. maja spoznavali tudi turisti, medtem ko bodo 10. maja odprli fotografsko razstavo Maria Magajne.

18. in 19. maj bosta posvečena promociji kulture kave, medtem ko bo 31. maja in 1. junija prišlo na vrsto krajevno oljčno olje. 2. junija bodo ponovno prišla na vrsto kraška vina, 15. junija pa, ob priložnosti vsedržavnega posveta, tipični proizvodi tržaškega ozemlja. 23. junija bo

govor o čebelarstvu in biotski raznovrstnosti, 30. junija in 1. julija pa bodo krajevne proizvode spoznavali turisti in novinarji ob priložnosti štirinajstega festivala Maremetraggio. 6. julija bodo kuharji pripravili posebne menije za osebe, ki trpijo netoleranco na določene jedi, 13. julija pa bo srečanje o medu. Po kuharski delavnici in pokušnji 20. julija bo 24. avgusta srečanje o Kraški ohceti, medtem ko bo 7. septembra srečanje o geoloških ležiščih. 14. septembra bo nova kuharska delavnica s sladicami, medtem ko bo 21. septembra srečanje, posvečeno okusom in barvam kraške jeseni. Zadnje srečanje bo 13. oktobra ob priložnosti Barcolane. Med pobudami velja omeniti tudi antološko razstavo Luise Comelli Luis.

VZPI-ANPI Jasne obveze kandidatov leve sredine

Pokrajinsko tajništvo VZPI-ANPI je povabilo levosredinske stranke in njihove kandidate za deželne volitve na srečanje v Prosvetnem domu na Opčinah v zvezi z dolgoletnim nerešenim vprašanjem prostega dohoda do spomenika Pinku Tomažiču in tovarišem na openskem strelišču ter ureditve celega območja v Parku miru. Ob tej priložnosti je tajništvo, na predlog sekcije VZPI-ANPI za Opčine, Bane, Ferluge in Piščance, pozvalo predstavnike strank in kandidate, da sprejmejo jasne obveze ne le glede vprašanja spomenika in Parka miru, temveč tudi glede bistvenih načel in vrednot, ki so osnova italijanske ustave, rojene iz odpornosti.

Poziv, ki so ga udeleženi predstavniki in kandidati Demokratske stranke in Slovenske skupnosti podpisali ter se obvezali, da ga bodo dali podpisati še drugim svojim strankarskim tovarišem ter predstavnikom SEL, se nanaša na naslednja načela in vrednote: delo, ki mu je treba zagotoviti, spričo hude gospodarske in socialne krize, popolno prednost in javnih kot zasebnih pobudah, upoštevajoč zlasti potrebe mladih brezposelnih, nadalje spoštovanje svobode in demokratičnih pravil, ki so vse manj upoštevane in dobra politika, ki naj upošteva moralno strogost, prozornost in odločne ukrepe proti slabemu upravljanju in proti korupciji.

Spoštovanje enakosti in dostojanstva žensk, spoštovanje etničnih in jezikovnih razlik, ki so značilnost Dežele FJK in obveza za čezmejno sodelovanje, za sožitje, mir in prijateljstvo med sosednjimi narodi in državami. Na koncu še obveza za zaščito in utrjevanje vrednot antifasizma proti slehernemu pojavu neofasizma ali neonacizma ter proti sleherni obliki razizma.

Gabrovec v Miljah in v dolinski občini

Danes dopoldne bo deželni kandidat Slovenske skupnosti Igor Gabrovec na tradicionalnem tedenskem »seminju« v Miljah, nakar se bo z volilnim kamperjem »Potujoče ideje« podal v vasi dolinske občine, kjer bo med drugim obiskal tamkajšnjo obrtno cono.

Ukmar v Zgoniku

Krožek Demokratske stranke iz Zgonilke in Repentabra in slovenski kandidat Stefano Ukmar vabita somišljenike in simpatizerje na družabnost v Zgonik. Srečanje bo drevi ob 20.30 v osmici pri Žigonu.

Danes pride Beppe Grillo

Vodja Gibanja 5 zvezd Beppe Grillo bo danes ob 18. uri na Borznem trgu govoril o nedeljskih volitvah in tudi o vsedržavnih političnih vprašanjih. Grillo in somišljeniki bodo pripluli na pomol San Carlo (molo Audace) z jadrnico, na kar bo sledil volilni shod.

Debora Serracchiani na Rilkejevi pešpoti

Kandidatka leve sredine za predsednico Dežele Debora Serracchiani bo danes v Sesljanu predstavila svoja stališča o Rilkejevi pešpoti in kopalšču Castelreggio. Srečanje, ki se ga bo udeležil tudi domači župan Vlado Kukanja, bo ob 9.15 ob začetku pešpoti ob nekdanjem sedežu turistične ustanove.

Jutri SKP s Ferrerom proti izključitvi Levice

Kakšna pravna država nekaj, to je naslov jutrišnjega shoda SKP (začetek ob 11.30) pred Prefekturo proti izločitvi Levice z deželnih volitev. Navzoč bo tudi državni tajnik stranke Paolo Ferrero.

BOLJUNEC - Premierna predstava v okviru Odprte meje Cirkus z divjega zahoda v izvedbi mladinske skupine Breg

V petek 22. marca, je bila v občinskem gledališču France Prešeren v Boljuncu v sklopu projekta Odprta meja 2013 premiera mladinske igre Žarka Petana Cirkus z divjega zahoda v izvedbi mladinske dramske skupine Breg in v režiji Bože Hrvatič.

Mladinska dramska skupina Breg deluje v sklopu SKD Slovenec iz Boršta in Zabrežca in je nastala iz prijateljskih stikov in veselja do gledališča, ki so se porodili v pred leti ustanovljeni istoimenski otroški gledališki skupini. Mladi fantje in dekleta so hoteli oblikovati novo igro s plesom in petjem, ki bi se odlikovala po samostojni uprizoritvi, izvirnem pristopu in originalni in iznajdljivi interpretaciji. Odvija se na Divjem zahodu v številnih priskrbljenih situacijah, v katerih se dramske osebe kažejo kot marionete brez pameti. V njej nastopata fanta Vampi in Vimpi (Matej in Marko Petaros), bivša razbojnika, ki sta prepuščena svojima izvoljenkama Doroteji in Danieli (Sophie Vinci in Tina Klun), ki sta pravi nečimrni ženski. Pomembno jima je le, da sta najlepši. Ostali osebi, ki oblikujeta komedijo, sta se direktor (Damjan Gomizel) in poddirektorica (Nika Pregarc) »največjega cir-

kusa« na svetu. V sklopu cirkusa nastopajo še osel (Matija Succi), lev/šerif (Jan Loredan), akrobatka (Ilaria Jež) in klovn (Alice Jež).

Cirkus veliko nastopa okoli po svetu, a je tudi večkrat brez denarja. Vampi in Vimpi morata doma samo delati, pospravljati in skrbeti za vrt, zato skleneta, da podarita cirkusu svoji hišici, jo odkurita od doma in se povrneta k razbojniškemu življenju. Ko se Daniela in Dorotea vrneta od nakupov, spoznata, da nimata več doma in se zato pridružita cirkusantom. Veseli družini se pridružita tudi Vampi in Vimpi, ki jih šerif zaloti med krajo.

Za sceno sta poskrbela Sergij Petaros in Sophie Vinci, kostume je izdelala Evelina Corradini, za glasbo je poskrbel Aljoša Saksida, medtem ko je bil tonski mojster Aleks Bachi. Ob zaključku je občinstvo, ki je napolnilo boljunško občinsko gledališče, nagradilo nastopajoče z dolgim aplavzom, saj je uživalo ob plesu, petju, humorju in res lepi odrski uprizoritvi. Naj omenimo, da se bo mladinska skupina Breg udeležila Festivala amaterskih dramskih skupin v Mavhinjah, namen pa ima nastopiti se na drugih odrih, ki jo radi gostili.

Emil Petaros, SKD Slovenec

SMRT - Odšel je pevec

Mariu Dolencu v poslednje slovo

V torek, 16. aprila, se je MoPZ Tabor z Opčin s pesmijo poslovil na vaškem pokopališču od domačina Maria Dolenca - Učija, kakor smo ga vsi poznali. Uči je umrl na svojem domu v ponedeljek, 8. aprila, potem ko se je zdravil v tržaški bolnišnici več kot dva meseca, zaradi nerodnega padca v hiši. Imel je 87 let.

Mario Dolenc - Uči je bil gotovo močna osebnost v vasi. Z njim si se lahko pogovarjal tako o politiki kot o zgodovini, o umetnosti, o glasbi. A najrajši je diskutiral o petju, saj je bil Uči odličen pevec - tenor in je pel bodisi kot solist kakor v zboru. Posebno rad se je spominjal, kako je pel v prvem Komornem pevskem zboru Gallus, ki ga je ustanovil in vodil skladatelj Ubald Vrabec. Ko je Vrabec sprejel vodenje cerkvenega zbora v srbski pravoslavni cerkvi sv. Spiridijona v Trstu, je v zbor povabil tudi Učija, kjer je pel vrsto let. Z natečajem je potem Uči šel pet v zbor Verdija, kjer je pel celih 22 let, do upokojitve.

Ko smo leta 1969 na Opčinah ustanovili MoPZ Tabor, je bil z nami tudi Uči, a se je po nekaj vajah umaknil. Leta 1990 se je Uči priključil priložnostnemu zboru, ki je nastal za posebno priliko: nastop na Oratoriju - Fonte d'amore - življenje sv. Frančiška, skladatelja Avgusta Ipavca. Za to priliko se je ustvaril zbor, sestavljen iz tridesetih pevcev iz te in one strani nekdanje meje. Vadili smo vse poletje prav na Učijevem domu. Z Oratorijem sv. Frančiška smo nastopili v Budimpešti, na Dunaju in v Pragi. Res enkratno doživetje za vse. Za Učija je bil to menda zadnji nastop. Po upokojitvi, pred skoraj 25. leti se je le redko spravil z doma. Večkrat sem ga vabil, naj se priključi domačemu zboru Tabor, kot izkušen pevec bi gotovo zboru koristil. Nisem ga mogel prepričati, češ da si mora urediti svoje stvari doma.

V resnici je imel Uči veliko zanimanj. Bil je med drugimi tudi vnet aeromodelist, saj si je v veliki kleti uredil zbirko letal od prve svetovne vojne naprej. V velikih steklenih omarah je gotovo več sto modelov.

Po prvi svetovni vojni so italijanske oblasti premeščale naše ljudi, ki so imeli državne službe, v razne kraje po Italiji. Učijev oče je bil železničar, tako je fašizem oplazil tudi njegovo družino. Največ časa so preživeli v Sieni, kjer je Uči obiskoval hčerke. Večkrat mi je pripovedoval, da je s takratnimi sosolci ohranil do konca dobre in prijateljske stike.

Pogreba se je udeležila res velika množica vaščanov, prijateljev in znancev, kar priča, kako je bil Uči znan in cenjen. MoPZ Tabor izreka ob izgubi dragega očeta, svojemu pevcu Ediju, ženi Marici, ljubljenu vnuku Roku in ostalim sodnikom globoko in občuteno sožalje.

Zbogom Uči in naj ti bo lahka domača zemlja.

Armando Škerlavaj

Odbor Društvene gostilne na Proseku
vabi člane na

REDNI OBČNI ZBOR

v četrtek, 18.4.2013, ob 20.30
v lastnih prostorih

od 8.00 do 16.00, tel. 040-573142, urad@dijski.it).

13. GLASBENA REVUIJA Sv. Ciril in Metod bo potekala danes, 18. aprila, v šoli (Ul. Caravaggio 4). Ob 16. uri nastop osnovnošolcev, ob 17.15 srednješolcev. Vstop prost.

NA DTZ ŽIGE ZOISA bodo popoldanske govorilne ure za starše v petek, 19. aprila, ob 17.30 za bienij in ob 18.30 za trienij obeh smeri. Vabljeni vsi starši.

OBČINA DEVIN NABREŽINA obvešča, da so se začela vpisovanja v občinske otroške jasli K. Štrekelj v Sosljanu za šolsko leto 2013/2014. Obrazci za vpis so na razpolago v Uradu za šolstvo v Občinski knjižnici v Nabrežini št.102. Prošnje morajo biti predložene občinskemu Uradu za protokol, Nabrežina Kamnolom 25, najkasneje do srede, 15. maja, do 17. ure. Za podrobnejše informacije se zainteresirani starši lahko obrnejo na Urad za šolstvo, tel. št. 040-2017375.

Mali oglasi

BOX za avto dajem v najem v Škednju, Ul. Soncini 78: 17 kvadratnih metrov, opremljen z vodo in elektriko; 130,00 evrov mesečno. Tel. št.: 347-7334719.

DAJEM V NAJEM komaj prenovljeno malo stanovanje na Kozini. Za informacije: 392-2225821.

IZKUŠENA GOSPA išče delo. Nudi pomoč pri negi starejših oseb in gospodinjstvu. Poklicati po 14. uri na tel. št. 338-749701.

NA AVTOBUSU 39/, v petek popoldne med Bazovico in Opčinami, sem izgubila prenosni telefon alcatel one touch 995. Poštenemu najditelju nagrada. Tel. št.: 040-2171198.

PODARIMO mlade mucke. Pokličite ob popoldanskih urah tel. št.: 040-213996.

PRODAM avto seat ibiza, po zelo ugodni ceni. Tel. 040-44631.

PRODAM izvrstno domače ekstrapiško oljčno olje iz dolinskega Brega. Tel. 339-1539753.

STANOVANJE veliko 85 kv.m, delno opremljeno, dajemo v najem v Križu. Klicati v večernih urah na tel. št.: 040-220729.

ZEMLJIŠČE 5.179 kv.m, primerno za sečnjo drvi in pašnik, v bližini Zgonika, dostopno po gozdni cesti, prodam za 6.000 evrov. Tel. 340-2857674.

Turistične kmetije

AGRITURIZEM ŠTOLFA SALEŽ
46 je odprt do 21. aprila.

Tel. 040-229439

Osmice

BORIS PERNARČIČ je odprl osmico v Medji vasi št. 7. Tel. 040-208375.

DRUŽINA CORETTI je odprla osmico v Lonjerju. Toplo vabljeni. Tel. 340-3814906.

PAHOR MARIO ima odprto osmico v Jamljah. Nudi domač prigrizek. Tel. št. 0481-419956.

PAOLO IN MARINKA sta v Mavhinjah na Punkišči odprla osmico. Tel. št.: 040-299985.

PRI DAVIDU v Samatorci št. 5 je odprta osmica. Vabljeni. Tel. št.: 040-229270.

SERGIO GIOVANNINI je odprl osmico v Ul. Modiano 2 (Strada di Fiume). Toplo vabljeni. Tel. št.: 335-6045771.

V LONJERJU je odprl osmico Damjan Glavina. Tel. št.: 348-8435444.

V ZGONIKU je odprl osmico Miro Žigon. Tel. št.: 040-229198.

Včeraj danes

Danes, ČETRTEK, 18. aprila 2013

KONRAD

Sonce vzide ob 6.14 in zatone ob 19.55 - Dolžina dneva 13.41 - Luna vzide ob 12.05 in zatone ob 2.05

Jutri, PETEK, 19. aprila 2013

LEON

VREME VČERAJ: temperatura zraka 17 stopinj C, zračni tlak 1023 mb ustaljen, vlaga 62-odstotna, veter 4 km na uro, severo-zahodnik, nebo rahlo pooblačeno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 12,7 stopinje C.

Lekarne

Od ponedeljka, 15., do sobote, 20. aprila 2013
Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00
in od 16.00 do 19.30
Lekarne odprte tudi
od 13.00 do 16.00

Oširek Piave 2 - 040 361655, Ul. Felluga 46 - 040 390280, Milje - Lungomare Venezia 3 - 040 274998, Opčine - Ul. di Prosecco 3 - 040 422478 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi
od 19.30 do 20.30

Oširek Piave 2, Ul. Felluga 46, Ul. Bernini 4, Milje - Lungomare Venezia 3, Opčine - Ul. di Prosecco 3 - 040 422478 - samo s predhodnim telefon-

skim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Bernini 4 - 040 309114.

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)
Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.
Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnice: 040 399-1111.
Informacije KZE, bolnišnice in otroške bolnišnice, tel. (zeleni številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 16.15, 20.00 »Passione sinistra«; 17.50, 21.30 »Oblivion«.

ARISTON - Dvorana je rezervirana.

CINECITY - 16.20, 18.50, 21.20, 22.15 »Attacco al potere«; 16.30, 18.25, 20.20, 22.15 »Scary Movie«; 16.30, 20.00, 22.15 »Razza bastarda«; 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Passione sinistra«; 16.40 »I Croods«; 16.40, 21.50 »Due agenti molto speciali«; 19.00 »Come un tuono«; 16.15, 18.50, 19.45, 21.30 »Oblivion«.

FELLINI - 16.45 »Le avventure di Tadeo l'esploratore«; 18.45, 21.00 »Come un tuono«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 16.20, 18.15, 20.15, 22.15 »Attacco al potere«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Un giorno devi andare«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.20, 20.15 »Bianca come il latte, rossa come il sangue«; 18.15, 22.10 »Benvenuto presidente«.

KOPER - PLANET TUŠ - 16.10, 20.30, 21.15 »Scary Movie«; 19.05 »G.I. Joe 2«; 21.20 »Hyde Park na reki Hudson«; 15.05, 17.00 »Krudovi«; 20.20 »Padec olimpa«; 15.35, 18.10, 20.45 »Pozaba«; 15.30, 18.00 »Srečen za umret«; 16.50, 18.50 »Zambezia«; 15.20, 17.15 »Zambezia 3D«; 18.05, 19.00, 20.05 »Zavetje«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.30, 20.00, 22.15 »Oblivion«; Dvorana 2: 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 »Hitchcock«; Dvorana 3: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Scary Movie«; Dvorana 4: 16.45, 18.30 »I Croods«; 18.30, 20.20, 22.15 »Ci vediamo domani«.

SUPER - Film prepovedan mladim izpod 18. leta starosti.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.50, 20.00, 22.00 »Scary Movie«; Dvorana 2: 17.30, 19.50, 22.10 »Oblivion«; Dvorana 3: 17.40, 20.00, 22.10 »Attacco al potere«; Dvorana 4: 17.45, 20.10, 22.10 »Passione sinistra«; 17.30, 19.50 »Un giorno devi andare«; Dvorana 5: 22.10 »Hitchcock«.

Izleti

50-LETNIKI POZOR, POZOR! 1. junija ste vabljeni na izlet v neznano. Informacije in vpis (do 30. aprila): Renzo Tavčar 338-3916147 ali 040-327135.

POPOTNIKI IZ GABROVCA se odpravljajo z avtobusom na Slovaško v Bratislavo in njeno okolico ter s katamaranom po Donavi do Dunaja. Odhod v petek, 14., povratek v nedeljo, 16. junija. Informacije in vpisovanja na tel. 340-2741920 (Mirela).

SEKCIJA OPČINE, BANI, FERLUGI, PIŠČANCI: v nedeljo, 21. aprila, z odhodom ob 9. uri izpred Prosvetnega doma na Opčinah »Po poteh spomina« - ogled muzeja v Lipi, vasi na Hrvaškem, ki so jo nacifašisti 30. aprila 1944 požgali in umorili 269 prebivalcev. Popoldan posvečen odkrivanju Istre. Vpisovanje od ponedeljka do petka od 16. do 19. ure v Knjižnici P. Tomažiča in tovarišev na Opčinah. Tel.: 040-213945.

IZLET Z MUZEJSKIM VLAKOM - Združenja staršev Opeškega ravnateljstva organizirajo v soboto, 4. maja, celodnevni izlet s parno lokomotivo po Bohinjski progi do Bleda s kosilom in animacijo (projekt Welfare Dežele FJK). Kdor bi si želel na izlet lahko pokliče na tel. št. 347-0473606 (Tamara) in 349-3595560 (Roberta). Ugodna cena. Še nekaj prostih mest!

Šolske vesti

SLOVENSKI DIJAŠKI DOM S. Kosovel sporoča, da se je pričelo vpisovanje otrok v poletne centre. Namenjeni so otrokom, ki obiskujejo jasli, otroške vrtce in šole s slovenskim učnim jezikom od 1. do 3. leta, otrokom od 3. do 6., in od 6. do 12. leta. Info in vpisi v pisarni Dijaškega doma v Trstu (Ul. Ginnastica 72, od pon. do petka,

Društvo Finžgarjev dom
Niz o kakovostnih odnosih

Psihoterapevt MIHA KRAMLI:
MOBITEL, INTERNET in SOCIALNA OMREŽJA – SMRT PRISTNE KOMUNIKACIJE?

Finžgarjev dom, nocoj, 18. aprila ob 20h

Obvestila

PIKAPOLONICA: ŠC Melanie Klein obvešča, da se bo poletni center, namenjen otrokom od 3. do 10. leta starosti, odvijal od 1. julija do 6. septembra. Vse informacije na spletni strani www.melanieklein.org.

DRUŠTVO FINŽGARJEV DOM vabi na predzadnje predavanje iz niza o »kakovostnih odnosih v družini in družbi«. Priznani terapevt, vodja ambulantne za bolezní odvisnosti Miha Kramli, bo osvetlil vprašanje: omrežja-smrt pristne komunikacije?« Predavanje bo v Finžgarjevem domu danes, 18. aprila, ob 20. uri. Vabljeni vsi!

MFU - Magna Fraternitas Universalis vabi ob 17.30 v knjigarno Borsatti-Libreria del Centro, Ul. Ponchielli 3, na konferenco dr. Guida Marotta in Sergia Musuruana danes, 18. aprila, »Regenerativna moč narave«.

RAJONSKI SVET ZA ZAHODNI KRAS se bo sestel danes, 18. aprila, ob 18.30 v župnijski dvorani Sv. Quirico in Giulitta, Križ 557, za obravnavo sledečih točk: informativno srečanje namenjeno občanom na temo kritja z eterinitom v bližini vrtec in osnovne šole v Križu. Sodelujejo predstavniki Z.S. št. 1 Tržaška in pokrajine; sporočila; vprašanja in interpelacije; prošnja za gradbeno dovoljenje za rušenje obstoječih stavb in gradnja novih z obrtniško in trgovsko namembnostjo, Prosek št. 546; nakup treh vencev - 25 april - obveza stroškov.

SLOVIK - Predstavitve spletnih priročnikov za slovenski jezik: danes, 18. aprila, bo ob 18.30 v dvorani ZKB na Opčinah pri Trstu. Predavateljica dr. Polona Gantar, ZRC SAZU. Vstop prost. Več informacij: www.slovik.org; info@slovik.org.

SZSO - Tržaški skavti in skavtinje obveščajo, da si člani lahko nabavijo skavtske kroje danes, 18. aprila, ob 17. do 19. ure na Ul. Risorta 3 v Trstu.

ZDRUŽENJE PROSTOVOLJCEV HO-SPICE ADRIA ONLUS vabi na predavanje »Pomoč družinam pri pristopu k podpiranju težkega bolnika« danes, 18. aprila, ob 17.30 v dvorano Baroncini, Ul. Trento 8 v Trstu. Predaval bo onkolog dr. Simon Spazzapan, zdravniški koordinator v skupini klinično-terapevtski raziskavi v CRO-ju iz Aviana.

ZSKD obvešča, da se bomo delegati tržaških društev zbrali ob 18.15 na Kržadi na Proseku za skupni odhod na deželni občni zbor, ki bo v Špetru danes, 18. aprila, ob 19.30. Kdor želi, se nam lahko pridruži!

ZSKD vljudno vabi na 47. redni občni zbor, ki bo danes, 18. aprila, ob 19.30 v drugem sklicanju na sedežu Inštituta za slovensko kulturo v Špetru, Ul. Alpe Adria 67/B.

ZVEZA SLOVENSКИH KULTURNIH DRUŠTEV sklicuje 47. redni občni zbor danes, 18. aprila, ob 19.30 v drugem sklicanju na sedežu Inštituta za slovensko kulturo - Slovenski kulturni center, Ul. Alpe Adria 67/B - Špeter. Dnevni red: otvoritev občnega zbora, predsedniško in blagajniško poročilo ter predstavitev finančnega obračuna in predračuna, poročilo nadzornega odbora, razprava, odobritev bilanc, razno.

CHEERDANCE MILLENIUM vabi bivše člane na prvi trening za prireditve ob 10. obletnici društva, ki bo v petek, 19.

kraški dom prireja

danes, 18. aprila, ob 20. uri

VEČER OB KNJIGI
Prisotna bosta literarna ustvarjalca
Vilma Purič in Marko Sosič.
Pogovor z njima bo vodila radijska urednica Ines Škabar.

Vabljeni v dom A. Bubniča v Repnu

aprila, od 19.30 do 20.30 v telovadnici OŠ Bevk na Opčinah.

OBČINA DOLINA odborništvo za proizvodne dejavnosti, vabi vse, ki bi se želeli udeležiti občinske razstave domačega vina v sklopu Majence, da prinesejo na županstvo vzorce (7 steklenic »bordolese«) najkasneje do ponedeljka, 29. aprila. Za občinsko razstavo oljčnega olja, pa se vzorce olja (1 steklenica 500 ml in 1 250 ml) izroči najkasneje do petka, 19. aprila.

SKD RDEČA ZVEZDA vabi vse članice, člane in simpatizerje na redni letni občni zbor, ki bo v društvenih prostorih v Saležu v petek, 19. aprila, ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju. Večer bosta popestrila MoPZ Rdeča zvezda in MePZ Rdeča zvezda. Ob tej priliki bo mogoče poravnati članarino za letošnje leto. Za zaključek bo tako kot običajno družabno srečanje članov društva ob pogostitvi.

SLOVENSKO DOBRODELNO DRUŠTVO vabi v petek, 19. aprila, na redni občni zbor na sedežu, Ul. Mazzini 46, ob 17.30 v prvem in ob 18.00 v drugem sklicanju.

TPPZ P. TOMAŽIČ sporoča, da bo v petek, 19. aprila, ob 20.30 na sedežu na Padričah redna pevska vaja.

SKD BARKOVLJE, Ul. Bonafata 6, vabi na praznik »Pokušnje domačega kruha, vina in ekstrasveškega olja« v soboto, 20. aprila. Prisotni bodo ocenjevali prva 4 uvrščena vina, ki bodo prejela kolajno občinstva. Začetek ob 20. uri. Za prisotnost je nujna rezervacija: tel. št. 040-411635 ali 349-4599458.

KD SLOVAN IN JUS PADRIČE vabita vaščane, da se v nedeljo, 21. aprila, udeležijo čistilne akcije »Zad za kalom« in po vasi. Zbor prostovoljcev bo ob 8.30 Zad za kalom. S seboj prinesite delovno orodje in dobro voljo!

SKD PRIMOREC vas vljudno vabi na redni občni zbor, ki bo v nedeljo, 21. aprila, v Ljudskem domu v Trebčah ob 8. uri v prvem in v ponedeljek, 22. aprila, v Ljudskem domu v Trebčah v drugem sklicanju ob 20.30.

AŠD MLADINA vabi na predstavitev smučarske sezone 2013/14 za baby-miški in dečki naraščalniki v ponedeljek, 22. aprila, ob 20.30 v domu Albert Sirk. Toplo vabljeni!

BIOTERAPIJA V BAZOVICI (Bazovski dom - Ul. Gruden 72/1) v aprilu bodo srečanja v ponedeljek, 22., torek, 23. in sredo, 24. aprila, ob 16. do 19. ure. Informacije na tel. 040-226386 (Magda).

GLASBENA MATICA vabi svoje članice in člane na redni občni zbor, ki bo v ponedeljek, 22. aprila, ob 8. uri v prvem in v torek, 23. aprila, ob 19.00 v drugem sklicanju, na sedežu Glasbene matice v Trstu, Ul. Montorsino 2.

KRU.T IN NŠK obveščata prijavitelino za voden ogled tržaške sinagoge, ki bo v ponedeljek, 22. aprila, da se zberejo ob 16.15 v Ul. S. Francesco na trgu pred sinagogo. Informacije na sedežu Kru.ta v Ul. Cicerone 8, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it ali pri Narodni in študijski knjižnici v Ul. S. Francesco 20, tel. 040-635629, trst@knjiznica.it.

KRU.T obvešča, da se v ponedeljek, 22. aprila, ob 10. uri nadaljuje 2. cikel delavnice »Razgibavajmo možgane«, ki jo vodi prof. Vali Tretnjak, na društvenem sedežu. Tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

OBČINSKA KNJIŽNICA NADA PERTOT v Nabrežini sporoča cenjenim

bralcem, da bo v ponedeljek, 22. aprila, zaprta.

SKLAD MITJA ČUK vabi na redni občni zbor, ki bo v ponedeljek, 22. aprila, ob 16.30 v prvem in ob 17. uri v drugem sklicanju.

SLOVENSKA KULTURNO-GOSPODARSKA ZVEZA obvešča člane Pokrajinskega sveta SKGZ za Tržaško, da bo seja v ponedeljek, 22. aprila, ob 17.30 v prvem in ob 18.00 v drugem sklicu v Gregorčičevi dvorani v Trstu (Ul. S. Francesco 20/II).

VZS-CEO MITJA ČUK ONLUS vabi na redni občni zbor, ki bo v ponedeljek, 22. aprila, ob 18.00 v prvem in ob 18.30 v drugem sklicanju.

SKD RDEČA ZVEZDA vabi na tečaj v ital. jeziku »Spoznavmo vino: Iz Vinograda v Kozarec«, ki bo potekal v društvenih prostorih od srede, 8. maja, dalje. Sodelujejo strokovnjak Adriano Bellini, Društvo Kraških Vinogradnikov in Vinoteka Zgonik ter s sponzorstvom Radia Punto Zero. Cilj je zagotoviti osnovne temelje znanja vinske kulture; potekale bodo tudi degustacije različnih vrst vin. Info in prijave: jes.stoka@live.com ali 349-0645406 do nedelje, 28. aprila - največ 25 udeležencev.

OBČINE OKRAJA 1.1 (Devin Nabrežina, Zgonik in Repentabor) in Zadruga L'Albero Azzurro obveščajo, da bo brezplačna ludoteka, namenjena otrokom od 1 do 6 let, delovala v Igralnem kotičku Palček v Naselju Sv. Mavra ob središču in petkih ob 16. do 18. ure, ob sobotah ob 10. do 12. ure. Delavnice v aprilu: Spomladansko kolo in Velikonočne košarice. Informacije na tel. št. 040-299099 do ponedeljka do sobote, ob 8. do 13. ure.

PILATES - Skupina 35-55 SKD F. Prešeren iz Boljunca obvešča, da se bo vadba Pilatesa v maju vršila s spremljenim urnikom, in sicer ob torkih in petkih v Trubarjevi dvorani NSŠ S. Gregorčič v Dolini ob 19. uri. Nadalje obvešča, da vadba v torek, 30. aprila, odpade.

Prireditve

KD KRAŠKI DOM vabi danes, 18. aprila, ob 20. uri v dom A. Bubniča v Repnu na »Večer ob knjigi«. Prisotna bosta literarna ustvarjalca Vilma Purič in Marko Sosič. Pogovor z njima bo vodila radijska urednica Ines Škabar.

DRUŠTVO PRIJATELJEV NANOS organizira predavanje in predstavitev knjige: »Boris Čok - V siju mesečine« v petek, 19. aprila, ob 18.00 v baru na Razdrtem.

GOSPODARSKO DRUŠTVO KONTOVEL vabi v petek, 19. aprila, ob 20.30 v društveno gostilno na Kontovelu na predstavitev knjige zgodovinarja Fulvia Colomba »Prosecco perché? Le nobili origini di un vino triestino«.

JAMAICA ...ONE LOVE - Potopisno predavanje predsednice SKD Primorac Sabine in podpredsednice Sonie bo v petek, 19. aprila, ob 20.30 v Ljudskem domu v Trebčah.

KD SKALA organizira v petek, 19. aprila, ob 20.30 v Gropadi celovečerni koncert harmonikarskega orkestra Synthesis 4 pod vodstvom Fulvija Jurinčič. Toplo vabljeni.

KNJIŽNICA DIVAČA vas vabi v petek, 19. aprila, ob 18. uri, da prisluhnete predavanju Marjete Marinčič z naslovom Medvedja zgodba na način življenja v naravi. Marjeta Marinčič je avtorica fotografij naključnih srečanj z največjo, v Sloveniji živečo zverjo, ki poslušalcu vzamejo sapo in vzbudijo spoštljivost do narave. Fotozgodba o rjavem kosmatincu izpod notranjskega Snežnika je znana v tujini in doma, med ljubitelji narave in strokovnjaki. Lepo vabljeni, da se nam pridružite.

SKD BARKOVLJE, SKD I.GRBEC IN SKD S.ŠKAMPERLE v sodelovanju z ZSKD vabijo na ponovitev gledališke predstave v izvedbi gledaliških skupin osnovnošolcev tržaških mestnih šol »Skok v pravljčni svet z Groznim Gašperjem« v petek, 19. aprila, ob 19.30 v prostore SKD I. Grbec, Škedenjska ul. 124. Režija in mentorstvo Elena

Husu, Boža Hrvatič in Patrizia Jurinčič.

SKD GRAD OD BANOV vabi na predstavitev knjige »V siju mesečine«, ki bo v petek, 19. aprila, ob 20.30 v društvenih prostorih. Avtor Boris Čok nam bo v pogovoru razkril o tradicijah in ustnem izročilu nam bližnjih vasi. Vabljeni!

ZADRUGA NAŠ KRAS vabi v petek, 19. aprila, ob 20.00 v Kraško hišo v Repen na odprtje fotografske razstave »Krkavče - Istria.Terra« Branka Lenarta. O avtorju in delih bo spregovoril umetnostni zgodovinar Andrej Furlan. Glasbeno kuliso večera bo ustvaril trio AP Group: Andrej Pirjavec - bass, Davide Tomaseti - kitara, Franko Reja - kitara. Postavitev bo na ogled do 18. maja ob urnikih odprtja Kraške hiše (nedelje in prazniki, 11.00-12.30 ter 15.00-17.00).

ZBOR JACOBUS GALLUS vljudno vabi na koncert »Ubi caritas«, ki bo v petek, 19. aprila, ob 20.30 v cerkvi Sv. Trojice na Katinari.

ZSKD v sodelovanju z ARCI serviziu civile (projekt Dialogarte), društvom Kons, Tržaško knjigarno in NŠK vabi na ogled razstave zamejskih študentk ljubljanske umetnostne akademije v Narodnem Domu v Trstu. Razstavljajo Tadea Druscovich, Elena Guglielmotti, Sanja Mikac in Nikol Kerpan. Odprta bo vsak delavnik do 24. aprila, od 17. do 19. ure, z izjemo v petek, 19. aprila, ko bo odprta od 10. do 12. ure.

KD - MLVS ANAKROUSIS vabi v soboto, 20. aprila, ob 20.30 v dvorano KD Skala (Gropada 82) na celovečerni koncert »Pravzaprav ljubezen« MePZ Zborallica iz Stične pod vodstvom Janje Omejec. Toplo vabljeni.

V UMETNIŠKEM IN KULTURNEM CENTRU SKERK v Trnovci 15, bo na ogled od 20. aprila do 19. maja, razstava »Umetniška dela 20. stoletja« z več kot 200 slikami številnih umetnikov iz območja Alpe Adria. Urnik: ob sobotah, nedeljah in praznikih 10.00-13.00 in 16.00-19.00. Info: 331-7403604 ali info@skerkcenter.it.

DUHEC V GLEDALIŠČU SDD Jaka Štoka vabi na ogled gledališke igre Fantom in Kulturni dom ali Duhec v proseškem gledališču v izvedbi osnovnošolske gledališke skupine SDD Jaka Štoka. Premiera bo v nedeljo, 21. aprila, ob 18.00 v Kulturnem domu na Proseku.

SKD TABOR - PROSVETNI DOM OPČINE vabi v nedeljo, 21. aprila, ob 20. uri na gostovanje SDD Jaka Štoka s predstavo S. Mrožka »Na odprtem morju«, režija Gregor Geč. Vabljeni!

SKD ŠKAMPERLE in Odbor za počastitev padlim v NOB ob Sv. Ivana in s Kolonje, vabita v nedeljo, 21. aprila, ob 11.00 pred spominsko ploščo v Narodnem domu pri Sv. Ivanu, na spominsko svečanost s polaganjem vencev. Sledili bodo govori in pričevanja. Vse udeležence vabimo, naj v znak želje po miru, s seboj prinesejo cvetico.

DSI vabi v ponedeljek, 22. aprila, v Peterlinovo dvorano v Ul. Donizetti 3 v Trstu, na okroglo mizo o slikarju Zoranu Mušiču v slovenski kulturni in družbeni zavesti. O zborniku Videnja Zorana Mušiča, ki ga je izdala Slovenska akademija znanosti in umetnosti, bodo spregovorili Niko Grafenauer, Alenka Puhar, Gojko Zupan in Barbara Dovjak. Začetek ob 20.30.

TRŽAŠKA POKRAJINSKA ZDRUŽENJA VZPI-ANPI, ANED in ANPPIA bodo v torek, 23. aprila, polagala vence na tržaške spomenike in obeležja padlih za svobodo, z začetkom ob 8.45 pred obeležjem 51 talcev v Ul. Ghega. Prisotna bo tudi delegacija iz Postojne, predstavniki občine z županom in Zveza borcev.

VLJUDNO VABLJENI na ogled dokumentarnega filma o zgodovini slovenskega hip hopa »V letu hip hopa«, ki ga bomo v sklopu Svetovnih dnevo slovenskega dokumentarnega filma predvajali v torek, 23. aprila, ob 17.00 na šoli za prevajalce in tolmače (Ul. Filzi 14, 5. nadstropje, predavalnica M5). Vabljeni!

V BARKOVLJAH bomo počastili padle na domačem pokopališču v sredo, 24. aprila, ob 15. uri. Na sporedu petje in recitacije učencev OŠ Finžgar in priložnostna misel Roberte Chissich, odbornice SKD Barkovlje.

LIJUDSKI DOM v Podlonjerju, Ul. Massaccio 24, vabi v četrtek, 25. aprila, ob 13. ure dalje na tradicionalni praznik ob Dnevu osvoboditve.

VZPI-ANPI, ANED in ANPPIA bodo v četrtek, 25. aprila, položili venec na osrednji proslavi v Rižarni.

TPPZ PINKO TOMAŽIČ prireja koncert v soboto, 27. aprila, ob 18. uri v dvorani Stožice. Vstopnice dobite v Trstu: ZSKD, Ul. S. Francesco 20, od ponedeljka do petka 9.00-13.00. Organiziran je avtobusni prevoz iz Domja, Trga Oberdan in Opčin. Informacije in rezervacije na info@zskd.org, tel. 040-635626; Adriatica, Ul. S. Lazzaro 13, od ponedeljka do petka 9.00-18.00, sobota 10.00-12.30.

ZSKD - PRIMORSKA POJE 2013: v Cerkvi sv. Florijana v Zavarhu v nedeljo, 28. aprila, ob 15.30, v soorganizaciji s Centrom za kulturne raziskave Bardo. V Cerkvi sv. Roka v Nabrežini v nedeljo, 28. aprila, ob 17. uri, v soorganizaciji SKD Igo Gruden.

SKD BARKOVLJE Ul. Bonafata 6, s pokroviteljstvom ZSKD in Slovenske prosvete, prireja v soboto, 4. maja, celovečerni koncert Mladinskega MoPZ Vinko Vodopivec ob 60-letnici skladateljeve smrti. Dirigent Ambrož Černe. Začetek ob 20.30. Vabljeni!

Prispevki

V spomin na Učija Dolenca daruje Stanka Hrovatin 30,00 evrov za MoPZ Tabor z Opčin.

V spomin na Alojza Kalca darujejo Anna, Massimo, Martina, Matejka, Michele in Valentina 30,00 evrov za osnovno šolo Trubar - Kajuh in 30,00 evrov za vrtec Ubald Vrabec v Bazovici.

Namesto cvetja na grob Olge Korošec, Tončeta Mauri in Benjaminina Žerjala darujeta Milena in Sergio Bratos 20,00 evrov za SKD France Prešeren. V spomin na ljubeznivo sosedo, gospo Marto Brecelli vd. Matiasca, darujejo družine Albertini, Bandel, Bogatec, Godnik, Leonzini, Milos, Stagni, Starac, Sulini, Ursic, Vitez 300,00 evrov za Sklad Mitja Čuk.

Ob težki izgubi MAJE PERTOT KOKOROVEC izreka Marinu, Samu in Mojmirju iskreno sožalje Danilo Lupinc z družino
Kdo mi bo odslej popravljaj slovnične napake? Adijo, MAJA Rosana
Marino, Samo, Mojmir! Sočustvujem z vami. Livio
Odvetniki Andrej, Bogdan in Janez Berdon izrekajo svojcem ob prerani izgubi drage Maje iskreno sožalje.
Ob prerani izgubi dragega VINKOTA FERFOGLIE izreka svojcem iskreno sožalje Stranka komunistične preнове
Dragi Marčela in Adriano ter Kati, Ivan in Martina, ob prerani izgubi ljubljene Vinka vam stojimo ob strani Zmago, Cvetka ter Valentina in Mitja z družinama

25. APRIL - V muzeju Revoltella predstavili poročilo italijansko-nemške komisije zgodovinarjev

Tudi s pričevanji nad stereotipe in za dosego skupnega zavedanja

Nemci morajo priznati, da Italijani niso bili samo sodelavci, ampak tudi žrtve, Italijani pa, da niso bili samo žrtve, ampak tudi sodelavci. Tudi to je bilo slišati na včerajšnji popoldanski predstavitvi poročila mešane italijansko-nemške komisije zgodovinarjev v avditoriju muzeja Revoltella, ki je bila tudi prva iz niza pobud, ki jih Občina Trst prireja ob letošnjem 25. aprilu, prazniku osvoboditve.

Prav v Trstu je na italijansko-nemškem medvladnem vrhu leta 2008 padla odločitev o ustanovitvi komisije, ki so jo potem oblikovali leta 2009, sestavljalo pa jo je deset zgodovinarjev, pet nemških in pet italijanskih, po triletnem delu pa so poročilo prvič predstavili decembra lani v Rimu ter ga objavili na spletnih straneh. Javnih predstavitev je bilo bolj malo, tako da je bila včerajšnja pravzaprav ena od prvih, je bilo rečeno na srečanju, kjer sta ob moderatorju Tristanu Matti, znanstvenem uredniku revije Qualestoria, in predstavniku Občine Trst Franciscu Faitu o poročilu govorila predsednik Deželnega inštituta za zgodovino osvobodilnega gibanja Gian Carlo Bertuzzi in eden od nemških članov komisije ter raziskovalec na Nemškem zgodovinskem inštitutu v Rimu Lutz Klinkhammer.

Preko 160 strani dolgo poročilo obravnava odnose med Italijani in Nemci v obdobju 1943-1945, pri čemer so člani komisije vzeli v pretres izkušnje nem-

ških vojakov na italijanskem ozemlju ter izkušnje italijanskega prebivalstva z nemškimi zasedbenimi silami, še posebej pa so obravnavali izkušnje italijanskih vojakov, ki so po kapitulaciji Italije leta 1943 kot ujetniki končali v nemških taboriščih. Pri tem se je komisija odločila, da zbere pričevanja oseb, ki so na lastni koži doživele tisti čas, tako nemških vojakov, ki so na Italijane gledali kot na izdajalce in zahrbtnježe, kot tudi italijanskih civilistov, ki so nemško zasedbo doživljali s tesnobo in strahom (nemške vojake so imeli skoraj za »naravno katastrofo«), vendar so bili zaskrbljeni tudi zaradi delovanja partizanov, saj so se bali nemških represalij. Vsem so priznali legitimnost do lastnega spomina, pri tem pa so skušali priti ne do neke »uradne zgodovine«, ampak do tega, da se na poti skupnega zavedanja naredi nekaj korakov naprej, saj je pri obeh narodih prisotnih še veliko stereotipnih predstav (npr. te, da se nemška redna vojska v nasprotju z SS enotami ni omadeževala z vojnimi zločini oz. da je italijansko prebivalstvo kompaktno podpiralo odporništvo).

Zato je na koncu poročila mogoče najti tudi priporočila komisije, naj se pri Berlinu postavi nov kraj spomina, dalje naj se objavi knjiga z imeni umrlih v ujetniških taboriščih ter naj se ustanovi italijansko-nemška fundacija, ki bi spodbudila zgodovinsko raziskovanje. (iž)

Včerajšnja je bila pravzaprav ena od prvih predstavitev poročila komisije zgodovinarjev

KROMA

PRIREDITVE - To nedeljo v priredbi Promorun Trieste

»Tek čudežev« v znamenju solidarnosti z revnimi občani

Pod pragom revščine živi vse več Tržičanov, med najbolj ogroženimi so mlade brezposelne družine, tržaški Karitas je v primerjavi z lanskim letom zabeležil podvojitve povpraševanja pomoči v primerjavi z lanskim letom, razmerje med tujci in Italijani pa je skorajda izenačeno. To je le nekaj podatkov, s katerimi je postregel predsednik tržaškega Karitasa Roberto Pasetti, ki je z velikim veseljem pozdravil športno prireditve, ki bo na sporedu v nedeljo, 19. t. m. Tekaško prireditev Tek čudežev (Corsa dei Miracoli) je predstavil tehnični direktor organizatorja Promorun Trieste Michele Gamba, ki je poudaril, da se solidarnostnega teka lahko udeležijo šolarji, ki obiskujejo tržaške osnovne, srednje in višje šole. Na rekreativnem teku na Velikem trgu bo teklo več kot tisoč šolarjev, svoj napor in lepo število pretečenih kilometrov pa bodo udeleženci namenili za solidarnost do SOS trgovine (L'Emporio della Solidarietà), ki jo je Karitas konec marca odprl v Ul. Chiadino. Tekalci bodo namreč pripomogli k zbiranju sredstev za ljudi, ki so pomoči potrebni, s tovrstno prireditvijo pa želimo mladino med drugim ozaveštevati o pomenu solidarnostnih pobud, je dejal Michele Gamba. Spomnil je tudi, da bodo sredstva prispevali pokrovitelji, za katere bodo tekli tekači.

Projekt ozaveščanja mladih o povečevanju revščine, o varstvu okolja in o športnem izobraževanju je lep primer, kako mlade spremeniti v odgovornejše posameznike, meni dan Pasetti, ki nam je zaupal tudi, da se je na njihovo ustanovo letos v povprečju obrnilo do 50 oseb na dan. Velik problem predstavljajo brezposelni, je dejal predsednik Karitasa in izpostavil primer negovalk iz tujih držav, ki se po smrti delodajalca znajdejo »na cesti«. Ponuditi pomoč sočloveku je pomembna vrlina, ki je zlasti pomembna med mladimi, je bilo slišati na včerajšnji novinarski konferenci. Na predstavitvi tekaškega dogodka, ki ga bo dva dni kasneje z enako namembnostjo dopolnil rekreativni petkilometrski tekaški dogodek CorriTrieste, so tudi izpostavili, da pri njegovi realizaciji poleg Karitasa sodelujejo tudi Pokrajina in Občina Trst ter FareAmbiente FVG. Te institucije že po tradiciji podpirajo dogodke, ki združujejo šport s socialnimi in solidarnostnimi projekti. (šč)

ZGONIK - Z zapoznelim prihodom pomladi

To soboto bo odprl vrata botanični vrt Carsiana

Zima počasi prepušča mesto pomladi in družba Rogos spremlja prihod toplejše sezone z vrsto srečanj namenjenih ljubiteljem narave v vseh svojih oblikah. Pred nedavnim se je zaključil tečaj naravnega vrtnarjenja, med katerim so udeleženci spoznali, kako načrtovati in upravljati svoje zelene površine, da bi bile te prijazne do spontanega rastlinstva in lokalnega živalstva. Ravno ta načela pa najbolje predstavlja poseben kraj: Carsiana pri Zgoniku, se pravi botanični vrt v lasti Pokrajine, ki ga upravlja ravno družba Rogos.

V tem času je v vrtu mogoče opazovati prva pomladanska cvetenja. Številne so namreč cvetoče vrste,

ki že krasijo pobočja vrtače: teloh, jetrniki, pasji zob in prvi listi čemaža!

Otvoritev nove sezone bo v soboto, 20. aprila. Ta dan bo potekala tudi predstavitve ključa za prepoznavanje dreves in grmovnic vrta, ki ga je oblikoval dr. Pierluigi Nimis, raziskovalec in profesor na Oddelku za življenjske vede. Tisti dan bodo lahko otroci preverili svoje botanične veščine in se preizkusili v prepoznavanju nekaterih izmed najbolj običajnih rastlin kraškega območja prav z uporabo tega novega sredstva, ki ga je razvila tržaška univerza.

Uradno javno odprtje bo pa 25. aprila. Ob tej priložnosti se bo Gaia Viola, izvedenka v prehranje-

LAS KRAS - Danes predstavitev razpisa

Prispevki za pospeševanje kmečko-turistične ponudbe

Lokalna akcijska skupina LAS Kras bo danes ob 18. uri v prostorih Sklada Mitja Čuk v Proseški ulici 131 na Opčinah predstavila razpis podelitve prispevkov za ovrednotenje in širitev kmečko-turistične ponudbe na goriškem in tržaškem ozemlju. Skupina, ki deluje že od leta 2008, si kot javno-zasebni subjekt prizadeva za razvoj in promocijo različnih ekonomskih, političnih in socialnih stvarnosti teritorija. O novem razpisu in delovanju zadruge smo se pogovorili z upraviteljem Robijem Starcem.

Kdo se lahko prijavi na nov razpis?

Pobuda temelji na dodatnem razvoju že obstoječe kmečko-turistične ponudbe, ki vključuje tudi možnost razvoja novih obratov. Na razpis se tako lahko prijavi kdorkoli bi rad prispeval k dodatnemu razvoju podeželskega turizma v tržaški in goriški pokrajini.

Kako se razvijajo odnosi z deželno upravo po začetnih zapletih?

Odnosi z deželo so zelo strokovni in tehnični. Birokracija je kot običajno zelo za-

ROBI STAREC

pletana zadeva, ki ne predvideva kratkoročnih časov, in to velja tudi v naših odnosih z deželo. Nasploh je mehanizem pridobivanja prispevkov zaradi nadzorovanja pristojnih deželnih uradov še toliko bolj otežen.

Kako bi ocenili dosedanje delovanje akcijske skupine?

Kot upravitelj sem k LAS-u pristopil januarja lani, ko je akcijska skupina po začetni odobritvi lokalnega razvojnega načrta leta 2008 tudi prešla v operativno fazo. Delo je sicer zelo naporno in birokratsko. Marsikaj bi se dalo bolje izpeljati, vendar smo vezani na ves proceduralni postopek, ki ga predvideva evropski normativ.

Evropske prispevke bo treba porabiti do leta 2014. Bomo v kratkoročnem času zasledili nove podobne razpise?

Medtem smo izpeljali že razpis, namenjen javnim ustanovam. Ta je temeljil na promociji lokalnih proizvodov. Ponovno bo objavljen razpis za Bed&Breakfast obrate, ki je stekel že lani pomladi. Načrtujemo pa še razpis, ki bo nagradil projekte o teritorialnem sodelovanju med javnimi ustanovami in rekreacijskimi društvi. V prihodnosti pa bodo lahko za prispevke zaprosila tudi posamezna kulturna društva.

To se pravi, da delovanje LAS-a upošteva poleg kmetijskih in turističnih še druge dejavnike ...

Absolutno. Pogled je uperjen na celoten teritorij, ne samo na razvoj kmetijske stvarnosti. Smernice LAS-ovega lokalnega razvojnega načrta navajajo predvsem izvajanje modela upravljanja, ki spodbuja trajnostno integracijo različnih gospodarskih, družbenih in kulturnih stvarnosti. (mar)

POGOVOR - Danes bo o njih predavala na Opčinah kot gostja SLOVIK-a

Dr. Polona Gantar o pomenu e-priročnikov za slovenščino

Danes bo ob 18.30 v dvorani ZKB na Opčinah predstavitev e-priročnikov za slovenski jezik. Srečanje z raziskovalko dr. Polono Gantar z ZRC SAZU prireja Slovenski izobraževalni konzorcij. Pred delavnico smo jo prosili za krajši klepet o sodobnih tehnoloških pripomočkih, ki so posebej zanimivi za dijake, študente, profesorje, novinarje, prevajalce in vse, ki se kakor koli spoznavamo v slovenskem jeziku.

Kdaj in kako ste se začeli ukvarjati z elektronskimi viri za slovenski jezik?

V svetovnem merilu so se elektronski besedilni korpusi pojavili že v 60. letih. Od tega trenutka naprej je bil njihov razvoj nezadržen in danes jih imajo domala vsi razviti evropski jeziki, njihov obseg dosega tudi več milijard besed. V slovenskem okolju smo se jezikoslovci začeli ukvarjati s korpusnim jezikoslovjem hkrati z nastankom prvega referenčnega korpusa FIDA leta 1997. Takrat smo izdelali tudi prve korpusne analize slovenskega jezika. Sama sem v svoji doktorski nalogi analizirala značilnosti in obstoj stalnih zvez in frazeoloških enot v slovenščini. Metodološko sem se v celoti naslonila na korpus Fida in na njegovo naslednico FidoPLUS. Tako sem lahko analizirala veliko količino realnih jezikovnih podatkov in se ukvarjala z realno, živo slovenščino.

V čem je prednost elektronskih virov?

Danes si znanosti ni mogoče več predstavljati brez računalnikov. Če ho-

Dr.
POLONA GANTAR

čemo o jeziku kar koli reči, ga moramo opazovati tam, kjer se manifestira, to pa so govornjena in pisna besedila. In če želimo o jeziku reči kar koli znanstveno podprtega in relevantnega, potrebujemo čim večjo količino empiričnih jezikovnih podatkov. Naši možgani pa take količine podatkov niso sposobni sprocesirati na enak način kot računalnik, še posebej ne v tako kratkem času. Če si denimo želimo odgovoriti na vprašanje, kako se v današnji slovenščini obnaša jezikovni par: procent – odstotek, lahko s pomočjo milijardnega korpusa Gigafida ugotovimo, da se beseda procent pojavi 3.546-krat, da se v glavnem pojavlja v internetnih besedilih, da se je beseda največkrat pojavila v letu 2010 in da se najpogostejše družijo z besedami kot so: od, človek, bruto BDP itd. Za besedo odstotek je na drugi strani mogoče ugotoviti, da se v korpusu Gigafida pojavi 783.164-krat, in sicer pretežno v časopisih in revijah, najpogostejše pa smo jo zapisali leta 2008, in sicer skupaj z besedami, kot so: več, vprašan(ih), BDP in

manj. To seveda še zdaleč niso vse prednosti, ki nam jih elektronski viri omogočajo pri analizi jezika.

Katere e-priročnike imamo na razpolago, na katerih strokovnjaki še delate in kaj načrtujete?

Ko govorimo o e-priročnikih, moramo ločiti elektronske izdaje, ki so navadno le e-različice tiskanih predhodnikov, od priročnikov, ki so že v izhodišču namenjeni za pregledovanje na spletu. Tovrstnih, primarnih spletnih priročnikov, za slovenski jezik pravzaprav nimamo. Pri projektu Sporazumevanje v slovenskem jeziku, ki je financiran s pomočjo Evropskih socialnih skladov in Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport, smo si prizadevali to vrzel zapolniti. Izdelali smo prototip spletnega portala, na katerem je mogoče podatke o tem, kaj neka beseda ali zveza pomeni, kako jo zapišemo v skladu z obstoječo normo, kako jo tipično rabimo v sobesedilu, kako jo pregibamo oz. spregamo in še mnogo drugih podatkov, najti na enem mestu. Strokovnjaki v zvezi s tem načrtujemo še marsikaj, saj so nekateri evropski jeziki, ki so po številu maternih govorcev primerljivi s slovenščino, kot sta denimo nizozemščina in estonščina, na tem področju precej pred nami. Uresničitev zamisli in projektov je v veliki meri odvisna od tega, kako bomo sposobni na državni ravni organizirati izgradnjo jezikovne infrastrukture za slovenščino in kako bomo določili prednostne naloge. Z drugimi besedami, kako bomo denarna sredstva, ki so namenjena jezi-

kovni opremljenosti, čim bolj smotrno porabili, da bo rezultat z vidika jezikovnih uporabnikov najbolj optimalen.

So ti priročniki bolj deskriptivni ali bolj normative narave?

Pri snovanju priročnikov v okviru projekta Sporazumevanje v slovenskem jeziku smo težili k temu, da uporabniku zagotovimo dovolj podatkov o jeziku, da bo sposoben sprejeti legitimno rešitev v zvezi s svojo jezikovno zadrego. Pri tem mu vedno ponudimo vpogled v dejansko stanje, komentar, ki upošteva jezikoslovno vedenje, in trenutno obstoječo normo. Na nek način želimo »vzgojiti« govorce za svobodno, a hkrati odgovorno rabo slovenščine.

Kaj bo s »starimi« tiskanimi viri?

Napovedi prihodnosti so nevhvalna zadeva, zato konkretnega odgovora na to vprašanje ne vem. Če spremljamo trende in raziskave, ki so opravljene za druge jezike, lahko napovemo, da se jezikovne informacije selijo na splet in mobilne naprave. Novi mediji omogočajo podajanje vsebin na nov, drugačen način: vse je med seboj povezano, interaktivno, večpredstavno, prilagojeno individualni situaciji in potrebam. Logično je, da v takem okolju tiskani mediji ne morejo preživeti na dolgi rok. Ali gre pri tem za 10, 15, 20 let pa je težko napovedati. Lahko pa vas vprašam, kdaj ste nazadnje napisali pismo »na roko« ali kam greste najprej iskat informacijo: na Google ali v tiskano enciklopedijo v sedmih zvezkih?

M.G.

Knjiga o prosekarku

V prostorih društvene gostilne na Kontovelu se jutri ob 20.30 obeta zanimiv večer, ki sega v zelo aktualno tematiko tržaške kmetijske panoge, točneje vinogradništva in vinarstva. Gost kontovelske gospodarske zadruge bo tržaški zgodovinar Fulvio Colombo, ki je pred kratkim izdal knjigo o prosekarku z naslovom »Prosecco perché? Le nobili origini di un vino triestino«. Colombo na podlagi številnih arhivskih virov analizira začetke pridelovanja tega prestižnega vina v kontovelsko-proseškem bregu, dokazuje njegovo avtohtonost in analizira razvoj dogodkov, ki so pripeljali do slovesa prosekarka v svetu. Po vsej verjetnosti gre za prvo tovrstno študijo na tem področju, zanimivo delo pa v času zaščite prosekarka in polemik okrog neizvajanja Protokola vnaša v mozaik nov dragocen zgodovinski obarvan kamenček.

Umetniška dela v Trnovci

Umetniški in kulturni center Skerk v Trnovci organizira razstavo Umetniška dela 20. stoletja, ki jo bodo odprli v soboto ob 18. uri. Slike bodo na ogled do 19. maja.

Občni zbor Glasbene matice

Glasbena matica vabi svoje članice in člane na redni občni zbor, ki bo v ponedeljek, 22. aprila ob 8. uri v prvem sklicu in v torek, 23. aprila ob 19. uri v drugem sklicu na sedežu Glasbene matice v Trstu (Ul. Montorsino 2). Dnevni red: uvodni pozdrav, poročila, razprava, odobritev obračuna 2012 in proračuna 2013, razno.

Delo o Collottijevi tolpi

V novinarskem krožku (Korzo Italia 13) bo danes ob 18. uri predstavitev dela Claudie Cernigoi La »Banda Collotti«, ki obravnava fašistično in državno represijo na vzhodni italijanski meji. Knjigo je izdala založba Kappavu iz Vidma, na predstavitvi bosta sodelovala Alessandra Kersevan in Ljubomir Sušič.

V Gropadi harmonike in petje

V Kulturnem domu Skala v Gropadi bo jutri ob 20.30 celovečerni koncert harmonikarskega orkestra Syntesis 4, ki ga vodi Fulvija Jurinčič. V soboto ob 20.30 pa bo v gropajskem domu pevski večer »Pravzaprav ljubezen«, ki ga organizira kulturno društvo AnaKrousis. Nastopila bosta mladinska vokalna skupina AnaKrousis pod vodstvom dirigenta Maurizia Marchesicha in mešani pevski zbor Zborallika, ki deluje v okviru kulturnega društva Stična.

Danes v Dolini srečanje prostovoljnih združenj

Na županstvu v Dolini se bodo danes ob 18. uri srečali zastopniki prostovoljnih združenj, ki delujejo na območju dolinske občine. Na sestanek so vabljeni vsi občani, ki jih zanima problematika prostovoljstva in ki bi radi izboljšali kvaliteto svojega življenja in tistih, ki so jim blizu.

Jutri v Trebčah o Jamaiki

Predsednica SKD Primorec Sabina in podpredsednica Sonia (S&S) vabita na neobičajno potopisno predavanje »Jamaika... One love« jutri ob 20.30 (in ne danes kot smo pomotoma poročali) v Ljudskem domu v Trebčah. S sliko, pesmijo in besedo bosta publiko odpeljali na zeleni otok 120 rek, ki je obdan s karibskim morjem, kjer se je v dvajsetih letih 19. stoletja začelo gibanje Rastafari in kjer je reggae glasba tako zakoreninjena, da tudi tropske ribe prepevajo Marleyjeve pesmi.

ŠOLSTVO - Nova nagrada za glasilo NSŠ Sv. Cirila in Metoda

Adrenalinu v desetih letih že tretjič priznanje na vsedržavnem natečaju

Adrenalin, glasilo Nižje srednje šole Sv. Cirila in Metoda od Sv. Ivana v Trstu, je v desetih letih že tretjič prejel nagrado na natečaju za šolska glasila Fare il giornale nelle scuole. Natečaj je že desetič priredila vsedržavna Novinarska zbornica, vsako leto pa se ga udeležujejo stotine šol vseh vrst in stopenj, med katerimi sta tudi že omenjena NSŠ Sv. Cirila in Metoda, ki deluje v sklopu Večstopenjske šole Vladimirja Bartola, ter NSŠ Srečka Kosovela z Opčin, katere glasilo, nastalo pod mentorstvom prof. Majde Kodrič, je pred leti prav tako prejelo nagrado.

Kot že rečeno, pa je glasilo sve-toivanske (in katinarske) srednje šole Adrenalin, ki tradicionalno izhaja dvakrat v šolskem letu, na letošnjem natečaju že tretjič v desetletni zgodovini le-tega prejelo nagrado. Nagrajevanje je potekalo včeraj v kinu San Marco v Beneventu v okviru dvodnevne pobude, s katero je Novinarska zbornica želela proslaviti desetletnico natečaja. Na slovesnosti, ki jo je povezoval znani tržaški imitator Andro Merku, je predsednik zbornice Enzo Iacopino izročil plaketo in kolajno mentoricam prof. Liji Legiša in prof. Marini Čebulec ter trem dijakinjam, ki so zastopale uredništvo Adrenalina. Predstavnice NSŠ Sv. Cirila in Metoda so bile deležne tudi pohvale v slovenščini, saj glasilo lepo odgovarja cilju natečaja, ki sestoji v podpori šolskim pobudam za obogatitev in uveljavitev časnikarske dejavnosti kot sredstva za posodobitev komunikativnosti, kar je za manjšinske šole še posebej pomembno. Med ostalimi šolami iz Furlanije Julijske krajine

Nagrajenke so bile deležne pohvale tudi v slovenščini

je nagrado prejelo tudi glasilo Večstopenjske šole iz Fagagne L'Impiccione viaggiatore.

Predstavnice sve-toivanske šole so se včeraj udeležile tudi dijaškega foruma na temo Svoboda informiranja in zaščita osebnosti, na katerem so svoja poročila podali predsednik Novinarske zbornice Iacopino, član sveta zbornice Giovanni Fuccio in posebni zunanjepolitični dopisnik dnevnika druge

državne televizijske mreže Tg2 Carlo Maria Lo Savio.

Dvodnevno proslavljanje desetletnice natečaja se je začelo že v torek, glavnina dogajanja pa je potekala v konviktu Pietro Giannone, kjer so postavili tudi bogato razstavo, na kateri so bila na ogled šolska glasila, ki so bila nagajena v tem desetletnem obdobju. Predstavili so tudi priložnostni zbornik I primi dieci anni.

PRAVLJIČNI SVET

Predstava Grozni Gašper jutri v Škednju

V soboto, 6. aprila, je v mestnem središču, v dvorani Beethoven v Ulici Coroneo 15, zaživela premiera predstave »Skok v pravljčni svet z Groznim Gašperjem« v izvedbi gledaliških skupin osnovnošolcev tržaških mestnih šol. Nositelji projekta so društva Slavko Škamperle od Sv. Ivana, Ivan Grbec iz Škednja in društvo Barkovlje. Pobudnica projekta pa je bila pred dvema letoma Zveza slovenskih kulturnih društev, v imenu katere je v soboto starše in mlade igralce pozdravila Živka Persi ter jim čestitala za uspešno izpeljano delo.

Od oktobra se je 50 otrok srečevalo s svojimi režiserkami v društvenih prostorih pri Sv. Ivanu s Partizio Jurinčič, v Škednju z Božo Hrvatič in v Barkovljah z Eleno Husu. Otroci so se med letom pridno vadili, zabavali so se, se med seboj boljše spoznavali, se poslušali in usvajali lepo slovensko besedo. Grozni Gašper je vezna nit letošnje predstave. Mentorice vsake skupine so izbrale tri dogodke in priredile besedilo, tako da so nastali tri zabavni prizori iz Gašperjevega življenja. Pri Sv. Ivanu so uprizorili zgodbo »Grozni Gašper in tajno društvo«, v Škednju »Šolski projekt«, v Barkovljah pa »Muhasta Maja hipnotizira«.

Tako se je uspešno zaključil projekt, ki si je zadal tri pomembne cilje: spodbujanje aktivne rabe slovenščine v mestnem izvenšolskem okolju, seznanjanje otrok in staršev z društvi, ki delujejo v mestu in sodelovanje mestnih društev.

Predstave so ponovili že v Barkovljah in pri Sv. Ivanu, jutri, 19. aprila, pa bodo zaživele ob 19.30 v SKD I. Grbec, v Škedenjski ulici 124.

GLASBA - To nedeljo se je v Kosovelovem domu v Sežani zaključila devetdnevna prireditev

Tekmovalni festival Svirél

Devetdnevno tekmovanje, ki nastaja pod ume-
tničkim vodstvom Simona Perčiča, je vključevalo pet di-
sciplin (solo pihala, trobila, tolkala, solo godala, solo
brenkala, duete in komorne zasedbe). Tekmovanje, raz-
deljeno na dve etapi, je svoje prve zmagovalce dobilo na
finalu v Kulturnem domu Nova Gorica, zaključilo pa se
je to nedeljo v Kosovelovem domu v Sežani.

V devetih dneh je 320 tekmovalcev različnih sta-
rosti in nivojev znanja iz osemnajstih različnih držav oce-
njevala desetčlanska žirija. V Kulturnem domu Nova
Gorica so Tymur Melnyk (Ukrajina/Avstrija), iz Italije
Paolo Calligaris, Marco Pierobon in Fabian Perez Te-
desco (Argentina/Italija) ter iz Slovenije Jaka Stadler in
Lev Pupis razglasili za zmagovalko solistične discipline
flavistko iz Južne Koreje Tayeon Kim. Prvo nagrado sta
na področju duetov osvojila zamejca tolkalca Denis Zu-
pin in Alex Kuret iz Konservatorija Giuseppe Tartini v
Trstu, najboljši izmed komornih zasedb pa je postal
Kvartet saksofonov Sonus, ki ima sedež v Avstriji. V Ko-
sovelovem domu v Sežani je v solistični disciplini go-
dal štiričlanska žirija v zasedbi Patrizie Tassini (profe-
sorice na Konservatoriju Jacopo Tomadini v Vidmu), Ty-
murja Melnyka, Xhevdeta Sahatxhije (Kosovo/Hrvaška)
in iz Slovenije Petra Napreta prisodila najboljšo oceno
violistu Sebastianu Eybu iz Avstrije. V disciplini bren-
kal je dosegla najvišjo nagrado harfistka Eva Tomšič iz
Glasbene šole Koper. Zmagovalci so prejeli kipec Mihe
Makovca Zlata svirél ter denarne nagrade iz fonda Svi-
rél, ki so jo omogočile Občina Komen, Mestna občina
Nova Gorica, Občina Sežana in Občina Hrpelje-Kozi-
na.

Med najboljši, ki so tekmovali v finalu, so se uvr-
stili tudi rogist Sebastijan Buda iz Komna, violončelist
Samo Fučka iz Ajdovščine ter iz Trsta tolkalca Gabrie-
le Petracco in Marko Jugovic. Mamljive so bile tudi po-
sebne nagrade kot je nastopanje z različnimi slovenski-
mi in italijanskimi orkestri, plačilo kotizacij za poletne
šole, študijska snemanja na Radiu Koper in prgišče prak-
tičnih nagrad. Vse to so razdelili med 23 različnih na-
gajencev.

Violinist Tymur Melnyk, ki je spremljal celotno do-

TrobiNOVA kvintet
iz Nove Gorice na
koncertu v cerkvi v
Vrbačah

ANAMARIJA VALANTIČ

gajanje bodisi kot koncertant bodisi kot žirant in men-
tor na mojstrskem tečaju je povedal, da je tekmovanje
in festival Svirél »enkratni glasbeni projekt, na katerem
nastopajo tako mladi, ki nimajo še profesionalnega na-
ziva, kot tudi profesionalni glasbeniki kot je recimo Se-
bastian Eyb, ki je prvi violist Züriške opere, kar smo ži-
ranti izvedeli šele na klepetu po tekmovanju. Razvese-
ljujoče je, da se tega tekmovanja udeležujejo neobre-
menjeno tudi ljubitelji, kar je zelo pomembno za pri-
hodnost resne (klasične) glasbe. Naša naloga je, da jo pri-
bližamo današnjemu poslušalcu in takšne glasbene ini-
ciative opravljajo to poslanstvo.«

S festivalskimi koncerti, ki so se odvijali po razli-
čnih vaseh in na Opčinah, Svirél uresničuje širitev po-
znavanja klasične glasbe po krajih, kjer drugače ni pri-
ložnosti slišati tovrstnih koncertov. Enajst koncertnih ve-
čerov so oblikovali mladi nadarjeni glasbeniki iz slo-
venskih glasbenih šol (Sežana in podružnica Komen, Ko-

per, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Ljublja-
na Moste-Polje, Kranj, Grosuplje), zamejstva in Italije
(Konservatorij Giuseppe Tartini v Trstu, Glasbena šola
v Povolettu) in drugod (Akademija za glasbo Krakov,
Državna akademija v Kijevu) ter skorajda vse zasedbe
Glasbenega društva NOVA iz Nove Gorice. Festival je
tako obiskal cerkve v Kazljah, Vrbačah, Svetem, Šmar-
jah ter Bunčeto do domačijo v Dutovljah, Kulturni dom
Gorjansko. Posebni so bili koncert žirantov v Spacalovi
galeriji na gradu Štanjel in 'adrenalinska' finalna koncerta.
Komorni orkester NOVA pa je nastopil z violinistom Ty-
murjem Melnykom in rogistom Sebastijanom Budo na
dveh koncertih (Bukovica in Opčine). Vsekakor je bil to
velik dogodek, ki je povezal na enem kraju veliko števi-
lo ljudi ter za slabih deset dni vdahnil kraško-brkinske-
mu področju in širši slovenski ter zamejski okolici me-
tropolitansko vzdušje.

Metka Sulič

DANES V LJUBLJANI Simpozij ob 100-letnici Borisa Pahorja

Ob visokem jubileju, sto-
tem rojstnem dnevu, Borisa Pa-
horja prireja Mladinska knjiga s
Cankarjevo založbo znanstveno
srečanje o današnji vlogi in ši-
rokem vplivu ustvarjalno živega
ter polemično dejavnega pisate-
lja.

Stoletnica tržaškega avtor-
ja bo zbrala prevajalce, založni-
ke, filozofe in literarne teoretike
iz štirih držav, ki bodo vsak s
svojega vidika osvetlili njegovo
delo. Evgen Bavčar, Marta Ver-
ginella, Boris Paternu, Miroslav
Košuta, Giorgio Pressburger,
Pierre-Guillaume de Roux, Tat-
jana Rojc, Barbara Pregelj, Cri-
stina Benussi, Elvio Guagnini,
Andrée Lück-Gaye, Peter Scher-
ber, Jean-Luc Douin ter Pahor-
jeva sodelavca in prijatelja Alojz
Rebula in Viktor Blažič bodo
razkrili nove estetske in idejne
pogleds na Pahorjevo ustvarja-
nje ter vrednotili njegov prodor
v druga kulturna okolja.

Pahoriana danes - znan-
stveno srečanje ob pisateljevi
stoletnici bo potekalo danes, 18.
aprila, od 9.30 naprej v Klubu
Cankarjevega doma. Zainteresi-
rani bodo lahko dobili brezpla-
čne vstopnice na blagajni Can-
karjevega doma.

Pri organizaciji znanstve-
nega srečanja sodelujejo: Can-
karjeva založba, Mladinska knji-
ga, Cankarjev dom in Francoski
inštitut v Sloveniji.

SLOVENSKI DNEVI KNJIGE - Literarna matineja včeraj v Trstu

Kantavtorja Matej Krajnc in Boštjan Narat v Tržaški knjigarni

Včerašnja literarna matineja v
Tržaški knjigarni je minila v zname-
nju 16. Slovenskih dnevov knjige, ki se
bodo pričeli jutri v Mariboru. V nji-
hovem sklopu sta namreč v Trstu go-
stovala dva mlada, priznana in cenje-
na slovenska kantavtorja Matej Krajnc
in Boštjan Narat. Gosta sta srečanje
Na kavi s knjigo odprla z upesnjeno
besedo in kitaro, izpostaviti pa je tre-
ba, da sta besedila in glasbo napisala
sama.

Gosta sta predstavila vsak svoje
pesmi, prijeten klepet pa je potekal ta-
ko, da sta si drug drugemu postavlja-
la vprašanja. Z glasbo je najprej začel
Matej Krajnc, sicer pesnik, kantavtor,
univerzitetni literarni komparativist in
romanopisec, ki je zrecital pesem
Vse zaudarja po tišini. Slišali smo, da
je njegova pot šla iz literarne v kan-
tavtorstvo, eden od razlogov za takšno
odločitev pa je, da je svojim pesmim
želel dati glasbeno dimenzijo. Boštjan
Narat, glasbenik, nekdanji idejni vod-
ja priznane slovenske zasedbe Kata-
lena in filozof, ki med drugim vodi tu-
di Filozofiranje v Varietetu v ljubljans-
ki kavarni Union, pa se je za začetek
predstavil s simpatično pesmijo Žen-
ske ljubijo pse. Izvedeli smo, da je pred
približno tremi leti začel pisati pesmi,
s katerimi ni vedel, kaj bi počel. V Ka-
taleno niso pasale in prav zaradi tega
se je Narat odločil za samostojno pot,
v sklopu katere je izdal že dva albuma.
V nadaljevanju smo še slišali, da Ma-
tej Krajnc včasih svoje pesmi rad
obarva s širšim glasbenim čopičem, se
pravi z drugimi instrumenti in glas-
beniki, vendar se najbolje počuti, če
nastopa sam. Boštjan pa se je kot so-
list kalil tudi na Kantfestu v Maribo-
ru, kjer je, kot je sam dejal, lahko kot

kantavtor občutil, kaj je trema. Strah
je odveč je naslov njegovega samos-
tojnega prvenca, isti naslov pa nosi
tudi pesem, ki jo je zapel v knjigarni.
Matej nam je v nadaljevanju
zaupal, da ga v njegovem ustvarjanju
med ostalim zelo zanima vprašanje,
kako stare floskule delujejo v sodob-
nem kontekstu, oba kantavtorja pa pi-
šeta tudi družbenokritično angažira-
ne pesmi. Matej je včeraj zapel pesem
Prišleki, ki govori o ksenofobiji, Bošt-
jan pa je iz svojega drugega albuma
Konec sveta vedno pride nenapove-
dano zapel in zaigral komad Egon. Po-
slušalci smo bili navdušeni nad bese-
dami, s katerimi kantavtor opisuje
stvari, ki ga jezijo, ko se ozre okoli se-
be. Ob koncu srečanja je Boštjan Na-

rat zaigral še čudovit komad Kako
končati pesem, v kateri govori o stva-
reh, o katerih nič ne ve oz. ve odločno
premalo. To filozofsko držo je kan-
tavtor utemeljil tudi z argumentom, da
se marsikdaj počuti popolnoma ne-
sposobnega, da bi kar koli ugotovil ali
izvedel.

Zares prijetno druženje ob kavi-
ci je minilo v posebnem vzdušju. Ču-
dovit način interpretacije pesmi, lepa
zvočna slika, pesmi, ki nosijo prote-
stno in intimno noto so iz sredinega
srečanja Na kavi s knjigo naredili iz-
virno glasbeno-literarno doživetje.
Zares škoda, da se je tokratne matineje
v Tržaški knjigarni udeležilo tako
malo obiskovalcev, saj so zamudili eno
lepih srečanj ob kavici v tem letu. (sč)

filmi@primorski.eu

GREMO V KINO

Chavez - L'ultimo comandante

ZDA 2009 - Dokumentarni film

Režija: Oliver Stone

Ocena: ★★

POGLEJ TRAILER!

Svetovna premijera filma, ki ga je Oliver Stone posvetil Hugu Chavezu, je bi-
la najbrž eden osrednjih dogodkov šestinseddesetega beneškega filmskega fe-
stivala leta 2009. In v parterju si je tisto projekcijo, ob avtorju, ogledal tudi on,
takratni predsednik Venezuele, kar je seveda dalo tisti Mostri poseben pomen.
Chaveza je v Benetkah spremljal tudi Nicolas Maduro, takrat zunanji mi-
nister, pred par dnevi izvoljeni novi predsednik. Sicer pa film, od danes na
ogled v italijanskih kinodvoranah je dokumentarec za katerega je Oliver Sto-
ne s filmsko ekipo prečesal velik del Južne Amerike, od Karibskih otokov
do Andov. Njegov cilj je bil ta, da bi oborožil fenomen predsednika Cha-
veza in njegove miroljubne a hkrati oborožile revolucije.

Odločil se je zato za nekakšen road movie, od države, do države, v iskanju
Chavezovih prijateljev, zaveznikov in kolegov, katerih skupni cilj je prav spre-
memba politike tistega dela sveta. Rezultat je tako zgodovinsko - politični por-
tret dogajanja, ki je v zadnjih par desetletjih spremenil obraz Južne Amerike.
Ob Chavezu, se je namreč Stone srečal s številnimi voditelji, kot so Raúl Ca-
stro (Kuba), Lula da Silva (Brazilija), Cristina Kirchner (Argentina), Evo Mo-
rales (Bolivija), Rafael Correa (Ekvador) in Fernando Lugo (Paragvaj). Stone
se je za film odločil, da bi prav s pomočjo sedme umetnosti ponudil javnosti
odgovor na vprašanje, kdo je bil Hugo Chavez, leader, novi trn v peti ZDA. In
to v trenutku, kot je sam režiser povedal, ko ima Venezuela še veliko težav a
hkrati beleži tudi nadvse pomembne korake v smeri izboljšanja.

Dobra pripoved o geopolitičnih spremembah južnega dela ameriške celine pa
ima tudi nekatere pomanjkljivosti. Kot naprimer dejstvo, da se je tudi tokrat
Stone zaljubil v sogovornika in mu ni v več kot uri trajajočem filmu postavil
niti enega neprijetnega vprašanja. To je seveda naredilo iz dokumentarca ne-
kakšen spomenik Hugu Chavezu. Ker pa film prihaja v kinodvorane dober
mesec po njegovi smrti, ga lahko doživljamo kot izredni poklon. (Iga)

RIM - Danes začetek volitev za predsednika republike

Dogovor o Mariniju podžgal polemike

RIM - Danes se bodo začele volitve novega predsednika države, ki bo na Kvirinalu nasledil 87-letnega Giorgia Napolitana. Možnih kandidatov je več, zaradi pat položaja v parlamentu v Rimu pa je povsem negotovo, kdo bi lahko postal predsednik. Glede možnih kandidatov tudi včerajšnji dan ni potekel brez polemik in sporov. Iz kontaktov med Bersanijem, Berlusconiem in Montijevih pristašev je včeraj izšla trojica imen: Giuliano Amato, Sergio Mattarella in Franco Marini. In prav slednji je po sinočnih vesteh izšel kot najverjetnejši kandidat za predsednika. Temu se je uprl župan Firenc Matteo Renzi, ki je napovedal, da njegovi pristaši ne bodo glasovali zanj.

Novinarka Milena Gabanelli, ki jo je po spletnem glasovanju predlagalo Gibanje 5 zvezd, je včeraj sporočila, da se odreka kandidaturi, zdravnik Gino Strada prav tako. Tako je kandidat Grillovega gibanja postal jurist Stefano Rodotà.

Ko je zvečer kot rezultat širokega dogovarjanja prišlo v javnost ime Franca Marinija, je Matteo Renzi izrekel svoje glasno nasprotovanje, pri čemer gre upoštevati, da je na njegovi strani preko petdeset parlamentarcev demokratske stranke, poleg tega pa še dobroštevilo »elektorjev«, ki so jih določile dežele.

Po Twitterju se je oglašil tudi voditelj SEL Nichi Vendola, ki je podaril pozornost do kandidatov, ki so izšli iz spletnega glasovanja Gibanja 5 zvezd. Poleg tega se je Vendola distanciral od hipoteze o vladi najširšega konsenza. »Če je Marini anticipacija za tašno vladno izražam takemu načrtu svoje odločno nasprotovanje«, je dejal Vendola.

Kot je bilo pričakovati, imajo tudi pri izbiri primerne kandidata za predsednika politične stranke podobne težave kot pri oblikovanju vlade. Volitve bo vodila nova predsednica poslanske zbornice Laura Boldrini. V prvih treh krogih je za izvolitev posameznega kandidata potrebna dvo-

tretjinska večina, nato pa zadostuje že absolutna večina. Glede na položaj v samem italijanskem parlamentu je povsem odprto, kateri kandidat bi lahko prebil zahtevani kvorum.

Glede na javnomnenjske raziskave naj bi Italijani najbolj podpirali Boninovo, tudi zato, ker bi bila prva ženska v Kvirinalu. Sledi ji Prodi, visoko pa kotira tudi nekdanji Berlusconi prijatelj Gianni Letta. A to so rezultati raziskave med Italijani, ne med »elektorji«, ki bodo dejansko volili predsednika. Tu se vrstijo politične kalkulacije, ki se bodo nadaljevale tudi čez celoten volilni proces.

Kaj bodo torej prinesle volitve in predvsem kdaj, je še povsem odprto. Pred sedmimi leti so bili za izvolitev Giorgia Napolitana potrebni štirje krogi oz. trije dnevi. A tedaj je imela leva sredina, ki jo je vodil Prodi, zadostno večino.

Poslopje Kvirinala

BOSTON - Včeraj sumljivo zastrupljeno pismo za predsednika Obama

Peiskovalci FBI naj bi identificirali osumljenca za bombni atentat

BOSTON - Ameriška televizija CNN je včeraj poročala, da so preiskovalci pod vodstvom zvezne policije FBI s pomočjo videoposnetka iz trgovine in lokalne televizije uspeli identificirati moškega, ki je kriv za eksplozijo dveh bomb v ponedeljek na cilju bostonskega maratona v središču mesta. FBI naj bi imel tiskovno konferenco ob 23. uri po srednjeevropskem času, (ko smo zapirali redakcijo) in tedaj naj bi bilo znane kaj več. CNN je sinoči poročala, da so napadalca identificirali s pomočjo posnetka kamere v trgovini blizu prizorišča druge eksplozije. Pomagal je tudi posnetek bostonske televizije. Sicer pa so preiskovalci doslej prejeli okoli 2000 namigov in posnetkov od javnosti. Po prvih vesteh naj bi bil osumljenec temne polti.

Ameriški mediji poročajo, da so preiskovalci odkrili pokrov lonca, iz katerega je bila narejena ena od bomb in sicer na strehi zgradbe blizu kraja eksplozije. Še vedno ni jasno, ali je napad delo domačih ali tujih teroristov. Da gre za teroristično dejanje, ne glede na krivce, je v torek potrdil predsednik ZDA Barack Obama, ki je dejal, da je vsak napad na civiliste z eksplozivom teroristično dejanje. Eksploziji sta zahtevali tri življenja, ranjenih pa je bilo 183 ljudi.

Ameriška tajna služba je medtem rutinsko prestregla sumljivo pismo za predsednika ZDA Baracka Obama, ki je bilo zelo podobno pismu, naslovljenemu na konservativnega republikanskega senatorja iz Mississippija Rogerja Wickerja. Pismo senatorju je bilo prepojeno s smrtonosnim ricinom in FBI poroča, da tudi Obamovo. Obe sumljivi pismi so prestregli v torek. Preiskava, s katero se ukvarjajo

FBI, tajna služba in kongresna policija, še poteka. Medtem, ko je ricin v pismu senatorju Wickerju potrjen, je tajna služba glede pisma Obami uvodoma potrdila le, da je kuverta vsebovala sumljivo snov. FBI je kasneje sporočil, da je šlo za ricin. Obe pismi oziroma kuverti naj bi bili podobni.

Kongresna policija pa je včeraj izpraznila dve senatni pisarniški stavbi, Russell in Hart, zaradi odkritja najmanj dveh sumljivih paketov in zaslisanja moškega, ki jih je dostavil. Osumljenec je dostavil paketa s kuvertami, pri čemer naj bi pri policistih zaradi obnašanja vzbudil sum. (STA)

LONDON - Slovesno pokopali Margaret Thatcher

Tudi včerajšnji pogreb nekdanje »železne lady« razdvojil Britance

LONDON - V Londonu so se včeraj poslovili od nekdanje premierke Margaret Thatcher. Okoli 11. ure po srednjeevropskem času je spreved z njeno krsto na vojaškem vozu krenil iz kapele v westminstrski palači proti katedrali sv. Pavla, kjer se je kasneje odvila pogrebna slovesnost. Spreved s posmrtnimi ostanki železne lady je potekal skozi središče Londona, v katedrali sv. Pavla pa je pogrebni slovesnosti prisostvovalo okoli 2300 ljudi, med drugim tudi britanska kraljica Elizabeta II. Od slovenskih politikov naj bi se slovesnosti udeležil veleposlanik v Veliki Britaniji Iztok Jarc.

Od nekdanje premierke so se Britanci poslovili s t. i. slavnostnim pogrebom, kar je stopnjo nižje od državniskega pogreba. Krsto železne lady je ob njeni poti po Londonu spremljalo več tisoč ljudi. Večina je ob mimohodu spreveda zaploskala, medtem ko so nasprotniki Thatcherjeve njenim posmrtnim ostankom obrnili hrbet. Nekateri so vzklikali tudi nekdanji premierki nenaklonjene slogane.

Krsto Thatcherjeve so peljali na ogradiju topa

ANSA

Londonski škof Richard Chartres se je sicer v nagovoru izognil opredeljevanju do politične zapuščine Thatcherjeve. »Parlament je prejšnji teden opravil odkrito razpravo - a tukaj in danes ni ne kraj ne čas« za to, je menil.

Thatcherjeva še danes deli Britance zaradi svoje politične zapuščine, šte-

vilni pa so se zgražali tudi zaradi stroškov pogreba, ki jih ocenjujejo na 10 milijonov funtov (11,6 milijona evrov). Za varnost je skrbelo več kot 4000 policistov, policija pa je poostrene varnostne ukrepe branila tudi s sklicevanjem na nedavni bombni napad na maratono v Bostonu. (STA)

Rusija uničila skoraj tri četrtine svojega kemičnega orožja

MOSKVA - Rusija je včeraj sporočila, da je uničila že skoraj tri četrtine svojih zalog kemičnega orožja ter pričakuje, da bo svoj arzenal tovrstnega orožja dokončno uničila do leta 2015. Rusija je tako uničila že več kot 29.000 ton orožja, kar predstavlja 73 odstotkov njenih zalog, poroča francoska tiskovna agencija AFP. »Glede na samo količino smo uničili več kemičnega orožja kot katera koli druga država,« je povedal predstavnik ruskega ministrstva za trgovino in industrijo Viktor Holstov, ki je pristojen za implementacijo konvencije o kemičnem orožju, ki je leta 1997 tovrstno orožje razglasila za nezakonito. Holstov je obenem zatrdil, da je Rusija zavezana odstranitvi svojih zalog in da je uničila osem od 24 obratov, ki so nekoč proizvajali to orožje.

Večina ruskih zalog kemičnega orožja je bila proizvedena v času nekdanje Sovjetske zveze v tajnih obratih, ki so bili raztreseni po vseh tedanjih sovjetskih republikah.

Cene zlata po zgodovinskem padcu stabilne

LONDON / NEW YORK - Cene zlata so se po zgodovinskem padcu v torek in danes stabilizirale, a so še vedno pod 1400 dolarji za 31,1-gramsko unčo. V ponedeljek je cena zlata zdrsnila celo na 1322,43 dolarja, kar je bilo najmanj v treh letih. Od minulega četrta do ponedeljka se je zlato pocenilo za približno 15 odstotkov, šlo pa je za največje cenovno nihanje v 30 letih. Danes se cena zlata giblje malo nad 1370 dolarji za 31,1-gramsko unčo.

Trenutno je na ravni 1373 dolarja. Avgusta 2011 se je v luči velike negotovosti na finančnih trgih zaradi krize v evrskem območju zlato povzpelo na rekordno vrednost 1888 dolarjev.

S tem se je cena po dramatičnem padcu, ki je prestrašil vlagatelje, stabilizirala. Vseeno je za okoli šest odstotkov nižja od konca torkovega trgovanja. V torek je zlato za krajši čas okrevalo tudi prek meje 1400 dolarjev za 31,1-gramsko unčo.

ZLATO

(999,99 %) za kg

33.930,11 € +150,48

SOD NAFTE

(159 litrov)

99,91 \$ +0,12

EVRO

1,3129 \$ 0,0

EVROPSKA CENTRALNA BANKA

17. aprila 2013

valute	evro (povprečni tečaj)	17.4	16.4
ameriški dolar	1,3129	1,3129	
japonski jen	128,61	128,37	
bolgarski lev	1,9558	1,9558	
česka krona	28,854	25,868	
danska krona	7,4562	7,4557	
britanski funt	0,86130	0,85690	
madžarski forint	294,54	294,75	
litovski litas	3,4528	3,4528	
latvijski lats	0,7005	0,7006	
poljski zlot	4,1145	4,1161	
romunski lev	4,3698	4,3763	
švedska krona	8,4727	8,3823	
švicarski frank	1,2149	1,2163	
norveška krona	7,5550	7,5220	
hrvaška kuna	7,6130	7,6125	
ruski rubel	41,3250	41,1253	
turška lira	2,3549	2,3524	
avstralski dolar	1,2691	1,2654	
braziljski real	2,6094	2,6084	
kanadski dolar	1,3469	1,3411	
kitajski juan	8,1041	8,1178	
indijska rupija	71,1660	71,0340	
južnoafriški rand	12,0304	12,0084	

GORICA - Socialna služba pomaga tisoč družinam

Pomoči ne prosijo več le tuji državljani

»Socialne pomoči ne prosijo več le tuji državljani; v težavah se je zaradi splošne gospodarske krize znašlo tudi veliko Goričanov, ki enostavno nimajo denarja, da bi prišli do konca meseca. Zaradi tega smo v zadnjih mesecih doživeli povečan obisk v uradih naše socialne službe, v katerih išče pomoč vse več ljudi.« Tako pravi občinska odbornica Silvana Romano in opozarja, da goriška občina nameni 51 odstotkov svojega proračuna socialni in zdravstvu, kar pa očitno še ni dovolj za kritje potreb vseh občanov, ki so se znašli v stiski. »Razne oblike socialne pomoči zagotavljamo tisoč družinam, marsikoga pa moramo napotiti do raznih človekoljubnih organizacij, saj nam zakonska določila preprečujejo, da bi jim pomagali. Po zakonu namreč lahko občina nudi socialno pomoč le občanom, ki na njenem ozemlju bivajo vsaj pet let; tistim, ki so se v Gorico komaj preselili in v občini živijo manj kot pet let, pa zato ne moremo nuditi pomoči,« pojasnjuje Romanova in opozarja, da sama občuti stisko ljudi med tedenskimi srečanji, ki jih ima z občani. »Vsako sredo sem v svoji pisarni na razpolago občanom in prav vsak teden se pri meni oglasi nekaj ljudi, ki iščejo oporo in pomoč,« pravi Romanova in pojasnjuje, da so jo trije občani obiskali tudi včeraj. Povedali so ji, da so izgubili delovno mesto, da so se znašli sredi dolgov in da ne vedo, kako naj rešijo svoje težave. »Da jim lahko naša socialna služba, morata iz tehničnih razlogov preteči vsaj dva tedna, da v uradih uspejo pripraviti potrebno dokumentacijo. V nekaterih primerih moram prosilce pomoči napotiti k drugim človekoljubnim organizacijam, s katerimi smo v stalnem stiku in ki uspejo takoj zagotoviti minimalno pomoč,« poudarja Romanova in opozarja, da se gospodarska kriza pozna tudi v velikem številu otrok, ki jim občina zagotavlja skrbništvo. »Lani smo jih imeli v oskrbi 136; večina izmed njih je bila zaupana raznim inštitutom, kar

je občino stalo skoraj en milijon evrov. Da bi znižali strošek in da bi hkrati zagotovili otrokom lepšo izkušnjo, smo vzpostavili sodelovanje z ustanovo Il Focolare, ki zagotavlja otrokom skrbništvo po družinah. Po novem so oblike skrbništva bolj prožne kot v preteklosti; za otroke je mogoče skrbeti le nekaj ur na teden, na pri-

mer samo popoldne, ob koncih tedna ali med počitnicami, tako da na občini upajo, da se bo čim več družin odzvalo vabilu k sodelovanju ustanovi Il Focolare, ki bo maja priredilo tečaj za bodoče skrbnike. Interesenti lahko za informacije kličejo v urad naše socialne službe, ki ima telefonsko številko 0481-383151. (dr)

V minulih letih so goriško občino prosili za pomoč v glavnem tujci, sedaj je med prosilci vse več domačinov, med katerimi izstopajo starejši občani

GORICA - Električni štiridesetim družinam plačali račune

Več ustanov sodeluje z goriško občino pri zagotavljanju pomoči družinam v stiski. Med njimi so Karitas, Vincencijeva družba, združenje Arcobaleno, razne župnije, pred tremi leti pa se jim je pridružil še goriški Lions Club.

»Približno štiridesetim družinam so pomagali plačati račune za električno energijo, tako da se je skupno nabralo okrog štiri tisoč evrov pomoči,« pojasnjuje goriška občinska odbornica Silvana Romano in poudarja, da so pomoč nudili tudi družinam, za katere občinske socialne službe ne skrbijo. »Pomoč Lions Cluba je bila neposredna in takojšnja. Družina v stiski jim je izročila račun, njihov blagajnik se je z njim odpravil na pošto in ga poravnal,« pravi Romanova in pojasnjuje, da so bili računi vredni od 60 do 200 evrov, kar je bilo v večini primerov odvisno od števila družinskih članov. Lions Club je v prejšnjih letih v sodelovanju z goriško občino priredil tudi nekaj solidarnostnih večerov, med katerimi so zbirali prispevke za razne človekoljubne projekte in združenja. Nazadnje so novembra lanskega leta v Kulturnem centru Lojze Bratuž priredili dobrodelni koncert, izkupiček katerega so poklonili združenju Il Focolare; v njem se združujejo družine, ki zagotavljajo skrbništvo otrokom.

GORICA-ŠEMPETER

Informest bo iskal denar za čezmejno porodnišnico

»Za razvijanje projekta čezmejne porodnišnice potrebujemo evropski denar in pomoč Informesta. Evropa je lahko neverjeten vir denarja za takšne projekte.« Tako trdi generalni direktor goriškega zdravstvenega podjetja Marco Bertoli, ki napoveduje, da bo danes položen eden od prvih temeljev bodočih čezmejnih zdravstvenih služb. Agencija Informest, ki ima sedež v Gorici in ji je prvi cilj pospeševanje mednarodnega gospodarskega sodelovanja, in zdravstveno podjetje bosta namreč podpisala konvencijo, na podlagi katere se bo Informest aktiviral za pridobivanje evropskih sredstev, ki naj bi pomagala razviti zdravstvene sinergije v slovensko-italijanskem goriškem okolju. Konvencija bo pisana na kožo Evropskemu združenju za teritorialno sodelovanje (EZTS). Podpisala jo bosta Bertoli in predsednica Informesta Silvia Acerbi, »blagoslovil« pa jo bo župan Gorice Ettore Romoli.

»Zdravstveno podjetje in Informest bosta skupaj razvijala študijo o uresničljivosti čezmejnega porodniškega oddelka, ki pa mora biti odskočna deska za razširitev dometa. Ne smemo se ustaviti pri porodnišnici, ker je to nujna sedanja trenutka. Iz tega začetka mora nastati integriran sistem zdravstvenih storitev, ki bo slonel na odličnostih slovenske in italijanske strani. Ustvariti moramo skupen prostor z 80 tisoč koristniki zdravstvenih uslug, ker le tako bomo na naši strani lahko konkurirali z Vidmom in Pordenonom,« pravi župan.

Slovenski partner - šempetrska bolnišnica - v tej prvi fazi še nima operativne vloge. »Računam, da bo že v mesecu maju startal ciklus štirih delovnih srečanj med osebami goriške in šempetrske bolnišnice. Prvi dve srečanja bosta v Gorici, kjer bomo predstavili našo ponudbo in naš predlog funkcionalnega sodelovanja bolnišnic, naslednji dve bosta pri sosedih. Vzporedno bo Informest polagal projektu še finančne temelje,« razlaga Bertoli, ki je prepričan, da Evropa ima denar za goriško čezmejno zdravstvo.

GORICA - Zavod INPS na poti digitalizacije

Obrazci na spletu

V Tržiču konvencija za pomoč občanom, ki niso vešči uporabe računalnika

S pokrajinskega urada zavoda INPS sporočajo, da obrtnikom in trgovcem ne bodo več pošiljali pism o zapadlosti roka za plačevanje pokojninskih prispevkov in niti navodil za izpolnjevanje obrazcev F24. Zavod INPS je v zadnjih časih okrepil svoje telematske storitve, ki zagotavljajo večjo hitrost in hkrati poenostavljajo stik z uporabniki. Za trgovce in obrtnike so tako na spletni strani www.inps.it na voljo nove storitve, do katerih je mogoče dostop le s PIN kodo, ki jo zavod INPS izda posameznemu uporabniku. Informacije o pokojninskih prispevkih, ki jih je treba poravnati do 16. maja in nato še do 20. avgusta, 18. novembra in 17. februarja prihodnje leta, je zato mogoče dobiti na spletni strani www.inps.it, kjer jih je mogoče tudi tatisniti.

Zavod INPS je v prejšnjih dneh podpisal tudi konvencijo s tržiško občino; na njegovi podlagi bo v uradu za stike z javnostjo tržiške občine mogoče zaprositi za kopijo obrazca CUD, za potrdilo o pokojninskih prispevkih in za razne druge obrazce. Iz občinskega urada za stike z javnostjo se bo preko računalnika tudi mogoče postaviti v stik z uslužbenci zavoda INPS, ki bodo na voljo za razna pojasnila. »Konvencije smo si želeli, da bi zagotovili pomoč vsem občanom, ki računalnika sami ne znajo uporabljati,« pojasnjuje tržiški občinski odbornik Francesco Martinelli.

NOVA GORICA - Trije razpisi Podjetnikom ponujajo denar za zaposlovanje brezposelnih

Do 13. maja imajo podjetniki s sedežem dejavnosti na območju novogoriške mestne občine čas za prijavo na tri razpise, ki jih je občina objavila z namenom spodbujanja podjetništva in zaposlovanja brezposelnih oseb na območju občine. Skupna vrednost razpisanih sredstev je 250.000 evrov.

Razpisi so torej namenjeni podjetnikom, ki so od 16. septembra lani ali bodo do letošnjega 16. septembra realizirali investicijo v nabavo opreme za začetek dejavnosti ali razširjajo svojo dejavnost. Tudi v letošnjem letu bo mestna občina Nova Gorica podjetnikom sofinancirala udeležbo na sejmih doma ali v tujini in tudi subvencionirala zaposlitev brezposelnih oseb. Na razpis se lahko prijavijo tudi podjetniki za projekte inovacij (izdelava prototipa, zaščita blagovne znamke, prijava patenta) in pa novi člani Primorskega tehnološkega parka, nabave opreme za opravljanje dejavnosti in ostale materialne stroške. Razpisi so objavljeni na spletni strani www.nova-gorica.si. (km)

TRŽIČ - Termoelektrarna podjetja A2A

Sindikati za prenovo in uporabo premoga

Dimnik tržiške termoelektrarne

Sindikati FILCTEM-CGIL, FLAI-CISL in UILCEM-UILM podpirajo projekt za prenovo tržiške termoelektrarne, ki ga je predlagal lastnik obrata - podjetja A2A - in ki predvideva uporabo premoga kot energenta. Po mnenju sindikatov bi nove tehnologije znižale na minimum količino izpušnih plinov in saj, ki bi uhajali skozi dimnik termoelektrarne, sploh pa so prepričani, da je prenova obrata prepotrebna tudi iz vidika delovnih mest.

Sindikati opozarjajo, da bi se s prekvalifikacijo obrata povečalo število zaposlenih, ki jih je trenutno 160. »Po prenovi bo termoelektrarna onesnaževala manj kot zdaj; to poudarjamo, ker si tudi sami prizadevamo za zdravje svojih družin,« poudarjajo sindikalisti Michele Fontana, Fulvia Miglia in Bernardo Princic, ki opozarjajo, da bo seveda moral obrat tudi po prenovi spoštovati okoljske omejitve, njegovo delovanje pa bo vseskozi pod nadzorom javnih ustanov. »Če hočemo, da bo naša država kompetitivna, moramo proizvajati energijo po kompetitivni ceni,« še poudarjajo sindikalisti.

GORIŠKA BRDA - Prva prireditev je že pred vrati

Brda so se prebudila v pomlad

Kolesarjem prijazna Brda

FOTO K.M.

S pomladjo so se v turističnem smislu začela prebujati tudi Goriška Brda. Lepo vreme kliče v naravo, na številne pohodne in kolesarske poti, ki jih je od lani mogoče premagovati tudi s pomočjo »zelene energije« - koles na električni pogon, ponudbo bodo letos razširili še z električnimi skuterji. S toplejšimi meseci se v Brdih tudi poveča število prireditev, ki so se z leti uveljavile kot stalnica in dobrodošla popestritev v turistični ponudbi. Prva, »Brda in vino«, je že pred vrati.

ZA TURISTE KRIZE NI

Kljub gospodarski krizi v Goriških Brdih ne beležijo padca obiska. »Turistov je iz leta v leto več, čeprav je kriza. Na prvem mestu Slovenci, takoj za njimi Italijani, vedno več je nemško govorečih - Avstrijcev in Nemcev, povečalo pa se je tudi število obiskovalcev iz držav Beneluksa ter ostalih evropskih držav,« pojasnjuje Mateja Drnovšček iz briškega Zavoda za turizem, mladino, kulturo in šport. Številke njene besede potrjujejo. Kot dodajajo v briškem Turistično informacijskem centru (TIC), so v Brdih v letu 2011 zabeležili pravi preboj, število obiskovalcev se je glede na prejšnje leto podvojilo: leta 2010 so v TIC-u imeli 2857 obiskovalcev, leta 2011 pa že 4617, lani pa kakšnih sto več. Podatki se seveda nanašajo le na tiste, ki so informacije o ponudbi Goriških

škkih Brd iskali pri njih, medtem ko številni drugi niso zabeleženi. V TIC-u menijo, da je za tolikšno povečanje obiska zaslužna promocija Brd, pa tudi širjenje ponudbe. »Poleg tradicionalne vrhunske eno-gastro-nomske ponudbe smo našo ponudbo dopolnili z novimi možnostmi preživljanja aktivnih počitnic oziroma prostega časa. V Brdih se razvija pohodništvo in kolesarjenje, imamo preko 100 kilometrov pešpoti, omeniti moram tudi tematsko pot Alpe-Adria, to je pot treh dežel iz Avstrije preko Slovenije v Italijo, ki prečka tudi Brda. Imamo še devet kolesarskih tras, ki nudijo preko 280 kilometrov kolesarskih užitkov. Lani je zažvela nova okolju prijazna ponudba: električna mobilnost. Tedaj smo začeli z električnimi kolesi, v letošnjem maju bomo ponudbo nadgradili z osmimi električnimi skuterji,« našteva Drnovščkova, ki še dodaja, da so z lanskim zanimanjem turistov za električna kolesa zelo zadovoljni, saj se je ponudba prijela. Ob vikendih in lepem vremenu je zanje precej zanimanja, zato svetujejo vnaprejšnjo rezervacijo. Kolesa so na voljo v TIC-u na Dobrovem, ob skorajšnjem odprtju hotela San Martin v Šmartnem, pa jih bodo del preselili tudi tja.

Tudi omenjeni hotel z 48 ležišči bo dopolnil turistično ponudbo Šmartnega, briške srednjeveške vasice, ki se od lani ponša s prenovljeno podobo. Na novo so pret-

lakovali uličice, jo opremili z informacijskimi tablam, na ogled so Hiša kulture, briška hiša, cerkev sv. Martina, ponudbo zao-krožajo gostinci.

MREŽENJE POSTAJA PRAKSA

Prav nekateri briški gostinci - štiri-najst jih je - so se pred nekaj dnevi povezali v združenje, tako kot so to pred njimi storili že vinarji, oljkarji, sadjarji, v kratkem pa bodo še čebelarji. S pomočjo takšnega »mreženja« se namreč lažje predstavljajo ter pridobivajo kupce in obiskovalce. Gostinci imajo pravkar v pripravi letak češnjevih jedi, ki jih bodo v sklopu Praznika češenj tudi promovirali. Še pred odmevnim Praznikom češenj pa za obiskovalce v Brdih pripravljajo vinsko prireditev - letošnja bo deveta zapored - »Brda in vino«. Gre za dogodek, ki prepleta vino, oljčno olje, kulturo in kulinariko. Od petka do nedelje se bodo zvrstile številne delavnice, zabavne prireditve, na voljo bo kulinarčna

ponudba in seveda degustacije vina, predavanja in koncerti.

Celotno ponudbo v Goriških Brdih si je mogoče ogledati tudi na spletnem portalu brda.si, ki je zaživel pred nekaj meseci. Na njem se predstavlja tudi nekaj ponudnikov iz italijanskega dela Brd. »Odprtih imamo veliko razpisov, tako za kolesarske in pohodne poti, kjer sodelujemo tudi z italijanskimi partnerji,« dodaja Drnovščkova.

Turistična ponudba v Goriških Brdih se torej korak za korakom širi. Težava sicer nastane, ko nastopi slabo vreme oziroma hladnejši letni časi. »Takrat se aktivnosti v naravi ne morejo izvajati, posebnega pokritega prostora za turiste nimamo. Zato pogrešamo hotel s pokritimi bazeni,« pritrjuje Drnovščkova. Ali pa terme, dodajamo mi, a to je že druga, zelo dolga zgodba, za katero pa smo prepričani, da jo bodo vztrajni Brici tudi uresničili.

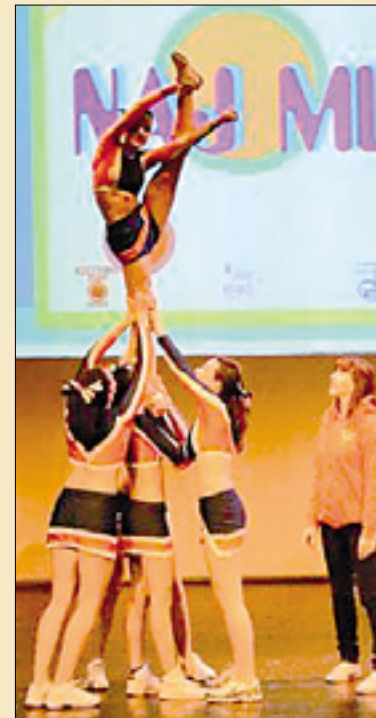
Katja Munih

GORICA - Naj mladi v Kulturnem domu Mladostna ustvarjalnost od Doberdoba do Ohrida

Poleg mamic nastopajočih iz društva Vipava letos na odru tudi očetje

Mladi so tudi letos peli, plesali in ustvarjali na pobudo goriške Zveze slovenskih kulturnih društev in v sodelovanju z Glasbeno matico in KB centrom. Pobuda s poudarjeno mladostno razigranostjo je tudi tokrat v veliko dvorano Kulturnega doma v Gorici prisklala mnogo ljudi, v prvi vrsti starše in sorodnike nastopajočih.

Lepo zasnovan večer je uvedla skupina mažoret, ki je pred kratkim nastala v okviru pihalnega orkestra Kras iz Doberdoba. Čeprav mlade Doberdobke vadijo le nekaj mesecev, so tudi na goriškem odru pokazale dokajšnjo mero ubranosti v gibih, korakih in v »žongliranju« s palico, ki je razpoznavno orodje mažoret. Priredbo koreografij za nastope sta pripravili vadiateljci Tjaša Pišot in Nina Godnič. Za Doberdobkami so na oder stopili člani skupine Funny dance, ki deluje v okviru kulturno-športnega društva Vipava s Peči. Vadiateljica in koreografinja Jelka Bogatec je uspela v razmehu kratkem času zbrati okrog sebe kar lepo število deklet in fantov, ki so se vživel v dance glasbene zvrsti. Na vrsto je prišlo zborovsko petje, ki so ga prispevali pevke in pevci mladinskega pevskega zbora Neokortex, ki jih vodi Jana Drassich. Predstavili so se kar z zahtevnim programom pesmi iz svetovne zakladnice skladb za mladinske sestave. Za glasbeno spremljavo so poskrbeli na klavirju Vida Gallo, na čelu Tina Jarc in na violini Davor Jarc. Petju je sledil »razgiban« nastop navijaške skupine Sturdust športnega društva Dom iz Gorice. Kljub okrnjeni sestavi so dekleta prikazala mojstrsko znanje v akrobatskih prvinah, ki dajejo pečat tej športni zvrsti. Dekletom sledita trenerki Nikol Krizmančič in Ester Gregori. Take dance je ime skupini, ki deluje v okviru društva Vipava s Peči in jo vodi Jelka Bo-

gatec. Le note allegre se imenuje zbor kulturnega društva iz Ronk, ki deluje pod taktirko Marte Furlan. Ob spremljavi Christiana Cosola na klavirju so mladi Rončani zapeli tri pesmi. Mladinsko prireditev, ki sta jo z obilico simpatije vodili mladi Alessia Peressini in Maria Milanese, so zaključili plesalci in plesalke folklorne skupine Ohridski biseri iz Nove Gorice. Mentorja skupine Gjurgica Apostolova in Toše Ilievski sta za zaključni nastop izbrala ples Egejka iz zahodne Makedonije. Obljuba dela dolg, pravi star slovenski pregovor. Lani so v zaključni točki zaplesale mame nastopajočih iz društva Vipava. Letos so se jim pridružili tudi očetje in izpolnili lansko obljubo. (vip)

Naj mladi v goriškem Kulturnem domu

FOTO S.V.

DOŽIVI utrip življenja v Brdih.

VABLJENI IN DOBRODOŠLI na 9. vinski prireditvi

BRDA IN VINO, Šmartno, 19., 20., 21. april 2013

Prireditev, ki se je v Šmartnem že dodobra udomačila, ohranja svoj značaj. Tudi letos bo ponudila obilo doživetja vina, prijetno druženje in srečevanje. Vino in vinarji, briške jedi in posebnosti, ustvarjalnost v glasbi, sliki in besedi so skupni imenovalci, ki nas bodo povezovali od petka, 19. aprila do nedelje, 21. aprila. Vabljeni v Šmartno!

Petkov uvodni večer je namenjen kulturnemu programu, v soboto, 20., in nedeljo, 21. aprila, pa vas po različnih kleteh in lokacijah čarobne srednjeveške vasice na degustacijah pričakujejo briški vinarji. Na obeh trgih vas čaka bogata ponudba domačih izdelkov (med, oljčno olje, sir) in izdelkov domače obrti. Med pohajkovanjem po vasi boste lahko okusili katero od briških jedi, obarvanih s pomladanskimi okusi (šparglji v frotalji, z njoki, šalimov toč z belo polento, mrkandela na žaru...). Zabavni in kulturni program obsega koncerte pevskih zborov, glasbo v živo, in seveda, sobotni ples ob izboru para druge Briške poroke. V nedeljo se lahko udeležite katere od vodenih delavnic in degustacij, predstavili bomo 'tokaje', kise in ekstra deviško oljčno olje.

Otroke vabimo na nedeljske popoldanske ustvarjalnice z Ano Žerjal. Če bi radi odkrili, kako se je polento kuhala nekoč, ne zamudite kuhanja poletne po starem, na ognjišču Hiše kulture v popoldanskih urah.

Šmartno je biser med briškimi vasm, je edina utrjena srednjeveška vasica in kulturni spomenik najvišje kategorije. Z bogato zgodovino in kulturnim življenjem, razgibano arhitekturo in zanimivimi detajli, navduši prav vsakega obiskovalca.

Vabljeni, da okusite in doživite briška vina in kulinariko v čarobnem okolju Šmartnega – vabljeni na Brda in vino.

Informacije:
Informacijsko turistični center Brda
 Grajska cesta 10, 5212 Dobrovo
 tel.: +386 (0)5 395 95 94
 e-mail: tic@obcina-brda.si; www.brda.si

Informacije in podroben program:
www.smartno.info

Rezervacije izletov in vodenih ogledov:
 Agencija Marica, **www.marica.si**

Vabljeni na Brda in vino!

www.brda.si

DEŽELNE VOLITVE - Kandidat SEL Paolo Vizintin

Besedičenju politikov zoperstavlja strokovnost

Brezposelnost največja težava - Dežela naj uskladi razvojne strategije s krajevnimi upravami

Na goriški listi Levice, ekologije in svobode (SEL) kandidira Paolo Vizintin, 47-letni odvetnik s habilitacijo na kassacijskem in drugih vrhovnih sodiščih. Opravlja drugi županski mandat v Doberdobi, je hkrati predsednik športnega združenja Mladost in prostovoljec pri humanitarni organizaciji.

Zakaj kandidirate? Zakaj na listi SEL?

Številni prijatelji in stranka SEL so me zaprosili, naj dam svojo večletno upraviteljsko izkušnjo ter strokovno izobrazbo in poklicno znanje na razpolago deželni skupnosti. Kot neodvisni kandidat se prepoznam v programu in vrednotah, ki jih SEL zagovarja. Posebno se zavzemam za družbeno enakopravnost, socialno pravičnost, priznanje osnovnih človekovih pravic in svobod, laičnost javnih ustanov, zaščito in spoštovanje jezikovnih in kulturnih identitet, ekonomski razvoj skladu s spoštovanjem okolja.

Kateri mora biti prvi sklep, ki bi ga nova deželna vlada morala sprejeti v korist Goriške?

Takoj se je treba lotiti reševanja težav, ki jih ustvarja brezposelnost. Zagotoviti je treba pomoč družinam v stiski, znižati davčni pritisk, poenostaviti birokracijo, mladim je treba omogočiti zaposlitev. Nujno je tudi izboljšanje zdravstvenega sistema.

Kateri so aduti goriškega teritorija, ki jih dežela ni znala ali ni hotela izkoristiti glede na svoje pristojnosti?

Veliko razvojno priložnost vidim v čezmejnem sodelovanju. Dežela in krajevne javne uprave morajo uskladiti skupne raz-

Paolo Vizintin

vojne strategije, kar se tiče zdravstva, gospodarstva, kulture ter prostorskega in okoljskega načrtovanja.

Podpirate ohranitev ali ukinitve goriške pokrajine? Zakaj?

Pokrajine so ogromni aparati z malenkostnimi pristojnostmi. Zapletena birokracija, neskončni postopki, visoki stroški, prevečkrat slabo izkoriščeno osebje in skromni rezultati svetujejo njihovo odpravo. Bolje bi bilo razmišljati o avtonomni goriško-tržaški pokrajini po bocenskem modelu. Tako bi imeli samostojno ustanovo, ki bi na istem teritoriju združila večji del sedaj razdrobljene slovenske manjšine in ki bi končno omogočila primerno izvajanje zaščitnih zakonov.

Je še mogoče sklestiti stroške deželne uprave? Kje so potrate? Kolikšna naj bo plača deželnih svetnikov?

Veliko bi dosegli, če bi odpravili privilegije politike, vse nepotrebne ustanove in zunanja posvetovanja z »izvedenci« ter retroaktivno reformirali pokojnine bivših parlamentarcev in deželnih svetnikov. Uvesti bi morali strožje kazni za odgovorne pri potratih javnega denarja. Plača deželnih svetnikov mora biti prilagojena njihovi dejavnosti in enaka v vseh deželnih svetih po Italiji.

Kaj je in česa dežela ni naredila za Slovence? Katere bodo vaše pobude v korist manjšine?

Sedanja uprava je za Slovence naredila absolutno premalo. Nova večina bo morala bistveno zvišati raven izvajanja zaščitnih zakonov; obenem bo morala zagotoviti redno in sistemsko financiranje slovenski ustanov ter uvesti avtonomijo slovenskih šol. **Občine so »talker« pakta stabilnosti. Kako bi ukrepali?**

Takoj bi ga ukinil, saj krivično sega v žep davkoplačevalcev in v blagajne virtuosnih občin. Dolg morajo plačati tiste države in krajevne ustanove (pokrajine in občine), ki so ga povzročile, ne pa ostale, ki so korektno ravnale z javnimi financami, med katerimi je občina Doberdob.

Kaj menite o projektu hitre železnice in njegovem učinku na goriški Kras?

Gre za nesmiselno Tondova zamisel, ki bi imela izredno škodljive posledice za Kras, okolje in javne blagajne. Potrebe potniškega in tovornega prometa moramo zagotoviti z modernizacijo obstoječe proge Benetke-Trst, ki je 70-odstotno neizkoriščena.

S tem bi rešili Kras in okolje ter potrosili desetkrat manjšo vsoto denarja.

Naj dežela FJK ohrani svoj poseben status? Kako naj svojo posebnost izrazi?

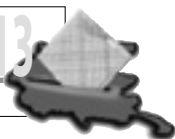
Dežela FJK mora ohraniti svoj poseben status, ki je osnovan ravno na prisotnosti jezikovnih manjšin. V naši deželi se srečujejo tri glavne evropske jezikovne skupnosti in kulture: latinska, slovanska in germanska. To posebnost mora FJK izkoristiti, da postane povezovalac narodov in držav v skupni srednjeevropski regiji, most med kulturami in ljudmi.

Kako bi nagovorili znanca, ki v nedeljo ali ponedeljek ne namerava na volišče?

Razočaranje nad besedičenjem in nesposobnostjo velikega števila politikov, kot tudi nad nepoštenostjo in neučinkovitostjo politike same, je razumljivo in upravičeno. Preobrat pa je vendarle mogoč. Treba je le imeti pogum, se otresti starih ideoloških predsodkov in zaupati osebam s strokovno pripravljenostjo, moralno držo in politično daljnovidnostjo. Ljudem, ki so z delom in rezultati dokazali, da so sposobni in imajo pri srcu usodo teritorija in njegovih prebivalcev. **Katera sredstva uporabljate za komuniciranje v volilni kampanji, kdo jo financira in koliko vas bo stala?**

Ljudi nagovarjam preko Primorskega dnevnika in italijanskega dnevnega tiska, Facebooka in Twitterja ter seveda v osebnih stikih. Volilna kampanja me bo stala približno 250 evrov. Več nisem hotel porabiti, ker se mi to zdi nemoralno v času, ko veliko ljudi izgublja službo in ima težave s preživljanjem. Raje bom več prispeval v dobrodelne namene.

Volitve 2013

SLOVENSKA SKUPNOST

Mateja Černic na ZCPZ

Mateja Černic, kandidatka Slovenske skupnosti za deželni svet, se je sestala s predsednikom Združenja cerkvenih pevskih zborov (ZCPZ) za Goriško Dariom Bertinazzijem. Oba sta izpostavila nenadomestljivo vlogo združenja v našem kulturnem prostoru. »Gre za dolgoletno stalno skrb za prisotnost petja pri slovenskih mašah, pa tudi za iskanje vedno večje kvalitete pri teh nastopih. Za to skrbi združenje z organizacijo koncertov, z izdajanjem glasbenih publikacij in tudi s stalnim stikom na področju cerkvene glasbe z živahno dejavnostjo v Sloveniji. Bertinazzi je izrazil željo, da bi Združenje na deželni ravni spet dobilo status primarne organizacije v naši skupnosti. To bi bilo po eni strani priznanje za redno delovanje, po drugi pa bi bilo jamstvo za redno financiranje organizacije,« poudarja Mateja Černic.

DEMOKRATSKA STRANKA

Zaključni shod v Trzinu

Na Trgu Republike v Trzinu bo danes ob 18.30 zaključni volilni shod Demokratske stranke (DS). Prisotnih bo vseh pet kandidatov za deželni svet, udeležence bo nagovorila tudi kandidatka za predsednika dežele Debora Serracchiani. Kandidat Demokratske stranke za deželni svet Aleš Waltritsch se bo drevi udeležil še enega srečanja: ob 20.45 se bo na posestvu Sturm v Ceglu pogovarjal o pobudah za uveljavitev Goriške na deželni ravni z načelnico DS v krminskem občinskem svetu Patrizio Puia in z novinarjem Stefanom Cosmo.

GIBANJE 5 ZVEZD

Grillo v Gorici in Gradežu

Vodja Gibanja 5 zvezd Beppe Grillo bo danes v okviru svojega »Tsunami toura« obiskal tudi Goriško. Opoldne bo nagovoril volivce na trgu pred županstvom v Gradežu, ob 21. uri pa na goriškem Travniku.

DEŽELNE VOLITVE - Demokratska stranka

Iz dramatičnih številk tudi s pomočjo Evrope

Aleš Waltritsch ob predsedniški kandidatki Debori Serracchiani

BUMBACA

»Dosedanja deželna vlada je bila neodgovorna, ker ni sprejemala odločitev, ker je njeno ne-odločanje marsikdaj skrivalo ideološke odločitve, ker je zapravljala priložnosti, ker nas je pahnola v dramatične številke: smo dežela, ki je od leta 2007 do danes podvojila odstotek brezposelnosti, smo edina dežela italijanskega severa z negativnim podatkom o izvozu (-9,6%) in s stopnjo rasti pod evropskim povprečjem, smo dežela s 40 tisoč družinami brez nikakršnega vira dohodka, smo nazadnje dežela, ki je imela na voljo 303 milijone evropskih sredstev, a je izbrala le 138 milijonov evrov.« Z zgornjimi številkami je v torek zvečer postregla predsedniška kandidatka leve sredine Debora Serracchiani, ki je v mediateki na Travniku sodelovala na javnem srečanju z goriškimi kandidatom Demokratske stranke Alešem Waltritschem. Pridružil se ji je Stefano Cosma (Libera civiltà), ki je pred petimi leti zagovarjal desnosredinsko opcijo, danes pa je med vidnejšimi goriškimi somišljeniki Maria Montija, ki podpirajo Deboro Serracchiani. Zanimiv je bil Cosmova poudarek, da dosedanja deželni predsednik in po-

novni desnosredinski kandidat Renzo Tondo v volilni kampanji ponavlja obljube izpred petih let. To pa pomeni, je ugotavljal Cosma, da med svojim petletnim upravljanjem dežele ni naredil ničesar.

Waltritsch je opozoril na kraj, kjer je potekalo srečanje - na Hišo filma, ki je nastala po zaslugi Darka Bratine ter z naporom in naložbami skupine ljudi, ki so sledili Bratinovi viziji. Poudaril je, da je tamkajšnja gospodarska dejavnost omogočila razcvet kulturnih sredin, ki pa so danes ogrožene zaradi neodgovornih izbir dežele. Izpostavil je še zemljepisno lego Gorice, ki je podlaga za mednarodno vlogo mesta. »Na Evropo ne smemo gledati kot na mačeho. To je naša soga-vornica, od katere lahko veliko pridobimo. Tega Tondova uprava ni bila zmožna,« je pribil. Na njegove besede se je takoj odzvala Serracchianijeva: »V primeru izvolitve bom zase obdržala resor mednarodnih odnosov. Naša dežela mora znova pridobiti vlogo v odnosih s Slovenijo, Hrvaško in Koroško, suvereno mora nastopati tudi v Rimu. Tem odnosom bomo dali primerno težo le, če bo deželo zastopal njen predsednik.«

DEŽELNE VOLITVE - Stranka Slovenske skupnosti

Male občine morajo preživeti, za potrate odgovorna država

Težave majhnih občin, prisotnost na teritoriju in prozornost v politiki so bile glavne teme nedeljskega volilnega shoda stranke Slovenske skupnosti (SSK) v Števerjanu. Udeležence so nagovorili županja Franca Padovan ter kandidata na deželnih volitvah Damijan Terpin in Igor Gabrovec. Županja Padovanova je v uvodnem pozdravu izpostavila sodelovanje z deželnim svetnikom Gabrovcem, ki je v tej mandatni dobi omogočilo, da je števerjanska občina prejela pomembna sredstva za ureditev marsikaterega dela in posega. »Prav zaradi tega je pomembno, da SSK ohrani svojega predstavnika v deželnem svetu, to pa bo mogoče le s strnjanim glasom za simbol lipove vejice,« je poudarila županja. Deželni tajnik SSK Damijan Terpin je ugotavljal, da so ljudje danes naveličani politike zaradi hudih škandalov, do katerih je prišlo v prejšnjih mesecih. Normalno je torej, da je Gibanje 5 zvezd prejelo tako visoko podporo. Terpin je pri tem opozoril, da delovanje SSK sloni na prostovoljnem delu in da v slovenski stranki s politiko še ni nihče obogatel. »Gibanje 5 zvezd pa doslej ni pokazalo še ničesar, razen stalnega kritiziranja in zavračanja kateregakoli predloga,« je poudaril Terpin in opozoril, da Grillovo gibanje še ni ničesar reklo glede zaščite manjšin. Za SSK je prednostnega pomena skrb za teritorij in seveda za majhne občine, v katerih delajo upravitelji skoraj prostovoljno, kot se dogaja ravno v Števerjanu. Kriminalno bi torej bilo, da bi ukinili majhne občine, ki so najbolj blizu ljudem, ohranili pa bi tiste vsedrjavne ustanove, ki so glavni krivec za nedopustno potratno javnega denarja.

Igor Gabrovec je v svojem nagovoru povedal, da se je v petletnem mandatu zavzemal za reševanje težav majhnih in obrobni kraj, za katere se večkrat nihče ne zanima, ker so iz volilnega vidika nezanimivi. Pri tem je omenil sodelovanje s števerjansko občinsko upravo in iz-

Franca Padovan, Damijan Terpin in Igor Gabrovec

kušnjo v Reziji, kjer se kažejo znamenja spreminjanja odnosa do slovenske stranke. »Ljudem ne gre več za ideologijo, temveč za konkretne vsakodnevne težave, ki so v prvi vrsti povezane z delom in družino. Za vse to se gre boriti in delati,« je bilo povedano. Padovanova, Terpin in Gabrovec so pred koncem shoda še javno pozvali somišljenike h glasovanju za SSK, tako da prekrižajo simbol lipove vejice in oddajo preferenco enemu izmed petih goriških kandidatov.

Nezgoda na ladji

Delal je na lestvah, po vsej verjetnosti na električnem sistemu, ko je vanj udarila električna in povzročila padec z lestve. Nesreča se je zgodila včeraj okrog 18. ure na ladji Royal Princess v Fincantierjevi ladjedelnici v Trzinu. Delavec romunskega rodu je pri padcu z dveh metrov dobil udarec v glavo. Odpeljali so ga v bolnišnico, k sreči naj bi bil le lažje poškodovan.

Violinski recital

Jutri ob 20.30 bo v župnijski dvorani Incontro v goriškem Podturnu mladi violinist Aleš Lavrenčič imel samostojni recital ob zaključku študija predakademske stopnje violine s prof. Jurijem Križničem na centru Emil Komel. Ob klavirski spremljavi očeta Hilarija bo igral skladbe J.S. Bacha, F. Schuberta, L.M. Škerjanca, N. Paganinija in H. Wieniawskija. Z dvema skladbama se bo na jutrišnjem koncertu predstavil tudi Alešev mlajši brat Jurij, ki na centru Komel študira violončelo v razredu prof. Federica Magrisa. Za zaključek bosta Aleš in Jurij z očetom Hilarijem postregli s klavirskim triom. Pred dvema tednoma je v Podturnu nastopil pianist Giuseppe Guarera, učenec podiplomskega študija klavirja pri prof. Sijavuš Gadžijevu na centru Komel.

Štandrežci petdesetič

Dramski odsek prosvetnega društva Štandrež bo drevi ob 20.30 v vaškem župnijskem domu Anton Gregorčič nastopil z gledališko predstavo Raya Cooneya »Zbeži od žene«; s petdeseto ponovitvijo igre se bodo igralci poklonili spomenu na dolgoletno članico dramske skupine Marinko Leban. Vstop bo prost, zbirali bodo prostovoljne prispevke za oddelek za invalidno mladino v Stari Gori.

Nagrada za Kershawa

Letošnji nagrajenec goriškega festivala eStoria, ki bo potekal med 24. in 26. majem, je zgodovinar Ian Kershaw, ki je večji del svojih raziskav posvetil Hitlerju in nacizmu.

Danes na kavi s knjigo

V Katoliški knjigarni na goriškem Travniku bo danes ob 10. uri srečanje s pesnico in pisateljico Majdo Artač Sturman. Avtorica bo ob kavi in sproščenem klepetu predstavila svoje pesniško-prozno delo »Mozaik v kovčku«, ki je lani izšlo pri Mladiki.

Pravljice za odrasle

V Kulturnem domu na Bukovju v Števerjanu bodo jutri ob 20.30 uprizorjene »Pravljice (za odrasle)«, ki jih sestavljajo trije komični monologi v produkciji Tik Tak Teatra iz Gorice po besedilu Stefana Bennija. V slovenščino jih je prevedel in priredil Robert Cotič, ki bo nastopil ob Solange Degenhardt in Nadji Šuligoj.

Razstava Conija

Pokrajinski odbor zveze Coni bo danes ob 11. uri v Palabrumattiju v Gorici odprl razstavo dragocenih starin v svoji lasti in fotografij goriških »az-zurov«. Prisoten bo državni predstavnik Conija Giovanni Malagò.

Cesare Picco v Verdiju

V goriškem Verdijevem gledališču bo danes ob 20.45 koncert pianista Cesareja Picca z naslovom »Blind date«.

Free Tones pri Turriju

V gostilni Turri v Štandrežu bo danes ob 20. uri koncert skupine The Free Tones, ki ga prirejajo goriški center za duševno zdravje v sodelovanju z novogoriškim Šentom in še nekaterimi drugimi organizacijami.

ŠTARANCAN - 35 let stikov z Renčami

Obletnico pobratenja so nadgradili s knjigo

V gledališču Pija X. v Štarancau bodo danes z začetkom ob 10.30 predstavili dvojezično knjigo »Bratje v svobodi - Fratelli nella libertà«, ki so jo posvetili 35-letnici pobratenja med občino Štaranca in krajevno skupnostjo Renče. Listino o pobratenu sta 24. aprila leta 1977 podpisala takratni štarancanski župan Lorenzo Papais in predsednik krajevnne skupnosti iz Renč Dragotin Arčon; vezi med krajema segata v obdobje osvobodilnega boja, saj so med Goriško fronto številni borci Proletarske brigade iz Štaranca našli varno zavetje ravno v Renčah. Lani so 35-letnico pobratenja obeležili s kulturnim srečanjem in razstavo, zdaj pa so ga nadgradili še s pripravo knjige, ki jo bodo danes predstavili. Med današnji predstavitvijo bodo nastopili učenci četrtega in petega razreda osnovne šole iz Štaranca, igralci gledališke skupine La Baraca pa bodo prebrali nekaj odlomkov v slovenščini in italijanščini.

Z lanske razstave o pobratenu

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
BALDINI, Korzo Verdi 57, tel. 0481-531879.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
STACUL, Ul. F. di Manzano 6, tel. 0481-60140.

DEŽURNA LEKARNA V TRZČU
ALLA SALUTE, Ul. Cosulich 117, tel. 0481-711315.

DEŽURNA LEKARNA V KOPRIVNEM
CORAZZA, Ul. Buonarroto 10, tel. 0481-808074.

DEŽURNA LEKARNA V ZAGRAJU
LUCIANI, Ul. Dante 41, tel. 0481-99214.

Gledališče

V SLOVENSKEM NARODNEM GLEDALIŠČU NOVA GORICA: 18. aprila in 19. aprila ob 20. uri »Ljudožerski ples« (Tommaso Santi); informacije na blagajna.sng@siol.net in po tel. 003865-3352247.

Kino

DANES V GORICI
KINEMAX Dvorana 1: 17.50 - 21.00 »Sary Movie 5«.
Dvorana 2: »NuoveVisioni« 17.30 - 20.40 »Acciaio«.
Dvorana 3: 17.40 - 20.30 »Treno di notte per Lisbona«.

DANES V TRZČU
KINEMAX Dvorana 1: 17.50 - 20.00 - 22.00 »Sary Movie 5«.
Dvorana 2: 17.30 - 19.50 - 22.10 »Oblivion«.
Dvorana 3: 17.40 - 20.00 - 22.10 »Attacco al potere - Olympus has fallen«.
Dvorana 4: 17.45 - 20.10 - 22.10 »Passione sinistra«.
Dvorana 5: 17.30 - 19.50 »Un giorno devi andare«; 22.10 »Hitchcock«.

Koncerti

ODHOD AVTOBUSA (ŠE NEKAJ PROSTIH MEST) OB 15.30: Tržaški partizanski pevski zbor Pinko Tomažič bo nastopil 27. aprila ob 18. uri v dvorani Stožice v Ljubljani ob Dnevu upora in ob 72. obletnici ustanovitve OF. Predprodaja vstopnic poteka na sedežih Zveze slovenskih kulturnih društev: v goriškem uradu na korzu Verdi 51 od ponedeljka do petka ob 9. do 13. ure. Organiziran bo tudi avtobusni prevoz z odhodom ob 15.30 s parkirišča pri Rdeči hiši v Gorici; informacije na gorica@zskd.org ali po tel. 0481-531495.

GRAJSKE HARMONIJE - večeri komorne in solistične glasbe na gradu Kromberk: v petek, 19. aprila, ob 20. uri koncert dua Arparlando (Tina Žerdin in Christine Leibbrand - Kuegerl, harfa); informacije pri blagajni Kulturnega doma Nova Gorica, tel. 003865-3354016, vstopnice uro pred koncertom na gradu Kromberk.

V KULTURNEM DOMU V NOVI GORICI: v soboto, 20. aprila, ob 20.15 bo izvenabonmajski koncert deškega zbora iz Dubne (Rusija); informacije in predprodaja vstopnic pri blagajni Kulturnega doma od 10. do 12. ure in od 15. do 17. ure ter uro pred predstavo (tel. 003865-3354013).

Izleti

KROŽEK KRUT organizira: skupinska bivanja - Talaso Strunjan (od 12. do 22. maja in od 13. do 23. oktobra), Terme Radenci (od 9. do 19. junija), Terme Šmarješke Toplice (od 25. avgusta do 4. septembra); letovanja - Mali Lošinj (od 20. do 30. junija in od 7. do 14. septembra); izleti - v nedeljo, 5. maja, na Brione in v petek, 31. maja, v osrčje Istre; spomladanski ciklus vodene vadbe in plavanja v termalnem bazenu v Gradežu poteka ob torkih do 28. maja; prijave in informacije v goriški pisarni po tel. 0481-530927 ob torkih od 9. do 12. ure ali v Trstu po tel. 040-360072 vsak dan.

KROŽEK KRUT obvešča zainteresirane za letovanje na Mali Lošinj, ki se niso še prijavili, naj pohitijo, saj se zaključuje vpisovanje. Tiste, ki pa so se že vpisali prosijo, da v teku meseca aprila, potrdijo njihov vpis z akontacijo, direktno na sedežu goriškega KRUT-a, Korzo Verdi 51/int. vsak torek od 9. do 12. ure.

SPDG prireja v nedeljo, 21. aprila, kolesarki izlet namenjen kekcem in družinam po kolesarskih stezah v okolici Gorice. Predstavitev izleta danes, 18. aprila, ob 21. uri na sedežu goriške sekcije CAI v ulici Rossini. Zbirališče v nedeljo, 22. aprila, ob 9.30 uri na parkirišču goriške športne hale v Podgori. Dolžina proge približno 18 km, obvezna čelada, otroci obvezno v spremstvu staršev; informacije po tel. 328-8292397 (Robert) ali 333-1581015 (Dino) v večernih urah, zaželjena je prijava udeležencev.

DRUŠTVO PROSTOVOLJNIH KRVO-DAJALCEV prireja dva enodnevna avtobusna izleta: 5. maja v Padovo, v sklopu kongresa krvodajalcev, ter 22. junija v Gardaland. Informacije in vpis v sedežu društva v Gabrijah ob ponedeljkih, od 17.00 do 18.00.

GORICA - V mestu Evropska tržnica

Že danes prve zapore in prometne omejitve

Parkiranje v modrih conah bo med praznikom proti plačilu

Ker se jutri v Gorico vrača Evropska tržnica (»Mercato d'Europa«), bodo že danes stopile v veljavo prve prometne omejitve in zapore. Danes popoldne bodo zaprli promet Trg Battisti in Korzo Italia med križiščema z ulicama 9 Agosto in Diaz, medtem ko bo od večernih ur prepovedano parkiranje v ulicah Crispi, Petrarca in Cascino. Po lanskem prvi izvedbi bo letos tridnevni praznik pripeljal v Gorico 140 kramarjev; ob številnih italijanskih deželah bodo zastopane Španija, Francija, Anglija, Irsko, Poljska, Avstrija, Nemčija, Grčija, Madžarska, Finska, Slovenija, Nizozemska, Belgija, Romunija, Češka, Rusija, Izrael, Peru, Egipt, Mehika, Tajsko, Ekvador, Argentina in Maroko.

Praznik bo seveda povzročil nekaj prometnih težav, zato pa je občinski svetnik Italije vrednot Stefano Abrami vložil svetniško vprašanje, s katerim sprašuje župana Etto-

reja Romolija, kako bo občina zaščitila pravice občanov, ki bodo morali sobivati s praznikom. »Ne gre le za hrup in začasni preklc odredbe o predčasnem zapiranju javnih lokalov, pač pa tudi za vožnjo po mestu in iskanje parkirišča,« opozarja Abrami in poudarja, da bodo največ nevšečnosti seveda imeli prebivalci mestnega središča. Abramija zanima, ali je občina zahtevala ukrepe za omejevanje hrupa, poleg tega pa sprašuje, kdo bo nadziral, da bo urnik praznika spoštovan. »Nikakor ne nasprotujemo prazniku, vsekakor pa želimo, da bi bilo čim manj nevšečnosti za stanovalce območja ob tržnici,« poudarja Abrami, medtem ko z občine pojasnjujejo, da bo med praznikom zagotovljen prehod reševalnih vozil po vsem mestnem središču, parkiranje v modrih conah pa bo kot običajno proti plačilu. Prometne omejitve bodo veljale tudi v ponedeljek, 22. aprila.

Obvestila

60 LET SOVODENJSKEGA VRTCA: občina in učno osebje vrtca naprošata vse, ki bi imeli zanimive podatke, dokumente, fotografije in osebna pričevanja, predvsem o prvih desetletjih delovanja, da se obrnejo na urade županstva in posodijo gradivo, ki bo fotokopirano in takoj vrnjeno lastniku. Na osnovi zbranega gradiva želijo zasnovati priložnostno razstavo.

POSOŠKA JAMARSKA ŠOLA - Scuola di Speleologia Isontina organizira v sodelovanju z jamarskim klubom Kraških krtov tečaj speleologije za vse, ki jih zanimajo kraške jame, še zlasti tiste, ki niso dostopne vsakomur. Teoretični del tečaja, v obliki predavanj, bo potekal v Gorici, v Ul. Vittorio Veneto 7, na sedežu združenja Punto Giovanni, vsak četrtek od 2. maja do 6. junija. Praktični del predvideva obisk kraških jam v naši okolici in uporabo jamarske opreme ob nedeljah od 5. maja do 2. junija; za informacije in vpisovanje jamarski klub Kraški krti (micheledelo@tiscali.it), tel. 333-1635865; več na www.scuolaspeleoisontina.it.

GORIŠKO ZDRAVSTVENO PODJETJE ASS 2 obvešča, da delujejo nove telefonske številke za zdravniško dežurstvo (»guardia medica«): za Gorico tel. 0481-547209, 0481-538457; za Trzin tel. 0481-791981; za Gradež tel. 0431-878154.

ZVEZA SLOVENSKEH KULTURNIH DRUŠTEV sklicuje 47. redni občni zbor danes, 18. aprila, ob 19.30 v drugem sklicu na sedežu Inštituta za slovensko kulturo - Slovenski kulturni center, Ul. Alpe Adria 67/b v Špetru. Občni zbor bo potekal po naslednjem dnevnem redu: otvoritev občnega zbora, predsedniško poročilo, blagajniško poročilo ter predstavitev finančnega obračuna in predračuna, poročilo nadzornega odbora, razprava, odobritev bilanc, razno.

KD BRIŠKI GRIČ praznuje ob 300-letnici Tolminkeskega punda pohod Tolmin - Števerjan. Pohod bo 1. maja, od zgodnjih jutranjih ur. Z ozirom, da gre za zahtevno pobudo, udeležencem priporočajo ustrezno telesno pripravo. Predvidene hoje okrog 11 ur.

Prireditve

»VRNITEV V GORICO« je naslov novega niza Radia Trst A, ki poteka vsak torek ob 18. uri s ponovitvijo ob sredah ob 10.10. Pripravila ga je časnikarka, publicistka in avtorica številnih del o polpretekli zgodovini preproste slovenskega človeka na Primorskem Dorica Makuc.

»FRIŠNA POEZIJA 2013« bo potekala v kulturnem centru Mostovna v Solkanu danes, 18. aprila, ob 20. uri. Vsak udeleženeec bo imel na odru 5 minut časa, da prebere eno ali več svojih pesmi, o zmagovalcu ali zmagovalki bo odločalo občinstvo; več na www.mostovna.com.

KULTURNI CENTER LOJZE BRATUŽ, Združenje cerkvenih pevskih zborov in Zveza slovenske katoliške prosvete vabijo na slovesnost podelitve 9. priznanja Kazimir humar vzgojiteljici, pisateljici in kulturni delavki Marizi Perat v petek, 19. aprila, ob 20. uri v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici. Nastopili bodo učenci OŠ Josip Abram in Pevme.

V KNJIGARNI LEG na Korzu Verdi 67 v Gorici bo v petek, 19. aprila, ob 18. uri bo Riccardo Martinelli predstavil svojo knjigo »I filosofi e la musica«, sodeloval bo Quirino Principe. V soboto, 20. aprila, ob 18. uri bo predstavitev knjige »Io sono vivo« Flavie Privileggi.

SKRD JEZERO iz Doberdoba prireja v sredo, 24. aprila, ob 20. uri v društvenih prostorih predavanje o zgodovini Tolminkeskega punta s filmom. Predaval bo zgodovinar Branko Marušič.

OBČINA DOBERDOB, VZPI TER DOMAČA DRUŠTVA IN ORGANIZACIJE prirejajo v spomin na 25. april 1945, dan oborožene vstaje proti nacifašizmu in osvoboditve italijanskega naroda, v četrtek, 25. aprila, ob 10. uri mašo za padle v NOB v cerkvi v Doberdobu; polaganje vencev na spomenike padlim: ob 10.45 v Doberdobu, ob 10.55 na Poljanah, ob 11.05 na Palkišču, ob 11.15 bo osrednja slovesnost ob spomeniku padlim v Jamljah, slavnostni govornik bo Jože Pirjavec. Sodelovali bodo pihalni orkester Kras, mešani pevski zbor Hrast, kulturno društvo Kremenjak.

ŠTANDREŠKA SEKCIJA VZPI-ANPI IN KULTURNO DRUŠTVO OTON ŽUPANČIČ prirejata proslavo v četrtek, 25. aprila, ob 11.15 pred spomenikom na trgu v Štandrežu. Govornik bo Aleš Valtritsch, sodelovali bodo taborniki, pala bo vokalna skupina Sraka, na programu bodo tudi prebiranja na temo vlaka spomina.

V CENTRU MARE PENSANTE v parku Basaglia (Ul. Vittorio Veneto 174) v Gorici bo v ponedeljek, 22. aprila, med 16.30 in 18. uro srečanje na temo ayurvedske masaže. Vodila bo Leticia Morris; vstop prost.

Pogrebi

DANES V GORICI: 10.00, Emma Leghissa v kapeli bolnišnice Sv. Justa in na pokopališču v Trzinu.

DANES V KRMINU: 14.00, Mario Riva (iz Trsta) v stolnici Sv. Adalberta, sledila bo upepelitev.

GLOSA

Državljanska vojna v Sloveniji

JOŽE PIRJEVEC

Prejšnjo sredo sem bil v Salerno, kjer so organizirali kongres o državljanskih vojnah. Gostitelji so uvodoma spregovorili o banditizmu, ki se je razvil v južni Italiji po letu 1861, nato pa so razni gostje povedali še marsikaj zanimivega o podobnih spopadih v Mehiki, v Srednji Aziji in v Rusiji. Mene so zadržali, da nanizam nekaj besed o dogajanju med drugo svetovno vojno na Balkanu. Pripovedoval sem o ustaših, četnikih in partizanih, seveda pa tudi o naših domobrancih, pri čemer sem izpostavil vprašanje, s katerim se že dolgo ubadam. Je mogoče bratomorno klanje, do katerega je prišlo v Ljubljanski pokrajini med leti 1942-1945 sploh imeti za državljansko vojno? Moj mentor in kolega Janko Pleterški trdi, da ne, kajti tako vaše straže, ki so se pojavile spomladi leta 1942 in so jim Italijani rekli »Milizia volontaria anticomunista«, kakor tudi poznejši domobranci ne bi mogli obstajati brez okupatorjeve pomoči. Proti partizanom so se te enote borile pod okriljem fašistov in nacistov, ki so nanje gledali zviška kot na pomožne čete, primerne bolj za policijsko službo kot za pravi boj. V tem kontekstu sem dolgo pritrjeval Pleterškemu, ko je trdil, da o državljanski vojni pri nas ne more biti govora, saj ni šlo za dva nasprotna tabora razklanega naroda, temveč na eni strani za hlapce tujih zavojevalcev, na drugi pa za branilce narodne samostojnosti in ponosa. To interpretacijo pa je pred nekaj meseci v moji zavesti nekoliko zamajal ruski kolega Leonid Gibjanskij, ki je v diskusiji o omenjenem problemu menil, da je državljanska vojna pri nas vendarle bila, kajti domobranci so uživali podporo dela prebivalstva. Kar pač ni mogoče zanikati.

Vsekakor, naj bo razlaga o krvavi rihti, ki se je odvijala v osrednji Sloveniji med drugo svetovno vojno takšna ali drugačna, nekaj je gotovo: odgovoren zanj je bil v veliki meri ljubljanski nadškof Gregorij Rožman, ki je v svo-

jem ideološkem ekstremizmu menil, da je za slovenski narod bolj zveličavno tlačanstvo pod Mussolinijem ali Hitlerjem kot življenje pod »brezbožnim komunizmom«. O tem, da je aktivno sodeloval pri organizaciji »protikomunistične prostovoljne milicije« priča med drugim poročilo, ki ga je najti v zbirki vatikanskih dokumentov o drugi svetovni vojni. V njem je govor o Rožmanovem obisku v Rimu leta 1942 ter o njegovem zagotovitvi, da se bo »zdravi del naroda« z orožjem v roki uprl partizanskim banditom. Tudi ni mogoče reči, da bi nadškof ne bil opozorjen, kakšne usodne posledice bo imel za naš narod pojav »zdravih sil«, saj mu je general Vittorio Ruggero jeseni 1942 o sodelovanju MVAC z njegovimi enotami preroško povedal, da je za Italijane zelo koristno, da pa bo zasejalo med Slovence takšen razdor, »kakršnega pol stoletja ne boste mogli premestiti«.

V intervjuju, ki ga je profesor France Martin Dolinar pred dnevi objavil v Dnevnikovem Objektivu na temo prenosa Rožmanovih posmrtnih ostankov iz ZDA v domovino, je skušal izničiti pomen te izjave, češ da gre za dokument italijanskega izvora, ki mu ne gre verjeti. V zagovorniški vni mi je pozabil, da o Ruggerovi izjavi poroča sam Rožman v osebnem pismu Mirku Javorniku, uredniku Slovenskega doma, napisanem v Ljubljani 7. marca 1943!

Glede na to, da je bil Rožman močno zapleten v kolaboracijo z našimi smrtnimi sovražniki in da se tudi po vojni ni zgledno obnašal, saj je pomagal Anteju Paveliću preko Vatikana unovčiti zlato, pokradeno hrvaškim Židom, se tudi ne morem strinjati z Martinom Brecljem. V uvodniku, objavljenem v PD in posvečenem nadškofovemu pogrebu v ljubljanski stolnici, naš časnikar namreč trdi, da ima vsak človek pravico do groba. O tem ne more biti dvoma, kakor ni dvoma, da je Rožman grob v ameriškem ekzilu že imel. Ali si zasluži, da ga ima tudi v domači zemlji, pa nisem prepričan.

VREME OB KONCU TEDNA

Danes in jutri zelo toplo nato manjša ohladitev

DARKO BRADASSI

Anticiklon se je v zadnjih dneh po pričakovanjih prikazal v vsej svoji moči. Naenkrat smo se znašli v razcvetu pomladi, pravzaprav so bile vremenske razmere v zadnjih dneh skorajda poletne. Temperatura presega za kakih 6 ali 7 stopinj Celzija dolgoletno normalnost, ozračje pa je bilo za ta čas nenavadno stanovitno. Občutno so se otoplili zlasti najvišji sloji, subtropski zrak v višinah pa je omogočal umirjenost vremenske slike in doslej v teh dneh zato ni bilo, kljub visokim prizemnim temperaturam, niti običajnih pomladnih popoldanskih ploh ali neviht. Radiosonda iz Campoformida pri Vidmu je na višini 1500 metrov v prostem ozračju namerila za ta čas visoko temperaturo 8,6 stopinj Celzija, ničta izoterma pa se je vse te dni zadrževala na višini okrog 3.000 metrov. Od še do pred nekaj dnevi mrzlega zimskega podaljška s temperaturami občutno pod normalnostjo smo se naenkrat znašli v za ta čas nenavadni toploti. Še pred dvema tednoma je radiosonda na isti višini namerila temperature pod ničlo, ničta izoterma pa se je povečini zadrževala pod nadmorsko višino 1000 metrov. Ozračje se je torej v zadnjem tednu ohladilo v povprečju za skoraj 10 stopinj Celzija.

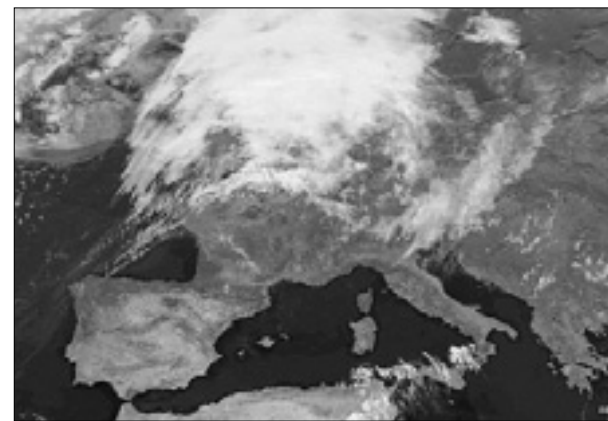
Vreme trenutno za poldrugi mesec prehiteva čase. Sedanje dogajanje bi namreč bilo normalno ob koncu maja ali v začetku junija.

Danes in jutri se bo živo srebro ponekod povzpelo do 25 stopinj Celzija, kakšno stopinjo manj bomo namerili le ob morju, ki je trenutno še zelo mrzlo in nekoliko vpliva na temperature v zaledju. Ob koncu tedna pa prihaja do prehodne spremembe, ki nas bo popeljala v večjo normalnost tega letnega časa. Danes bo najlepši dan v tem koncu tedna in verjetno v vsem tednu. Prevladovalo bo sončno vreme z le morebitno občasno oblačnostjo. Jutri bo sprva še povečini sončno, čez dan pa bo od zahoda oblačnost že naraščala.

Anticiklon bo prehodno nekoliko oslabil, vrzel v zračnem tlaku pa bo zapolnilo hladno višinsko jedro, ki se bo jutri od severozahoda približalo italijanskemu polotoku in se v soboto in nedeljo zaustavilo nad Tirenskim morjem ter nad osrednjimi predeli Italije. Njegov vpliv bo v naših krajih obroben in občasen, občutneje bo namreč vplival na vremensko sliko drugod po državi. Vseeno pa bo mrzel višinski zrak tudi pri nas uspel občasno nekoliko destabilizirati ozračje. Popeljal nas bo v bolj običajno pomladno dogajanje.

Od petkovega večera do vključno nedelje bo več spremenljivosti in občasne krajevne nestanovitnosti. Kot kaže, bodo možne tudi razjasnitve, vendar bo v glavnem prevladovala spremenljivost s kopasto oblačnostjo in bodo občasno ponekod možne manjše padavine, nastajale pa bodo lahko tudi posamezne krajevne plove in nevihte. Vetrovi bodo že v petek zvečer obrnili od severovzhoda. Zapihala bo šibka do občasno zmerna burja. Ozračje se bo nekoliko ohladilo, živo srebro se bo spustilo na normalne vrednosti. Nekoliko manj toplo bo, toda ne bo zeblo. Najvišje dnevne temperature bodo bodisi v soboto kot v nedeljo do okrog 20 stopinj Celzija.

Na sliki: Nad nami se še zadržuje anticiklon

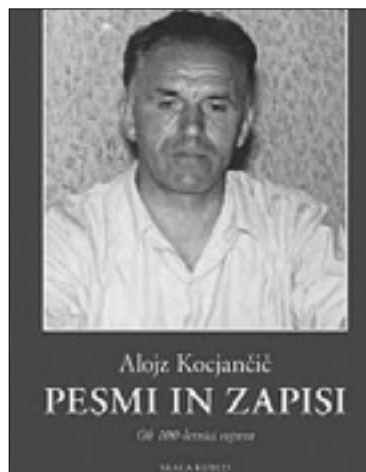
ISTRA - Stoletnica rojstva Alojza Kocjančiča Najprej predstavitev knjige nato še spominska slovesnost

Knjigo Pesmi in zapisi bodo predstavili v torek v Kopru

V okviru proslavljanja 100-letnice rojstva prvega slovenskega istrskega pesnika Alojza Kocjančiča bodo v torek, 23. aprila, ob 19. uri v Pretorski palači v Kopru predstavili Kocjančičevo knjigo Pesmi in zapisi.

Alojza Kocjančič (1913-1991) se je v slovenski kulturni prostor zapisal kot prvi slovenski istrski pesnik ali kot je zapisal Tone Pavček ob ponatisu njegove pionirske pesniške zbirke Šavrinke pesmi: »Slovenske Istre dolgo in predolgo ni bilo v slovenski književnosti. Živela je na robu naše pismenosti in naše zavesti, kot da nam ni mar mediteranske sončnosti in še manj tega, da bi držali korak s takojšnjim slikarstvom in stvarstvom ali vsaj z ljudsko pesmijo. Te bolj ali manj prazne strani je prvi popisal s pesmimi Kubejčan, duhovnik in svečnik besede Alojza Kocjančiča. Istra je z njim za zmeraj tudi v poeziji zares postala tudi slovenska, on pa njen pesnik« (Spremna beseda, Alojz Kocjančič, Šavrinke pesmi, Ponatis izvirne izdaje, Libris Koper, 2001).

Danes se po knjigarniških policah zaman oziramo za knjigami Alojza Kocjančiča: Šavrinke pesmi (1962/2001), Brumbole (1988), Ljudi opeval sem, vode in skale (1992) – vse so pošle. Zato želijo v Društvu za šport, kulturo in turizem Skala Kubed ob jubileju izdati monografijo, ki bi zaobjela tako Kocjančičevo literarno ustvarjanje kot tudi strokovna razmišljanja o njegovem delu ter sled, ki jo

je ta veliki istrski duhovnik, rodoljub in pisec, rojen 20. maja 1913 v Kubedu, zaoral v istrski prostor od Koštane do Klanca s svojo trdno moralno vertikalo.

Od leta 1994 (za leto 1993 itd.) tri občine slovenske Istre, koprška, izolska in piranska, zaslužnim ustvarjalcem s svojega območja podeljujejo priznanje z nagrado Alojza Kocjančiča za posebne dosežke pri oblikovanju, raziskovanju in ohranjanju slovenske istrske identitete.

V društvu Skala so se zato odločili, da primerno obeležijo 100-letnico rojstva Alojza Kocjančiča. Začelo se bo v torek s predstavitev knjige, kar se jim zdi za pisca najlepši poklon, 25. maja 2013 pa bodo v Kubedu imele še slovesno spominsko prireditev.

PISMA UREDNIŠTVU

Od kod kristjanofobija

Petkovo (12. aprila) »Žarišče«, ki ga je spisal g. Julijan Čavdek je najprej pomirilo bralce PD, ki zaradi zakasnelega velikonočnega razmišljanja vendar ne bodo izpostavljeni poldrugemu mesecu posegov »a la grofica Marica« izpred nekaj let. Drugi del, ki ga zavzemajo papeški dogodki in nasilje nad kristjani pa je vredno srednjeveške španske inkvizicije.

Morda g. Čavdek pozna moje ime kot pisca nekaterih potopisov v PD. Ko je papež Ratzinger naznanil svoj odstop, je bilo le nekaj dni do mojega odhoda v Južno Ameriko. V domačem krogu in pri nekaterih znancih sem dal mojo prognozo: novi papež ne more biti Afričan, ker Afrika v političnem pomenu nima nobene teže. Papež bo iz Južne Amerike! Zakaj? Tam se je znatno spremenila politična slika. Kar sta sejala Fidel Castro in Ernesto Guevara (mladi levičarji večkrat ne vedo, da je Guevara legendarni »Che«, ki nastopa na njihovih rdečih majicah), danes žanja v Venezueli (prav na dan prihaja v Čile so časopisi prinašali vest o smrti Chaveza), Boliviji, Ekvadorju, v Urugvaju in nekoliko v Argentini. V Braziliji skokovito narašča število vernikov, ki se usmerjajo k protestantskim (krščanskim) cerkvam. Vedno v Braziliji so bili in so še aktivni teologi-filozofi kot Leonardo Boff, Freire in drugi teoretični teologije osvobodjanja, ki jih je Vatikan po predhodnih opominih izobčil iz Cerkve. Papež iz Južne Amerike je bil torej potreben za poskus zaježitve nevarnega drsenja v nezaželeno smer. Kot je bil svoj čas Woytila potreben za spržitev križarskih vojn v vzhodni Evropi.

G. Čavdek ne bo verjel, toda med eno od dolgih poti po Čilu sem po do-

mačem radiu poslušal debato, v katero so posegali poslušalci. Kar nekajkrat so omenili, da bi se moral novi papež imenovati Francisco (de Assis) kot sporočilo za večjo skromnost, upoštevanje stanja revnih itd. In res je bil Francisco! Morda bo s časom postal celo »Pancho« kar je poljuden vzdevek španskega jezika za to ime.

Veliko je pisec povedal tudi o pobojih kristjanov, ki so kar mučeniki. 160 tisoč naj bi jih bilo v enem letu. Kje in kdo pobija danes kristjane? Največ jih umre v Kongu, kjer jih pobijajo prav tako kristjani. In tisti, ki ubijalce plačujejo in opremljajo (velike rudarske multinacionalke) so spet kristjani. Bolje povedano: krščanstvo je vera njihovih lastnikov. V Ruandi so svoj čas eni kristjani pobijali druge kristjane. V Iraku načrtnega nasilja nad kristjani ni bilo, pač pa se slednji ne počutijo varne, ker je krščanstvo vera tistih, ki so deželo zbombardirali, zastupili in uničili. V Egiptu je res nekaj nasilja nad Kopti, razlog pa ni v veri. Kopti so boljše izobrazbeni od ostalih in zato v boljšem gnotnem položaju. Nasilje proži zavist. Nasilje je prisotno tudi v Nigeriji, kjer je spet v igri relativno blagostanje (krščanskega) juga in revščina (muslimanskega) severa. Takih primerov je še nekaj, nikjer pa ne gre ga verske spopade. Vera nastopa samo v medijih, ker morajo navijati za stran (krščanskih) gospodarjev. Kaj pa bi napisal g. Čavdek, če bi bilo Žarišče namenjeno časopisu z muslimanskimi gospodarji? Ameriško (krščansko) brezpilotno letalo je napadlo poročni spreved v Pakistanu (recimo 80 mrtvih), helikopter (krščanskih) marincev je (res pomotoma) spustil fosforne bombe na skupino Afgancev, ki so točili gorivo iz uplenjenega tovor-

njaka (120 mrtvih), NATO-va (krščanska) letala so za večbanje pilotov razdejala Libijo (nekaj tisoč mrtvih). Dva (krščanska) vojna vala v Iraku (milijon mrtvih, sto tisoči okuženih z osiromašenim uranom), napad na Jugoslavijo (kristjani proti nepravim kristjanom). In primerov je še veliko, veliko.

Papež Franciško bo imel nedvomno še veliko dela. Med drugim bi moral pojasniti njegov odnos do vojaške diktature v Argentini. Tudi najbolj »nekrščanski« viri so priznali, da ni imel aktivne vloge. Vendar je tudi v prid za tiranih, mučenih in nato pobitih storil zelo malo. Več argentinskih duhovnikov je v tistem obdobju umrlo, je avtomobil upornega škofa pa se (seveda zaradi neprevidne vožnje) zaletel tovarnjak. Mučeniška smrt še ni obrodila predloga za blaženost. Pač pa sta vse časti do konca uživala apostolski nuncij in prelat, ki je bil zadolžen za škofijo (krščanskih) oboroženih sil (30.750 pobitih ali izgnanih kristjanov v 3-4 letih).

Zakasnelo velikonočno razmišljanje v PD in kristjanofobija v Sloveniji so prazen nič!

Bruno Križman

prej do novice

www.primorski.eu

Rai Tre bis

SLOVENSKI PROGRAM Na kanalu 103

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.30 Deželni TV dnevnik
20.50 Volilne tribune, sledi Čezmejna TV - Dnevnik SLO 1

Rai Uno

6.10 Aktualno: UnoMattina Caffè **6.30** Dnevnik in vreme **6.45** Aktualno: Uno-Mattina **7.00** 8.00, 9.00, 11.00 Dnevnik **12.00** Igra: La prova del cuoco (v. A. Clerici) **13.30** Dnevnik in gospodarstvo **14.10** Verdetto finale **15.15** 17.12 Aktualno: La vita in diretta **17.00** Dnevnik **18.50** Kviz: L'eredità (v. C. Conti) **20.00** Dnevnik **20.30** Milano. Calcio: Tim Cup Semifinale Ritorino Inter - Roma **23.05** Dnevnik - Kratke vesti **23.10** Aktualno: Porta a porta

Rai Due

6.40 Risanke **8.15** Nan.: Sabrina, vita da strega **8.35** Nan.: Le sorelle McLeod **10.00** Dnevnik: Tg2 Insieme **11.00** Variete: I fatti vostri **13.00** Dnevnik in rubrike **14.00** Detto fatto **16.10** Nan.: Senza Traccia **17.45** Dnevnik in športne vesti **18.45** Nan.: Cold Case **19.35** Nan.: Squadra Speciale Cobra 11 **20.30** 23.25 Dnevnik **21.05** Roberto Benigni in Tutto Dante - Il 16esimo dell'Inferno **23.45** Dnevnik

Rai Tre

6.00 Aktualno: News Rassegna stampa **6.30** Il caffè **7.00** Tgr Buongiorno Italia **7.30** Tgr Buongiorno Regione **8.00** Aktualno: Agorà **10.00** Dok.: La Storia siamo noi **10.50** Codice a barre **11.30** Buongiorno Elisir **12.00** Dnevnik **12.45** Aktualno: Le storie - Diario italiano **13.10** Nad.: Lena, amore della mia vita **14.00** Deželni dnevnik in Dnevnik **15.10** Nad.: La casa nella prateria **16.00** Rubrika: Cose dell'altro Geo **17.40** Dok.: Geo & Geo **19.00** Dnevnik, Deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00** Variete: Blob **20.10** Per ridere insieme con Stanlio e Ollio **20.35** Nan.: Un posto al sole **21.05** Chi l'ha visto? **23.15** Glob Porcellum

Rete 4

6.20 Rubrika: Media Shopping **6.50** Nan: T. J. Hooker **7.45** Nan: Miami Vice **8.40** Nan: Hunter **9.50** Nan.: Carabinieri **10.50** Ricette all'italiana **11.30** Dnevnik **12.00** Nan.: Un detective in corsia **12.55** Nan.: La signora in giallo **14.00** Dnevnik **14.45** Lo sportello di forum **15.30** Nan: Hmburg distretto 21 **16.35** Nan.: My Life **17.00** Film: Joe Kidd (western, '88) **18.55** Dnevnik in vremenska napoved **19.35** Nad.: Tempesta d'amore **20.30** Nan.: Walker Texas Ranger **21.10** Nan.: The Closer

23.15 Nan.: Bones

Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vremenska napoved, borza in denar **8.40** La telefonata di Belpietro **8.50** Aktualno: Mattino Cinque **11.00** Aktualno: Forum (v. R. Dalla Chiesa) **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Nad.: Beautiful **14.10** Nan.: Centovetrine **14.45** Show: Uomini e donne (v. M. De Filippi) **16.05** Resn. show: Amici **16.50** Aktualno: Pomeriggio Cinque **18.50** Igra: Money Drop **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.40** Striscia la notizia - La voce dell'insolvenza (v. E.

Iacchetti, E. Greggio) **21.10** Film: Austra-lia (dram., i. N. Kidman)

Italia 1

7.00 Nan.: Zack e Cody sul ponte di comando **7.50** Nan.: Tutto in famiglia **8.40** Nan.: Una mamma per amica **10.30** Nan.: E.R. - Medici in prima linea **12.25** Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije **13.40** Simpsonovi **14.35** What's my destiny Dragon Ball **15.00** Risanke: Naruto Shippuden **15.25** Risanke: Lupin **16.15** Nad.: Smallville **18.00** Nan.: The Middle **18.30** Dnevnik **19.20** Nan.: CSI - New York **21.10** Mistero - speciale **00.30** Nad.: The Vampire Diaries

La 7

7.00 7.50 Omnibus **7.30** Dnevnik **9.50** Coffee Break **11.00** L'aria che tira **12.30** I menù di Benedetta **13.30** Dnevnik **14.05** Kronika **14.40** Nad.: Le strade di San Francisco **15.30** Nad.: Diane - Uno sbirro in famiglia **17.10** Nan: Il Commissario Cordier **18.50** Rubrika: I menù di Benedetta **20.00** Dnevnik **20.30** Otto e mezzo **21.10** Talk show: Le invasioni barbariche **00.15** Omnibus notte

Tele 4

7.00 Deželni dnevnik **7.25** 12.45 Italia Economia e Prometeo **7.35** Dok.: Luoghi magici **8.0** Dok.: Media teca regionale **8.30** Deželni dnevnik **13.00** Rubrika: Le ricette di Giorgia **13.20** Dnevnik **13.45** 21.00 Rubrika: Qui studio a voi stadio **17.00** 19.30, 20.30 Dnevnik **17.30** 23.30 Trieste in diretta **20.00** Happy Hour **23.02** Nočni deželni dnevnik in vremenska napoved

Slovenija 1

7.00 Dobro jutro **10.05** Nan.: Bine **10.35** Odd.: Zlatko Zakladko **10.55** Dok. odd.: Slovenski vodni krog **11.20** Impro Tv **12.00** Dok. film: Med spoloma **13.00** Poročila, športne vesti in vremenska napoved **13.30** Tednik (pon.) **14.25** Globus (pon.) **15.00** 17.00 Poročila **15.10** Mostovi - Hidak **15.45** 18.40 Risanke **15.50** Kviz: Male sive celice **16.45** Dobra ura **18.00** Infodrom **18.55** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **19.30** Slovenska kronika **20.05** Film tedna: Šola za življenje **21.40** Kratki igrani film: Obisk **22.00** Odmevi, sledijo poročila, šport in vremenska napoved

23.05 Simfonični orkester

Slovenija 2

7.00 Otroški program: OP! **8.00** Otroški infokanal **8.50** Infodrom **9.00** Zabavni infokanal **10.00** Dobra ura **11.20** Dobro jutro **14.05** Točka **15.00** Igralci brez maske **16.00** To bo moj poklic **16.30** Odd.: Glasnik **17.00** Evropski magazin **17.25** Mostovi - Hidak **18.00** Požar v predoru Trojane **18.15** Odd.: O živalih in ljudeh **18.40** Odd.: Na vrtu **19.00** 00.50 Točka **19.45** Žrebanje Lota **19.55** Športni izziv **20.25** Nogomet, prva liga Telekom: Celje : Maribor **22.20** Odd.: Bleščica **22.50** Film: Jesenski vrtovi (francoski film)

Slovenija 3

6.35 Primorska kronika **7.35** 20.00 Aktualno **8.00** Poročila **8.10** Žarišče **8.25** Beseda volilcev **8.30** 9.30, 12.30, 15.30, 17.30 Poročila **8.55** 9.40, 11.10, 17.50, 18.50, 19.30 Kronika **9.00** 19.55 Sporočamo **10.00** Odbor za izobraževanje, znanost, kulturo, šport in mladino **13.30** Prvi dnevnik **15.15** Utrip (pon.) **16.35** Na tretjem...

19.00 Dnevnik **19.40** Slovenska kronika s tolmačem **20.30** Kontaktna oddaja Na tretjem.. **21.30** Žarišče **21.45** 23.20 Kronika **21.55** Sporočamo **23.00** Aktualno **23.25** Odmevi

Koper

13.45 Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv - deželne vesti **14.20** Euronews **14.30** „Meridiani“ **15.30** Sprehodi po Ljubljani **16.00** Biker Explorer **16.30** Boben **17.25** Vsedanes - vzgoja in izobraževanje **18.00** Na obisku **18.35** Vremenska napoved **18.40** Primorska kronika **19.00** 22.00, 23.45 Vsedanes - Tv dnevnik **19.25** Šport **19.30** Dok. odd.: V italiji **20.00** Alpe Adria **20.30** Dok. odd.: City folk **21.00** Folkfest 2011 **22.15** Itinerari **22.45** Artevisione **23.15** Le parole più belle

Tv Primorka

8.35 10.00, 17.00 Tv prodajno okno **8.45** Pravljica **9.00** 18.30 Naš čas **10.30** 13.00 Videostrani **12.00** Vedeževanje s Cvetko **17.30** Mozaik za gluhe in naglušne **19.30** 21.30 Dnevnik in vremenske napovedi, Kultura... **20.00** na kavi z Giannijem **21.00** Brez panike **22.00** Glasbeni večer, Dnevnik, Tv prodajno okno in Videostrani

POP Pop TV

6.00 Risanke **7.20** Nad.: Biser **9.00** 10.10, 11.35 Tv prodaja **9.15** 17.50 Serija: Larina izbira **10.40** 16.40 Nad.: Kot ukaže srce **12.05** Nan.: Kaos **13.00** 24 ur ob njih **14.00** Nan.: Naša mala klinika **15.00** Nad.: Vzgoja za začetnike **15.40** Nan.: Srčna strast **17.00** 24UR popoldne **18.55** 24UR - vreme **19.00** 24UR - novice **20.00** Film: Prstan zaobljube **22.10** 24UR zvečer **22.40** Nan.: Modra naveza **23.35** Nan.: Zdravnikova vest

Kanal A

6.50 Risane serije **8.30** 13.45 Nan.: Frasier **8.55** 14.15 Nan.: Dokler naju smrt ne loči **9.25** 16.35 Nan.: Dva moža in pol **9.55** 17.05 Nan.: Alarm za Kobro 11 **10.55** Astro TV **12.25** Tv prodaja **12.55** 18.55 Nan.: Številke **14.40** Film: Posvečeni umor **16.30** 18.00, **19.45** Svet **20.00** Film: Hollywoodski kifeljci **22.05** Film: Maščevanje lovca na glave

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar; 7.25 Dobro jutro; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 V novi dan; 10.00 Poročila; 10.10 V novi dan ; 11.00 Studio D; 11.15 Bruno Križman - Mednarodni utrinki; 12.00 Pregled dogodkov - Slobodan Valentinčič; 12.30 Moja, tvoja, naša knjižnica; 13.20 Iz domače zakladnice; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Izseljenci/ Piseljenci; 14.45, 17.10 Music Box; 15.00 Mladi val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.30 Odprta knjiga: Antonia Arslan: Pristava škrjančkov - 14. nad.; 18.00 Glasbeni magazin; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

5.00 Jutro na RK; 5.50 Radijska kronika; 6.30, 8.30 Poročila; 8.00 Jutranjik; 8.00 Pregled tiska; 8.10 Pogovor s sinoptikom; 8.45 Radijska kronika; 9.00 Dopoldan in pol; 9.10 Pregled prireditve; 9.30 Poročila; 10.00 Živalski blues; 10.30 Poročila; 11.00 Pesem in pol; 11.30 Poročila; 11.40 Dopoldanski gost; 12.30 Opoldnevnik; 13.30 Na rešet; 14.00 Aktualno; 14.30 Poročila; 15.30 DIO; 16.20 Prireditve danes; 17.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 19.00 Dnevnik; 20.00 Odprto za srečanja; 21.00 Koncertna prizorišča; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Indie ni Indija.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

6.00 Dobro jutro; 6.15, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.00, 12.28, 13.30, 14.30, 15.28, 16.30, 17.30, 18.30, 19.28 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije; 7.15 Jutranji dnevnik; 8.00-10.30 Calle degli orti grandi; 8.05 Horoskop; 8.35, 17.33 Euroregione News; 8.40, 12.15 Pesem tedna; 9.00 Felici con coach; 9.35 Appuntamenti; 10.15, 19.15 Sigla single; 10.25 Te-

Rai Četrtek, 18. aprila
Iris, ob 21. uri

Match point

ZDA 2005

Režija: Woody Allen

Igrajo: Scarlett Johansson, Emily Mortimer, Jonathan Rhys - Meyers in Brian Cox

Prvi Allenov film, ki ga slavni Woody zaradi denarnih težav ni posnel v rodnem New Yorku, temveč v Londonu - poleti leta 2004, je svojevrstni thriller. Zgodba je postavljena v višje sloje angleške družbe. Govori o družbenem vzponu Chrisa, irskega mladeniča, nekdanjega teniškega asa, in strašnih posledicah njegove ambicioznosti. Protagonist je razpet med dvema ženskama, in ker ne vidi izhoda, se nagiba k skrajni rešitvi. Nola, lepa američanka, postane namreč kamen spotike med Chrisom in njegovo ženo Chloe. S poroko s Chloe njegovo življenje napolni materialno bogastvo in uspeh, pravo strast pa čuti do svakove zaročenke, izjemno čutne, vendar nepredvidljive, Nole. Strast pa preraste v obsedenost, ki prisili Chrisa k najusodnejši odločitvi v življenju.

VREDNO OGLEDA

Primorski dnevnik

Lastnik:

Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst

Izdajatelj:

Družba za založniške pobude DZP doo z enim družabnikom PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380, fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ
Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, faks 040 7786339

email: trst@primorski.eu

Gorica, Ul. Garibaldi 9,

tel. 0481 356320, faks 0481 356329

email: gorica@primorski.eu

Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432 731190, faks 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.eu/>

Naročniško - prodajna služba
Trst, Ul. dei Montecchi 6,
tel. 040 7786300, faks 040 7786339
Gorica, Ul. Garibaldi 9,
tel. 0481 356320 faks 0481 356329

Cena: 1,20 €

Celoletna naročnina za leto 2013 220,00 €
Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,20 €
Letna naročnina za Slovenijo za leto 2013 220,00 € plačljiva preko DISTRIEST doo, Partizanska 75, Sežana, tel. 05-7070262, fax. 05-7300480
transakcijski račun pri banki SKB D.D. v Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE

Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.

www.tmedia.it

GORICA, ul. Malta 6

TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI

advertising@tmedia.it
Brezplačna tel. št. 800129452
Iz tujine +39.0481.32879
Faks +39.0481.32844
Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €, finančni in legalni 92,00 €, ob praznikih povisek 20%

NEKOMERCIALNI OGLASI

oglasit@tmedia.it
Brezplačna tel.št. 800912775
Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 € na besedo; nekomercialni oglasi po formatu, osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale na besedo, DVD - IVA 21%

Registriran na sodišču v Trstu

št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Primorski dnevnik je včlanjen v Evropsko zvezo manjšinskih dnevnikov MIDAS

Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je bilo v kakršnikoli obliki poslano uredništvu, ne vračamo. Dostavljeno gradivo ne obvezuje uredništva oziroma založnika za objavo ali drugačno uporabo; za objavo člankov, ki jih posredujejo uredništvu, imajo avtorji pravico do morebitnega honorarja samo po predhodnem dogovoru z založnikom.

Pokalni finale bo Roma-Lazio

MILAN - Roma je premagala Inter tudi na povratni tekmi polfinala državnega nogometnega pokala, potem ko se je prva končala z izidom 2:1, je Roma sinoči zmagala s 3:2. Zdesetkani Inter (med ogrevanjem se je poškodoval tudi Cambiasso) je po prvem polčasu celo vodil (Jonathan v 21. min.), v drugem delu pa je Roma prevladala z goli De-stra (55. in 69. min.) ter Torisidisa (73. min.), zaostanek je znižal Alvarez 10 minut pred koncem.

Morenu Valoska puščica

LIEGE - Prestižna ardenska kolesarska Valonske puščice se je znova razpletla po okusu španskih kolesarjev. Po lanskem zmagooslavju Joaquina Rodrigueza je 77. izvebo osvojil njegov rojak Daniel Moreno (Katjuša), ki je tako dosegel 18. in zagotovo najbolj pomembno zmago v svoji karieri. Za 31-letnim Špancem sta se na 205 km dolgi preizkušnji uvrstila Kolumbijca Henao (Sky) in Betancur (AG2R La Mondiale). Odločitev o zmagovalcu je znova padla na vzponu v mestecu Huy.

ALPSKO SMUČANJE - Dobitnik olimpijske kolajne Jure Franko gost Kulturnega doma v Gorici

Za nagrado videorekorder

Ker se Jure Franko, prvi jugoslovanski dobitnik olimpijske kolajne v zimskih športih, spretno izmika kameram in mikrofonom, je bilo torkovo popoldansko srečanje v Kulturnem domu v Gorici z bivšim olimpijcem edinstven dogodek. Pogovor se je zaradi spontanega nastopa nekdanjega nacionalnega junaka, ki je na olimpijskih igrah v Sarajevu osvojil srebrno kolajno v veleslalomu, spremenil v monolog, v katerem je Franko – danes z očali, nekoliko močnejšimi lici in z značilnim nasmehom – tudi z mimiko in pravim gledališkim nastopom osvetlil svojo zgodbo. Njegovo izmikanje javnim nastopom nima pravega razloga: »Več kot 20 let sem živel v ZDA in na Japonskem, zaplaval sem v druge vode, ki nimajo nič skupnega s smučanjem. Medijem se skratka ne izmikam, enostavno sem vse povedal že leta 1984. Zdaj živim raje v miru in družinskem krogu,« je pojasnil.

V Kulturni Dom se je Jure Franko vrnil po natanko 33 letih in dnevu dni – v Gorici je bil z jugoslovansko reprezentanco 15. aprila 1980

KD

Plazove rahljali, da bi lahko smučali

Že od samega začetka je bil pravi izziv, da se je kot Primorec – Franko se je rodil leta 1962 v Solkanu pri Novi Gorici – odločil za alpsko smučanje. Glavni »krivec« za uspešno zgodbo je bil sicer oče Mitja, nekoč uspešen smučarski skakalec, ljubitelj narave in gora, ki je to ljubezen prenesel na Franka in brata Mladena. Oče je bil tudi njun prvi trener: sprva sta brata trenirala skupaj, vselej pa je bil starejši brat Mladen z očetom tudi organizator treningov: »Trenirali smo na Lokvah, v Mrzli Dragi, Soriški planini in drugje, ob vikendih in tudi med tednom. Poleti smo taborili v Zadnjici, kjer smo trenirali, na morju pa smo smučali na vodi.« Skratka, vse je bilo podrejeno smučanju: treningov je bilo res veliko, predvsem zato, ker so Primorci lahko trenirali kadarkoli in kjerkoli. V času, ko še ni bilo organiziranih smučišč, je družina Franko sama postavljala žičnice: »Imeli smo 100-metrsko Tomosovo žičnico, ki smo jo morali vsakič pripeljati na kraj treninga. Poleti smo smučali na plazovih, ki smo jih morali pred začetkom zrahljati in odstranjevati kamne. Pogoje smo iskali kjerkoli, to pa je bila tudi naša prednost. Uspešni pa smo bili predvsem zato, ker smo se vsega lotevali z veliko željo. Oče

je v tem izredno užival.« Iz družinske ekipe sta se brata Franko nato pridružila še drugim Primorcem: s tremi Tomosovimi žičnicami so tako lahko trenirali tudi na tristo metrov dolgi progi! Tako je bilo do 13. leta, nato pa se je Franko pridružil ljubljanskemu klubu Olimpiji.

Hotel sem našgati Strela

Prvi stik z Ljubljano ni bil enostaven: Primorci so sprva gledali vzvišeno, šele po prvih zmagah so primorske talente sprejeli medse. Uspehi so Franka popeljali prav kmalu v reprezentanco, med člani je bil že kot mladinec: »Prav zato sem bil ostalim na začetku pravi služabnik,« se posmehne danes. Nasploh pa je v jugoslovanski reprezentanci prevladovalo zdravo vzdušje. Iz lokalne in državne konkurence se je Franko takrat prvič začel soočati z mednarodno konkurenco: »Prvi cilj je bil vsekakor ta, da si v ekipi najboljši: drug drugega smo hoteli premagati, in ravno ta je bila prava motivacija.« Tako je bilo tudi na olimpijskih igrah v Sarajevu, ko je Franko – po prvem teku je bil 4., – hotel našgati predvsem Strela, ki je bil 5. Ekipa s Križajem, Strelom, Cerkovnikom se je kljub notranji tekmovalnosti skupaj dvigovala, se učila. Skupaj so se veselili uspehov, a na startu so bili tekmeči. Tudi najboljšega igralca je treba na tekmi premagati. Zaradi pomanjkanja izkušenj je bila sicer samozavest šibkejša. V veleslalomu so bili že leta 1980 najmočnejša ekipa na svetu, a tega niso dojemali. Če bi, bi bili bržkone rezultati še boljši, uspehov in medalj pa več.

Domači olimpijski nastop v Sarajevu so jugoslovanski smučarji pričakali v Mežici. Tja so po otvoritvi poleteli z vladnim letalom in vse do veleslalomске tekme trenirali: »To je bilo odločilno, saj smo tam občutili manj pritiska in se sprostili.« Ob različnih mislih je Franko pred tekmo razmišljal tudi o videorekorderju: to je bila namreč nagrada zveze za osvojeno kolajno.

Po končani športni karieri je Franko zašel v poslovne vode, seveda povezane z alpskim smučanjem in praktično dvajset let preživel v tujini. Večino časa je preživel med ZDA in Japonsko, kjer je med drugim sodeloval z blagovno znamko smučarskih oblačil Fenix in sodeloval pri gradnji smučarskih centrov. Na Japonskem je promoviral tudi linijo smučarskih oblek, ki so jo poimenovali Yuri Franko: Jure v japonsčini pomeni zli duh, zato so izbrali raje žensko ime Yuri.

Nogomet je bolj poceni

Z Japonsko Franko še danes sodeluje, čeprav se je vrnil v Slovenijo. Nastanil se je v Radovljici, z ženo ustvarjata v družinskem producerskem podjetju predstav (doslej so na odrih uspešno predstavili predstave Moje pesmi, moje sanje, Ljubim te, spremeni se in Mopet show). Ob tem prodaja tudi medicinske naprave. Smučanje je tačas le rekreativna dejavnost z družino, s tekmovalnim smučanjem nima več stikov, ostaja predvsem zvest navijač: »Kot bivši tekmovallec ga opazujem, predvsem zadnje sezone. Veseli me, da ljudje končno spet gledajo smučanje in se o njem pogovarjajo.« Tako smučarsko mrzlico je ustvarila predvsem Tina Maze: »Presenetila me je, saj med sezono ni imela nihanj. Kar je naredila ni nemogoče in neverjetno, je fenomenalno. Težko bo ponoviti, vendar dokazala je, da je mogoče. Želim pa ji, da bi osvojila prvo zlato olimpijsko kolajno,« pravi prvi slovenski dobitnik olimpijske kolajne v zimskih športih, ki je leta 1984 povzdignil 22 milijonov ljudi na noge. Član zlate generacije smučarjev, ki je na oder za zmagovalce v svetovnem pokalu stopil trikrat, pravi, da bo težko ponoviti tiste uspehe. »Ni več široke baze. Takrat je Elan sponzoriziral že pionirje in vse ostale kategorije, zdaj pa je smučanje finančno zelo zahtevno, država pa nima denarja, da bi ga podpirala. Mislim, da se bo moralo kaj zgoditi na športno-političnem nivoju, da se bo več otrok usmerilo v smučanje. Nogomet je še vedno precej bolj poceni.«

Veronika Sossa

90 nemških mark mesečno

Svojo tekmovalno kariero v svetovnem pokalu je Franko končal leto po olimpijskih igrah v Sarajevu. Že pri 18. letih so mu zdravniki svetovali, naj preneha zaradi bolečin v kolkih. Ker so mlajši s Petrovičem na čelu že trkali na vrata reprezentance, so sicer težave s kolki v dogovoru z zdravniki zadrževali kot skrivnost še leto po olimpijskih igrah, nato pa je zaradi vse večjih bolečin pri 23 letih prekinil kariero. Čeprav je sprva načrtoval, da bi zaključil Fakulteto za šport, se je naposled podal preko luže v ZDA, kjer se je preizkusil še na tekmah profesionalnih smučarjev. Tam je po prvi zmagi zaslužil kar 5.000 ameriških dolarjev, kar je bilo za nekdanjega jugoslovanskega reprezentanta izjemno dobiček. V Jugoslaviji je pred tem prejemal od Elana mesečno 60 nemških mark, od smučarske zveze pa 30 nemških mark. Da bi prihranil še kaj, pa je tudi prodajal opremo, tudi olimpijsko.

ATLETIKA - Bavisela Young

2. maja za malega Martina Richarda

Letošnjo Baviselo bo že 13. leto zapored uvedel tek za najmlajše Bavisela Young, ki bo na Velikem trgu v četrtek, 2. maja ob 10.00. Jaslični in vrtični otroci ter osnovnošolci bodo letos tekli v spomin na malega Martina Richarda, ki je v ponedeljek preminul v atentatih na bostonskem maratonu, medtem ko je na cilju čakal na očeta. Tako so poudarili na včerajšnji predstavitvi na sedežu Fondazione CRTrieste, ki tudi letos podpira prireditve s podjetjem Orion Spa. Prijave so možne do 24. aprila, vpisnina pa je povsem brezplačna. Organizatorja – Nuova Bavisela in Marathon Trieste – bodo letos sprejeli največ 2500 otrok, ki se bodo merili na različnih razdaljah. Vsi nastopajoči bodo prejeli rumeno majico, na kateri je natisnjeno tudi ime preminelega otroka, in startno številko. V primeru slabega vremena bo tek v petek, 3. maja prav tako ob 10.00.

ODBOJKA

Drugi finalist je Piacenza

PIACENZA - V finalu končnice moške odbojkarske A1-lige se bo Trento pomeril s Piacenzo. Slednja je sinoči v 4. tekmi polfinala s 3:1 (26:28, 25:22, 25:23, 25:15) tretjič premagala pred serijo favorizirano Macerato (zanjo na centru igra tudi Slovenec Alen Pajenk) in jo izločila iz finala. Prav tekma finala bo 25. aprila.

EVROLIGA - Sinoči, četrtfinale: Tau Vitoria - CSKA Moskva 93:72, (stanje 1:2), Efes Pilsen Istanbul - Olympiacos Pirej 83:72 (stanje 1:2)

NOVINARJI - Italijan Giovanni Merlo je ostal na čelu Mednarodnega združenja športnih novinarjev (AIPS), ki ga vodi od leta 2005. Jože Zidar, predsednik Društva športnih novinarjev Slovenije, je za dva glasova zaostal za neposredno uvrstitev med člane izvršnega odbora (IO) te organizacije.

NI ZAŽELEN - Južnoafriški atlet Oscar Pistorius, ki je obtožen umora svojega dekleta, po besedah organizatorjev ni zaželen na letošnjih igrah ob prvi obletnici olimpijskih iger v Londonu. Tridnevno tekmovanje v olimpijskem parku bo zadnji konec tedna meseca julija obeležilo eno leto od iger v britanski prestolnici. »Ne želimo, da se naše igre sprevržejo v medijski cirkus,« je ob tem za radio BBC dejal Warner.

FORMULA 1 - Finski dirkač formule 1 Heiki Kovalainen, ki je v karieri startal na 109 dirkah za veliko nagrado, a se je po minuli sezoni upokojil oziroma moral sedeti v McLaren Mercedesu predati Nizozemcu Giedu van der Gardeju, se zdaj vrača kot testni voznik Caterhama.

NOGOMET - 1. slovenska liga, 25. krog: Aluminij - Olimpija 2:0, Triglav - Gorica 2:0, Domžale - Rudar Velenje 2:0, Luka Koper - Mura 05 3:1, Celje - Maribor 2:1.

REAL - Angleški nogometni velikan Manchester United po devetih letih ni več klub z največjo vrednostjo na svetu. Po reviji Forbes ga je prehitel Real Madrid, ki je od lani povečal vrednost za kar 76 odstotkov in zdaj znaša 3,3 milijarde dolarjev, medtem ko je Unitedova vrednost 3,2 milijarde dolarjev.

PRIZNANJE - Zdravku Custrinu

Plaketa NZS zaradi čezmejnega sodelovanja

»Osebnost sem zelo počaščen,« je po prejemu visokega priznanja, Plakete Nogometne zveze Slovenije, povedal dolgoletni predsednik športnega društva Sovodnje Zdravko Custrin. V Brdu pri Kranju so se v torek zbrali delegati slovenske nogometne krovne organizacije na zasedanju najvišjega organa v slovenskem nogometu, Skupščine NZS. Ob tej priložnosti so podelili tudi najvišja priznanja NZS. Za priznanje predsedniku Sovodenj so se odločno zavzeli pri Medobčinski nogometni zvezi

Nove Gorice oziroma podprl ga je sam njen predsednik Franc Kopatin, ki je tudi podpredsednik NZS. Plaketa NZS Custrinu je za društvo Sovodnje in za ves naš nogomet veliko priznanje. »Priznanje sem prejel, ker sem bil pred leti med pobudniki čezmejnega sodelovanja v goriško-novogoriškem prostoru. Postavili smo temelje in upam, da bomo v prihodnje sodelovanje še nadgradili,« je dejal Custrin, ki mu je priznanje podelil predsednik NZS Aleksander Čeferin (na sliki Luke Cijana).

NAMIZNI TENIS - Ženska A2-liga

Zgolj priprava na play-off

V zadnjem krogu rednega dela bo Kras gostoval v Trevisu - Končnica 4. in 5. maja v Terniju

V nedeljo bodo znova na sporedu državna prvenstva ženske A2- in B-lige. Obe ekipi Krasa bosta gostovali v Trevisu. V zadnjem krogu rednega dela A2-lige se bodo krasovke najprej pomerile z ekipo Alfieri Romagna, ki je druga na lestvici in pri kateri igra tudi tržaška Slovenka Ana Bržan, nato pa popoldne še proti ekipi Alto Sebinu, ki je na repu razpredelnice. »Ekipa Alfieri di Romagna ima dve točki prednosti. So solidna ekipa. Proti Altu Sebinu pa ne bi smeli imeti težav,« je napovedala trenerka in odbornica Sonja Milič. »Play-off smo si matematično zagotovile že v predzadnjem krogu, tako da odhajamo v Treviso zelo sproščene,« je dejala igralca Irena Rustja, ki je v nedeljo sicer ne bo v Trevisu. Igrale bodo Katja in Martina Milič ter Claudia Micolaucich. V prvem delu prvenstva so krasovke proti ekipi Alfieri po hudem boju remizirale (3:3). Proti Altu Sebinu pa so v prvem delu zanesljivo zmagale s 4:1.

Kras bo torej tudi letos naskakoval A1-ligo. Tekme končnice prvenstva bodo 4. in 5. maja v umbrskem Terniju. V play-off se bodo uvrstile prve tri na lestvici v skupinah A, B in C.

V ženski B-ligi je Kras celo na drugem mestu. Sonja Doljak in Damjana Sedmak bosta najprej igrali proti domačinkam Duomofolgore TV, proti katerim sta že gladko zmagali (4:1). Težje bo proti Polisportivi San Giorgio. V prvem delu prvenstva je Kras sicer izgubil (1:4), nasprotnice pa so povsem doseglyve. Izid te tekme bo tudi določil, ali bo ekipa 2. ali 3. po koncu rednega dela prvenstva.

Konec tedna se bodo nadaljevala tudi deželna prvenstva. V moški C2-ligi bodo krasovci igrali v San Vitu al Tagliamento. Če bodo zmagali, bodo matematično dosegli obstanek v ligi.

V LIGNANU - Državno prvenstvo

Krasov veteran Malorgio spet prvak

Minuli konec tedna se je v Lignanu odvijalo državno prvenstvo v namiznem tenisu za igralce s posebnimi potrebami v vseh kategorijah. Barve zgoščenega društva so branili trije igralci: veteran Ettore Malorgio, Alen Corbatti ter Roberto Trampus. Slednji je prvič nastopal, po vrhu pa je bila tale tekmovalna izkušnja še tako pomembna. Najprej so tekmovalci zaigrali v t.i. »open« delu turnirja, ko pač vsi tekmujejo proti vsem, ne glede na kategorijo. Že tu je prišla prva medalja za Kras, saj se je Malorgio uvrstil na odlično tretje mesto. Nekdanji član italijanske reprezentance je brez večjih težav dosegel polfinale, kot na tekočem traku je zlahka premagoval vse nasprotnike. V boju za finale pa je gladko izgubil s sedanjim reprezentantom Salvatorejem Cacijem (0:3). Srčno se je boril, Caci pa je bil resnično pretrdn nasprotnik. Za tem so bile na vrsti vse kategorije (razlikujejo se pač po stopnji prizadetosti). V svoji 5. kategoriji je Malorgio potrdil premoč in spet zmagal državni naslov. Vse do finala je zlahka zmagal vse, v finalu pa je po padcu koncentracije začel nekoliko negotovo (izgubljal je z 2:0), zatem pa se zbral in Fabriziu Boveju prepustil bore malo. V igri dvojic je nastopal skupaj z Alenom Corbatti, a žal jima ni uspelo potrditi lanskega tretjega mesta. Zaustavila ju je premočna dvojica Caci/Paone (3:0). V svojih kategorijah sta med posamezniki nastopala tudi Corbatti in Trampus; prvi v 2. kategoriji, drugi pa v 3. Nobenemu ni uspel preboj iz skupine. Corbatti sicer ni imel veliko športne sreče, saj mu je žreb dodelil bodočega državnega prvaka, Trampus pa je eno tekmo tudi zmagal, kar pa ni zadostovalo za igranje na nadaljnjem delu turnirja. (R)

PLANINSKI SVET

Pohod Mirka Škabarja

Lepo, sončno, skoraj poletno vreme je v nedeljo 14. aprila pričakalo udeležence že tradicionalnega 26. Pohoda »Mirko Škabar«, ki ga prireja SK Devin v sodelovanju z ZSSDI-jem.

Po lanskem zimskem deževnem in mrzlem vremenu, so pohodniki letos res lahko uživali ob prebujanju narave po dolgi zimi in po skoraj 20 km dolgi poti, ki se vije po gozdnih stezah od Praprota, mimo sv. Lenarta, ostankov gradišč iz davnih časov, do skoka čez mejo ter vzponom na Volnik in Golc do sklepnega prihoda v Repen v kočjo pod Rupo, kjer so vsi udeleženci overovili svojo prisotnost, prejeli v dar spominsko značko ter priložnostno oranžno majico. Letošnjega pohoda se je udeležilo veliko ljubiteljev pohodov in narave, saj je organizator naštel kar 150 udeležencev, ki so prišli od vsepovsod, iz Ilirske Bistrice, iz raznih krajev Istre, s Krasa, iz Benečije in domačih športnih društev. Iz Ilirske Bistrice je bilo kar 10 pohodnikov, iz Istre 11, iz Benečije 4, med zamejci pa so se prijaviili: SPDT 10, ŠD Mladina 18 in SK Devin 51 udeležencev.

Vsi ostali so v manjšem številu zastopali razna društva in kraje.

V Repnu je SK Devin pogostil vse pohodnike z joto, klobaso ali testenami in solato ter domačo kapljico. Lepo in toplo vreme je pripomoglo, da so se dolgo zadržali ob mizah vse do sklepnega nagrajevanja, kjer so podelili priznanja in več pokalov, med temi tudi pokale, ki sta jih poklonila Združena kraška banka in Občina Devin Nabrežina.

Vse udeležence je najprej pozdravil Frančko Briščak, duša planinskega odseka pri društvu, nato pa tudi predsednik SK Devin Dario Štolfa.

Najprej so nagradili najmlajša udeležence: Jana Škerk iz Križa in komaj 11-mesecev star Maj Milharčič iz Ilirske Bistrice, ki je bil za ta prvi njegov življenjski pohod oblečen v pravega planinca in čeprav je bil v očetu naravniku je vseeno naredil par korakov.

Nagrajena sta bila tudi najstarejša pohodnika Marija Čok (SPDT) in Marjan Vidmar (Prijetelji Istre).

Nagrajenci letošnjega Pohoda Mirka Škabarja

Značilnost pohoda je, da prejmejo priznanje tudi tisti pohodniki, ki so se udeležili pobude 9 ali 18 krat. Letos smo zabeležili dva taka primera za 9 kratno prisotnost. Priložnostno marmornato priznanje pohoda Škabar sta prejela Mirela Cerkenič iz Portoroža in Stefano Carpani (SK Devin). Na koncu sta na mizi ostala še dva pokala namenjena skupinski udeležbi. Za najštevilčnejšo šolsko skupino so pokal prejeli učenci kriške osnovne šole A. Sirk, medtem ko je pokal za najštevilčnejšo prijavljeno skupino ostal v rokah organizatorja, saj je SK Devin prijavil kar 51 udeležencev.

Srečanje

»Prijeteljstvo brez meje«

V nedeljo, 21. aprila 2013 bo že osmo srečanje slovenskih planincev, ki živimo v treh različnih državah ob Jadranu: na Hrvaškem, točneje članov planinske skupine K.P.D. Bazovica z Reke, v Sloveniji, članov PD Snežnik iz Ilirske Bistrice in v Italiji, članov SPDT ter Planinskega odseka Sloga-Devin. Tovrstna srečanja, ki so izmenično vrstijo

vsako leto v drugi državi, smo pred leti poimenovali »Prijeteljstvo brez meje«. Letošnje bo na Reki, v organizaciji Planinske skupine Bazovica.

Tržaški planinci se bomo na srečanje podali z avtobusom. Odhod ob 7.30 s trga Oberdan oziroma ob 7.50 iz pred cerkve v Bazovici. Na razpolago je samo še nekaj mest. Za SPDT sprejemajo vpise na tel. št. 040 413025 (odgovarja Marinka) ali na številki 040 220155 (odgovarja Livio).

Pohod po poteh

Ludwiga Karla Moserja

V nedeljo, 14. aprila, sta Slovensko planinsko društvo Trst in Športno društvo Grmada Mavhinje organizirala v sodelovanju s Komisijo za topografijo pri Narodni in študijski knjižnici pohod z obiskom jam, ki jih je v nabrežinski okolici raziskal avstrijski profesor in raziskovalec Ludwig Karl Moser konec 19. in na začetku 20. stoletja. Na tem področju je Moser sondiral v kar petnajstih jamah, na pohodu pa so si udeleženci lahko ogledali devet pomembnejših jamskih najdišč v obliki

krožnega itinerarija, ki se je začel in zaključil pri nabrežinskem pokopališču in je predvideval obisk Pejce v Lašci, Pečine pod Kalom, Katre pečine, Leše pečine, Stenašče, Pejce v Gorenjih Rujah, Pečine na Leskovcu, Pečine na Doleh in Siršce jame. Posamezna najdišča je prisotnim izčrпно predstavil Stanko Flego, o življenju L. K. Moserja pa je na kratko spregovorila Lidija Rupel.

Prva na programu je bila Pejca v Lašci, ki je bila Moserju še posebno pri srcu, saj ji je s presledki posvetil skoraj trideset let raziskovalnega dela, od leta 1886 do 1915. Moserjevo zavzeto raziskovanje tega najdišča je gotovo povezano z najdbo figuralno okrašenih koščenih artefaktov, ki so pozneje bili opredeljeni kot ponaredki. Moser te opredelitve ni nikoli sprejel in je vedno kljub očitkom in napadom branil verodostojnost teh najdb. Njegovo vztrajno vračanje v Pejco je treba povezovati prav z željo, da bi odkril še druge predmete, ki bi potrdili njegovo stališče. V strokovni literaturi pa je po tej jami poimenovana posebna varianta kraškega srednjega neolita, znana z imenom Vlaška kultura. Definicija izhaja iz drugega toponima, ki ga je Moser začel uporabljati pod vplivom slovenskega zgodovinarja Simona Rutarja, ki je ime jame povezoval z besedo Vlah.

Med izkopavanji v Lašci je Moser kopal tudi v približno pol ure oddaljeni Pečini pod Kalom, ki je zaslovela zaradi izrednega števila ostankov ledenodobnih živali, predvsem jamskega medveda.

Skoraj uro hoje pa so pohodniki potrebovali, da so prišli do Katre pečine, ki je takoj pritegnila pozornost prisotnih zaradi mogočnega in prostranega vhoda. Jamo je Moser prvič obiskal leta 1892 in tu izkopaval večkrat, a z velikimi premori. Sorazmerno blizu Katre se odpira Leša jama, izrednega arheološkega pomena pa je Stenašča, kjer so italijanski arheologi v sodelovanju z ameriški kolegi ugotovili v več metrov visoki plasti človeško prisotnost že pred 12000 leti. Zaradi bogatega depoja rimskih novcev iz obdobja od 1. do 4. stoletja po Kr. je znana Pejca v Gorenjih Rujah, kjer je Moser sondiral na

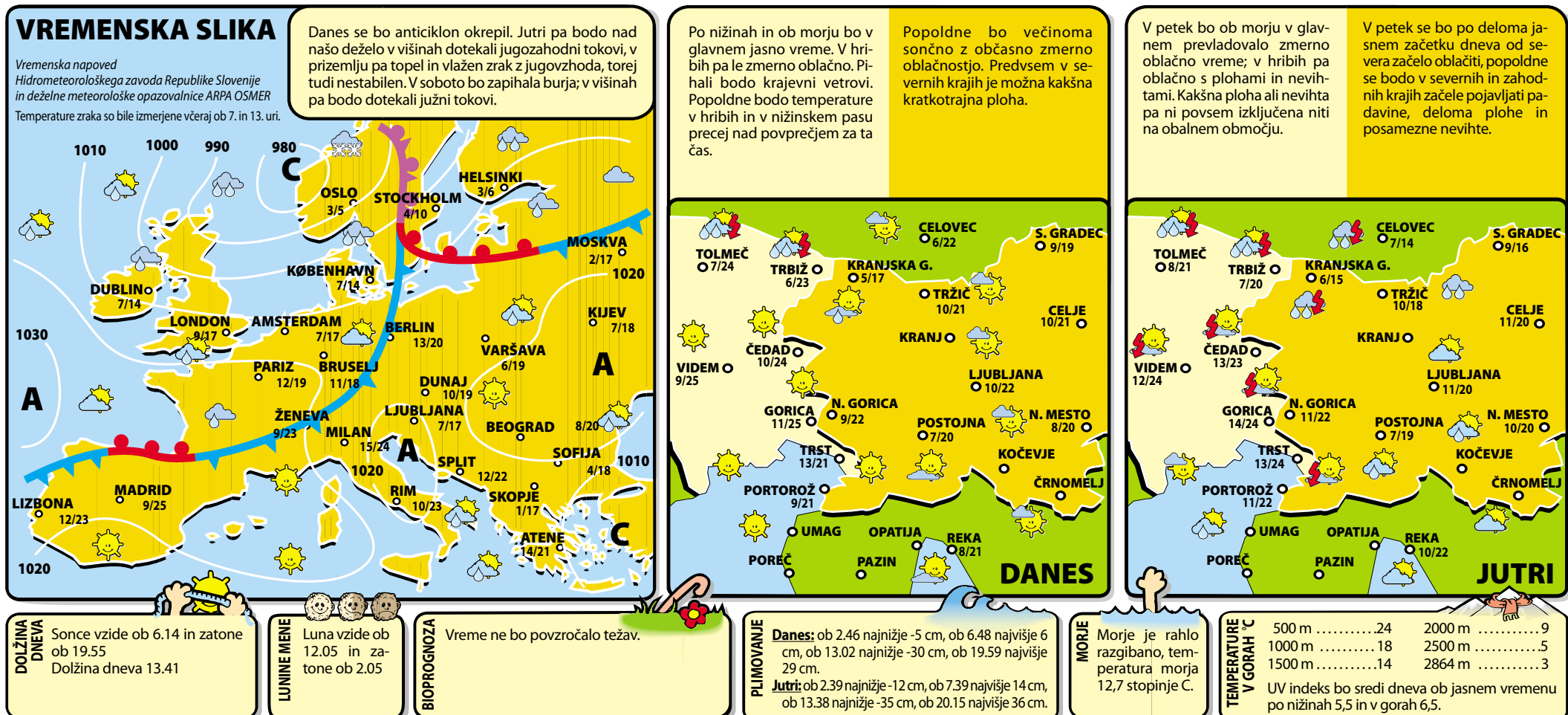

začetku prejšnjega stoletja. Rimski kovanci naj bi predstavljali daritev kakemu božanstvu.

Približno pol ure oddaljena od Pejce v Gorenjih Rujah je Pečina na Leskovcu, ki se z mogočnim vhom odpira v manjši vrtači. To jamo je Moser obiskal le parkrat, ker je v njej kaj kmalu začel izkopavati Carlo de Marchesetti, ravnatelj Naravoslovnega muzeja v Trstu, s katerim je K. Moser stalno tekmoval po svojem prihodu v Trst leta 1876.

Na koncu so si pohodniki ogledali še Jamo na Doleh, ki jo je na čast svojemu učitelju Andrej Perko, poznejši direktor Postojnske jame in upravnik tamkajšnjega speleološkega inštituta, poimenoval Moserova jama. Jamo je pozneje Raffaello Battaglia, najpomembnejši raziskovalec v času med obema vojnama, preimenoval v Grotta del Muschio, kar je bila gotovo nacionalistično obarvana odločitev, ki je izhajala iz zanikanja slovenske prisotnosti na tem področju, dokaz katere bi bil slovenski toponim, obenem pa tudi posledica zaničljivega odnosa italijanskih strokovnjakov do raziskovalnega dela nemškega profesorja.

Pohod se je zaključil z obiskom Siršce jame, manjše pečine, ki predstavlja po Pejci v Lašci in Pečini na Doleh tretjo od Moserja najpogostejše obiskano jamo. Odkril jo je med izkopavanji v Pejci leta 1893, nato pa v njej sondiral 1894 in 1895, vendar se je vanjo vračal tudi v naslednjih letih, zadnjič leta 1913. Poimenoval pa jo je po bližnji koruzni njivi, in sicer po narečni obliki za koruzo »sirk«. Moser si je vedno prizadeval za čim bolj izvirno in točno navedbo toponima in njegova zasluga je, če so se številni slovenski toponimi ohranili, zabeleženi v njegovih dnevnikih in člankih. (Lidija Rupel)

OPEL - Adam je v salonih od marca

Novemu modelu botrovala predvsem bujna domišljija

V Russelsheimu so spomin svojega ustanovitelja Adama Opla počastili tako, da so zadnji Oplov model poimenovali kar adam. Slednji skoraj v vsem odstopa od drugih članic družine. Adam je prvi nosilec nove podobe prednjega dela vozila znamke z modificiranimi odprtini za zajem zraka. A kljub temu, je ohranil nekatere značilnosti prejšnjih modelov, kot n.p.r. oblike prednjih in zadnjih luči, ki spominjajo na krila ter bočne linije. Za sedaj so na razpolago trije bencinski motorji: 1.2 (70 KM) ter dve izvedbi 1.4 (86 oziroma 100 KM), vsi v povezavi s 5-stopenjskim ročnim menjalnikom. Kmalu naj bi se jim pridružil še bencinski motor manjše prostornine s turbinskim polnilnikom z neposrednim vbrizgom goriva ter ročnim 6-stopenjskim menjalnikom, a o njem za sedaj še ni bilo govora, kljub temu, da je v salone priromal že marca.

Za ljubitelje elektronike in aplikacij so poskrbeli z informacijskim sistemom Intelli-Link s 7-palčnim zaslonom na dotik (USB, Bluetooth in AUX-in poveljivost), nadgrajenim s kopico aplikacij, ki jih bodo s časom še dodajali. V vsakem adamu se znajde še sistem pomoči pri speljevanju na klancu, za doplačilo pa lahko dobite ogrevan volanski obroč (kar je v zimskih dneh lahko tudi prijetno), no-

silec za kolo FlexFix, asistenta za pomoč pri parkiranju, sistem opozarjanja na vozila v mrtvem kotu in še marsikaj drugega.

Ker naj bi adam bil nekaj posebnega, so si njegovi snovalci omislili nekaj duhovitih elementov. Tako se med dvanajstimi nazivi barv zunanosti najdejo parafrazirani naslovi filmov, na primer Greenspotting, Purple Fiction, James Blonde, The Greyfather in Men in Brown. Zunanje barve so usklajene z barvo ključa. Dvobarva kombinacija zunanje karoserije in strehe je med obstoječimi 30.000 evropskimi naročili najljubša, saj se je zanjo odločilo kar štiri petine novih kupcev. Tu so še tri vrste potiska stropa notranjosti (črna bela šahovnica, jesensko listje ali modro nebo), zvezdno nebo s 64 LED diodami, ki jih lahko namestijo na vaš zasebni nebesni svod. Pet osnovnih barv notranjosti, petnajst kombinacij oblažinj, devetnajst dekoracij, šest dekorativnih folij, dva osvetljena dekorja in še bi lahko naštevali. Tu je še nekaj tematskih paketov, kot so extra black ali extra white ali twisted v zeleni, rjavi ali rdeči izvedbi, kjer so barve karoserije usklajene s kontrastno barvo vstavkov platišč, ohišij zunanjih ogledal, vodoravno linijo maske, sredinsko konzolo ter oblažinjem vrat.

Cena vstopnega modela znaša 11.750 evrov, tu pa so še različice jam, glam in slam. Jam velja 13.350 evrov, 100-konjski adam glam pa 15.600 evrov.

Pripravil Ivan Fischer

RAZISKAVA - Na TV reklamo se požvižgajo

Kako se odločajo Britanci pri nakupu rabljenega avta?

Padec prodaje rabljenih vozil skrbi britanske prodajalce, ki so naročili posebno raziskavo, ki naj bi razodela, kako in zakaj se na Otoku odločajo pri nakupu rabljenega avta.

Ob tem so Britanci prišli do zanimive ugotovitve, ker so ugotovili, da na nakup rabljenega vozila pogosto vplivajo kupčevi sorodniki in prijatelji, ker se skoraj četrtina (24%) izmed vseh vprašanih potencialnih britanskih kupcev močno zanaša samo na mnenja in osebne izkušnje prej omenjenega kroga ljudi, ker že imajo izkušnje z določeno znamko ali modelom avtomobila. Kot glavnega krivca za takšno razmišljanje kupcev rabljenih vozil so Britanci omenili sedanjo gospodarsko krizo, ki traja že nekaj let, zato so britanski kupci postali veliko bolj previdni in preudarni ob izbiri primerne rabljenega avtomobila. Kupci se sicer zavedajo, da njihovi sorodniki in prijatelji po navadi nimajo dovolj strokovnega znanja, vendar jih potreba po varni naložbi in varčevanju z denarjem hitro premami, da ob tem pozabijo na morebitne slabosti in pasti takšnih nasvetov.

Raziskava je pokazala tudi to, da se k takšnim nasvetom zatekajo predvsem ženske, ker je tako odgovorilo 28-odstotkov vseh žensk, ki so sodelovale v raziskavi. Moški, ki, mogoče neupravičeno, menimo, da smo večji poznavalci pločevin, so odgovorili drugače, ker samo 20-odstotkov vprašanih moških zaupa nasvetom družine in prijateljev, 21-odstotkov vseh vprašanih britanskih moških pa pravi, da jim je ob nakupu rabljenega avtomobila najpomembnejša osebna izkušnja.

Predstavili so tudi nekaj dodatnih virov glede nasvetov pri izbiri primerne rabljenega avtomobila. Med njimi prevladujejo (16%) neodvisne spletne strani (Honest John in podobne), nato sledijo izvršene testne vožnje (15%), spletne strani proizvajalcev avtomobilov (12%), ki ponujajo tudi rabljena vozila in na koncu še spletne strani (10%), kjer svojo ponudbo rabljenih vozil ponujajo različni trgovci. Najmanj vpliva na odločitev kupcev imajo TV oglasi (6%) ter razni "TV showi" (4%) prodajalcev rabljenih avtomobilov.

GREAT WALL - Kitajci spet med nami

Steed 5 sedaj ustreza tudi najstrožjim evropskim normam

Po daljši odsotnosti se je kitajska tovarna Great Wall spet predstavila na italijanskem tržišču najprej z majhnim voleexom, sedaj pa s prenovljeno različico pick-upa steed 5, ki seveda ustreza evropskemu normativu Euro5. Gre za vozilo z dvokolesnim ali štirikolesnim pogonom, ki ga poganja 2.4-litrski Mitsubishijev bencinski agregat, ki ga je mogoče dobiti tudi v različici na utekočinjeni plin. Petstopenjski ročni menjalnik z reduktorjem govori tudi možnosti varne vožnje tudi tam, kjer ni asfalta. Steed 5 ima pogon na zadnji kolesi, štirikolesni pogon pa vključimo s pomočjo elektronike. Še zlasti zanimiva je cena: za različico 4x4 boste morali odšteti 18.800 evrov, nadaljnja naložba je še 1500 evrov, če bi hoteli varčevati pri vožnji in se odločili za plinsko napravo.